

สำนักวิทยบริการฯ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

วิทยานิพนธ์ งานวิจัย

VH6118496

การวิเคราะห์อัตราเสี่ยงและปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของนักเรียน
มัธยมศึกษาตอนต้นในอำเภอจตุรพักตรพิมาน

มะติ วรรณสินธุ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

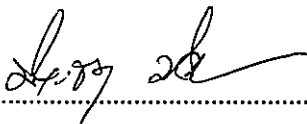
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

พ.ศ. 2559

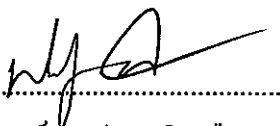
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของ นางมะลิ วรรณสินธ์ แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

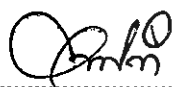
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยะธิดา ปัญญา)

ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์
(ผู้แทนบัณฑิตวิทยาลัย)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ เรือนนະการ)

กรรมการ
(ผู้ทรงคุณวุฒิ)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล วรรคคำ)

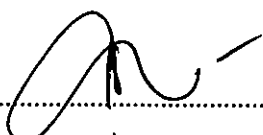
กรรมการ
(อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ร.ต.ดร.อรุณ ชูยกระเดื่อง)

กรรมการ
(อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม)

RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรวาท ทองบุ)
คณบดีคณะครุศาสตร์

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สนิท ดีเมืองชัย)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่.....เดือน.....ปี.....พ.ศ.....

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

TITLE : Hazard Rate and Factors of Dropping Out of Junior Secondary Students in Chaturaphakphiman District

AUTHOR : Mali Wannasin

DEGREE : M.Ed. (Educational Research and Evaluation)

ADVISORS : Asst.Prof. Dr. Paisarn Worakham Major Advisor

Asst.Prof. Acting Sub Lt. Dr. Arun Suikraduang Co-Advisor

RAJABHAT MAHA SARAKHAM UNIVERSITY, 2016

ABSTRACT

The purposes of the research were to study the hazard rate of dropping out and compare the hazard rate according to factors that had an effect on survival function of junior secondary students in Chaturaphakphiman, Roi-et. The sample was 8,123 junior secondary students in Chaturaphakphiman, Roi-et, who study in academic year 2008 to 2010. The results of the research found that: the highest hazard rate of dropping out of these students was the period of first semester of grade 9 (hazard rate of dropping out of students were .0092, .0099, and .0120 respectively), and second semester of grade 8 (hazard rate of dropping out of students were .0087, .0087, and .0063 respectively). And the factors had an effect on survival function were grade point average (GPA), parent status, family conditions, and risk behaviors.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความอนุเคราะห์เอาใจใส่ให้คำปรึกษาเป็นอย่างดีจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล วรคำ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ ร.ต.ดร.อรัญ ชูยกระเดื่อง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ได้ถ่ายทอดความรู้ แนวคิด วิธีการ ให้คำแนะนำตรวจทานและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ทุกขั้นตอนอย่างดียิ่งตลอดมา เพื่อให้การเขียนรายงานการวิจัยฉบับนี้สมบูรณ์ที่สุด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.ปิยะธิดา ปัญญา และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ เรือนนระการ ที่กรุณาให้ความรู้ คำแนะนำ และแนวคิดหลายประการ ทำให้วิทยานิพนธ์สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ตลอดจนพระคุณอาจารย์ประจำสาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษาทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอนให้วิชาความรู้อันเป็นประโยชน์ต่อวิทยานิพนธ์เล่มนี้จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ โรงเรียน คณะครู และนักเรียน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูล และขอขอบใจนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์เล่มนี้ทั้งหมดที่เกิดขึ้น ผู้วิจัยขอน้อมรำลึกและเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา ตลอดจนบูรพาจารย์ ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ วิทยาการด้านต่าง ๆ ซึ่งมีส่วนสำคัญในการวางรากฐานของชีวิตและพัฒนาด้านความรู้ให้ผู้วิจัยประสบผลสำเร็จในชีวิต ตลอดจนมีความเจริญรุ่งเรืองในปัจจุบันและในอนาคตตลอดไป

มะติ วรรณสินธุ์

สารบัญ

หัวข้อ	หน้า
บทคัดย่อ	ก
ABSTRACT	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญแผนภาพ	ฌ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง	1
วัตถุประสงค์ในการวิจัย	5
สมมติฐานของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
ตัวแปรที่ศึกษา.....	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย	7
คำนิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
ประโยชน์จากการวิจัย.....	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
การจัดการศึกษาภาคบังคับ	9
การวิเคราะห์ความอยู่รอด	15
การออกกลางคืน	21
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	53

หัวข้อ	หน้า
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	58
กลุ่มตัวอย่าง	58
วิธีดำเนินการวิจัย	60
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	60
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	60
การเก็บรวบรวมข้อมูล	61
การวิเคราะห์ข้อมูล	61
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	61
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	63
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น	63
ผลการวิเคราะห์ฟังก์ชันการอยู่รอดแบบตารางชีพ (Life Table)	68
ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบฟังก์ชันการอยู่รอดแบบง่าย	77
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายและข้อเสนอแนะ	87
สรุปผลการวิจัย	87
อภิปรายผลการวิจัย	87
ข้อเสนอแนะ	89
บรรณานุกรม	91
ภาคผนวก	95
ประวัติผู้วิจัย.....	100

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนและร้อยละของนักเรียนออกกลางคันระดับประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา 2548 – 2552	11
2	จำนวนและร้อยละของนักเรียนออกกลางคัน ปีการศึกษา 2552 จำแนกรายภาค	12
3	จำนวนและร้อยละของนักเรียนออกกลางคัน ปีการศึกษา 2552 จำแนกตามสาเหตุ	14
4	การออกกลางคัน ก่อให้เกิดผลเสียต่อการจัดการศึกษา	25
5	สาเหตุที่ทำให้นักเรียนมีแนวโน้มจะออกกลางคัน	26
6	จำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในอำเภอจตุรพักตรพิมานที่ออกกลางคัน จำแนกตาม โรงเรียน	59
7	จำนวนและร้อยละของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในอำเภอจตุรพักตรพิมาน รุ่นปีการศึกษา 2551-2553	64
8	ตารางชีพ (Life Table) นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในอำเภอจตุรพักตรพิมานรุ่นปีการศึกษา 2551	69
9	ตารางชีพ (Life Table) นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในอำเภอจตุรพักตรพิมานรุ่นปีการศึกษา 2552	72
10	ตารางชีพ (Life Table) นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในอำเภอจตุรพักตรพิมานรุ่นปีการศึกษา 2553	75
11	เปรียบเทียบฟังก์ชันการอยู่รอดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในอำเภอจตุรพักตรพิมาน รุ่นปีการศึกษา 2551 จำแนกตามตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย	78
12	เปรียบเทียบฟังก์ชันการอยู่รอดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในอำเภอจตุรพักตรพิมาน รุ่นปีการศึกษา 2552 จำแนกตามตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย.....	81
13	เปรียบเทียบฟังก์ชันการอยู่รอดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในอำเภอจตุรพักตรพิมาน รุ่นปีการศึกษา 2553 จำแนกตามตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย	84

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่	หน้า
1	ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยเรื่องการวิเคราะห์อัตราเสี่ยงและปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในอำเภอจตุรพักตรพิมาน 7
2	การเตรียมข้อมูลสำหรับการคำนวณตามวิธีการของ Kaplan-Meier 17
3	Kaplan-Meier Survival Curve 19
4	ความน่าจะเป็นของการอยู่รอดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในอำเภอจตุรพักตรพิมาน รุ่นปีการศึกษา 2551 70
5	ความเสี่ยงอันตรายต่อการออกกลางคันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในอำเภอจตุรพักตรพิมาน รุ่นปีการศึกษา 2551 71
6	ความน่าจะเป็นของการอยู่รอดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในอำเภอจตุรพักตรพิมาน รุ่นปีการศึกษา 2552 73
7	ความเสี่ยงอันตรายต่อการออกกลางคันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในอำเภอจตุรพักตรพิมาน รุ่นปีการศึกษา 2552 74
8	ความน่าจะเป็นของการอยู่รอดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในอำเภอจตุรพักตรพิมาน รุ่นปีการศึกษา 2553 77
9	ความเสี่ยงอันตรายต่อการออกกลางคันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในอำเภอจตุรพักตรพิมาน รุ่นปีการศึกษา 2553 78

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในปัจจุบันกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกได้เกิดขึ้นรอบด้าน อย่างรวดเร็ว และไม่หยุดยั้ง การให้การศึกษาแก่ประชาชนในประเทศจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะถือเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนามนุษย์ให้มีความสมบูรณ์ โดยเฉพาะด้านจิตใจและสติปัญญา นานาประเทศต่างตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าวเช่นเดียวกัน ประเทศไทยก็ได้ให้ความสำคัญกับการศึกษาเป็นอย่างมาก กล่าวคือ ได้มีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2542 : 5) ที่มีบทบัญญัติสิทธิของบุคคลในการเข้ารับการศึกษานั้น พื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ซึ่งรัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ นอกจากนี้ยังมีพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พุทธศักราช 2545 กำหนดให้เด็กที่อยู่ในพื้นแผ่นดินไทยทุกคนต้องเข้ารับการศึกษภาคบังคับ จำนวน 9 ปี คือ ต้องเรียนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จึงเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ปกครองเด็ก สถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ต้องรับเด็กในเขตบริการหรือเด็กในความรับผิดชอบที่มีอายุย่างเข้าปีที่เจ็ดได้เข้าศึกษาในการศึกษภาคบังคับทุกคน และเมื่อเด็กได้เข้าศึกษาแล้วต้องพยายามให้เด็กศึกษาเล่าเรียนจนจบการศึกษภาคบังคับและได้ศึกษาในระดับที่สูงขึ้นต่อไป แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นทุกยุคทุกสมัย คือ มีเด็กส่วนหนึ่งศึกษาเล่าเรียนไม่จบการศึกษภาคบังคับเพราะออกกลางคัน เห็นได้จากประมวลสถานการณ์การออกกลางคันของนักเรียน ปีการศึกษา 2552 ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีจำนวน 49,562 คนทั่วประเทศ ส่วนภาคตะวันออก เฉียงเหนือมีถึง 1,3215 คน ซึ่งจะต้องมีมาตรการลดจำนวนให้น้อยลงไปอีก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2552 : 3)

จากปัญหาดังกล่าวได้ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาเยาวชนไทยให้มีคุณภาพและรัฐต้องเสียค่าใช้จ่ายสูญเปล่าทางการศึกษาเป็นจำนวนมาก ส่วนสาเหตุหลักของการออกกลางคันของนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานนั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ได้ประมวลสาเหตุโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยของทั้งประเทศไว้ดังนี้ คือ อพยพตาม ผู้ปกครอง มีปัญหาครอบครัว มีปัญหาในการปรับตัว ฐานะยากจน สมรสแล้ว หาเลี้ยง ครอบครัวยาก เจ็บป่วยและอุบัติเหตุ ต้องคดีหรือถูกจับ เป็นต้น

จากงานวิจัยทางการศึกษาไทย ได้มีผู้ศึกษาเกี่ยวกับการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษาไว้หลายท่าน เช่น จำเนียร ตูมาธิธรรม (2550 : 68) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบสาเหตุ การออกกลางคันของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด รวม 6 ด้านคือด้านสถานศึกษาและสิ่งแวดล้อม ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านพฤติกรรมนักเรียน ด้านอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านอาจารย์ผู้สอน อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านสภาพภาพของผู้ปกครอง อยู่ในระดับน้อย

พยอม ธีรุต (2550 : 76) ได้ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนที่ออกกลางคัน ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของนักเรียนโรงเรียนวิเชียรมาตุ จังหวัดตรัง ผลการศึกษาปรากฏ ดังนี้

1. ด้านข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนที่ออกกลางคัน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย โดยลำดับ การเกิดได้แก่ เป็นลูกคนเล็ก และรองลงมาคือ ลูกคนแรกที่ไม่จบ
2. ด้านนิสัยในการเรียนที่ออกกลางคันได้แก่ มีการแบ่งเวลาในการอ่านหนังสือ ทบทวนบทเรียนและแบ่งเวลาทำการบ้าน การอ่านหนังสือล่วงหน้าก่อนเข้าเรียน อยู่ในระดับ น้อย ขาดเรียนเป็นบางรายวิชา หรือหนีเรียนในรายบางวิชา มีอาการใจลอยขณะฟังครูสอน ไม่มีการจดบันทึกข้อความสำคัญของเนื้อหาที่เรียน และง่วงนอน อยู่ในระดับมาก
3. ด้านการดูแลเอาใจใส่ต่อการเรียนของผู้ปกครอง เมื่อมีเวลาว่างของผู้ปกครอง จะพูดคุยกับนักเรียนเกี่ยวกับการเรียน อยู่ในระดับน้อย
4. ด้านการคบเพื่อนของนักเรียนที่ไม่จบหลักสูตรมัธยมตอนต้น เป็นเพื่อนกลุ่ม เดียวกันและห้องเดียวกัน

สุภารณ์ ปินะกาโน (2550 : 66) ศึกษาการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองเขียว พบว่านักเรียนเกินครึ่งเห็นว่ามีสาเหตุมาจากหลักสูตรสถานศึกษายากเกินไป เรียนหนักเกินไป ส่วนการเรียนการสอน นักเรียนไม่มีส่วนร่วม ครูไม่มีเวลาให้คำปรึกษา ผลการเรียนไม่ดี สำหรับครูประจำชั้น เกินครึ่งเห็นว่าการเรียนการสอน มาจากครู ไม่ติดตามนักเรียน อีกทั้งความสามารถของผู้เรียน มีความบกพร่องด้านสติปัญญา เคยเรียน

ซ้ำชั้น มีโรคประจำตัว และความพร้อมทางด้านเศรษฐกิจและสังคม เนื่องจากครอบครัวยากจน ต้องออกมาช่วยทำงานต้องเลี้ยงน้องเพราะผู้ปกครองไปทำงานนอกบ้าน นักเรียนไม่ยอมเรียน ต้องการแต่งงานและผู้ปกครองเห็นว่าการศึกษาไม่สอดคล้องกับชีวิตจริง

สิงห์ จินพงษ์ (2550 : 56) ได้ศึกษาสภาพการออกกลางคันของนักเรียน โรงเรียนสามัคคีพัฒนา อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงใหม่ ปัจจัยค่านักเรียน คือมีปัญหาด้านสุขภาพและมีโรคประจำตัว มีสติปัญญาช้า เรียนไม่ทันเพื่อน ชอบหนีเรียน และมีอารมณ์ร้อน สำหรับปัจจัยด้าน โรงเรียนนักเรียนบางคนมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อ โรงเรียนและครู ครูบางคนจัดการเรียนการสอน ไม่ได้ ส่งผลให้นักเรียนไม่ยอมเรียนและหนีเรียน ส่วนด้านครอบครัว ผู้ปกครองมีความประสงค์ให้นักเรียน เรียนต่อสูงๆแต่นักเรียนไม่ต้องการเรียนต่อ เนื่องจากบางคนมีอายุมาก อายุเพื่อน ไม่อยากเรียน และเรียนไม่ทันเพื่อน ส่วนปัจจัยที่ส่งผลให้นักเรียนออกกลางคันมากที่สุดคือ มีฐานะยากจน จึงต้องไปประกอบอาชีพหารายได้ช่วยเหลือครอบครัว

นอกจากการศึกษาวิจัยเรื่องการออกกลางคันในปัจจัยเชิงสาเหตุดังกล่าวข้างต้นแล้ว ในต่างประเทศยังมีการศึกษาประเด็นที่ประมาณค่าความน่าจะเป็นของนักเรียนที่ออกกลางคันด้วย (Willet and Singer. 1991 : 407) ผลจากการวิจัยศึกษาในประเด็นหลังสุดทำให้พยากรณ์ได้ว่า ผู้เรียนจะออกกลางคันเมื่อไร (When) ได้ล่วงหน้า ผลการวิจัยดังกล่าวนับว่าเป็นประโยชน์มากในการแนะแนวและการวางแผนการจัดการศึกษาของสถาบัน สำหรับการวิเคราะห์ในการวิจัยดังกล่าว คือการวิเคราะห์ความอยู่รอด (Survival Analysis)

หลักการของการวิเคราะห์ความอยู่รอด คือ การหาค่าความน่าจะเป็นของระยะเวลาความอยู่รอด (Survival Time) แล้วนำมาสร้างเป็นฟังก์ชันความอยู่รอด (Survival Function) และฟังก์ชันความเสี่ยงอันตราย (Hazard Function) จากฟังก์ชันความอยู่รอดจะสามารถประมาณค่ามัธยฐานระยะเวลาความอยู่รอด (Median Survival Time) ได้การวิเคราะห์ความอยู่รอดทำได้ สามแบบ แบบแรกการวิเคราะห์ตารางซึ่งเป็นการวิเคราะห์ที่นำเสนอผลการวิเคราะห์ออกมาเป็นตาราง แบบที่สองเป็นการศึกษาฟังก์ชันความอยู่รอดและฟังก์ชันความเสี่ยงอันตราย โดยการเปรียบเทียบแบบง่ายการวิเคราะห์เปรียบเทียบฟังก์ชันความอยู่รอดแบบง่าย วิเคราะห์โดยนำค่าความน่าจะเป็นของความอยู่รอด ณ ช่วงเวลาต่าง ๆ มาพล็อตเป็นกราฟฟังก์ชันความอยู่รอดและนำค่าความน่าจะเป็นของการเสี่ยงอันตราย ณ ช่วงเวลาต่าง ๆ มาพล็อตเป็นกราฟฟังก์ชันความเสี่ยงอันตราย การวิเคราะห์นี้เป็นวิธีที่ใช้ เมื่อตัวแปรอิสระหรือตัวแปรทำนาย มีเพียงหนึ่งถึงสองตัวใช้หลักการวิเคราะห์ความอยู่รอดของ Kaplan Meier และแบบที่สามเป็นการวิเคราะห์โมเดลความเสี่ยงอันตราย (Hazard Model) เป็นวิธีที่ศึกษา

ความสัมพันธ์ระหว่างฟังก์ชันความเสี่ยงอันตรายกับตัวทำนายเพื่อหาปัจจัยที่ส่งผลต่อฟังก์ชันความเสี่ยงอันตราย และการวิเคราะห์นี้ใช้เมื่อตัวแปรอิสระหรือตัวแปรทำนายมีหลายตัว โดยใช้หลักการวิเคราะห์การถดถอยของ Cox Model

สำหรับงานวิจัยด้านการศึกษาเกี่ยวกับการวิเคราะห์ความอยู่รอดในประเทศไทยมีเพียงสองท่าน คือ แคทลียา ทาวะรมย์ (2543 : 97) ได้ประยุกต์ใช้การวิเคราะห์การอยู่รอดในการศึกษาการออกกลางคันของนิสิตระดับปริญญาบัณฑิต คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อศึกษาฟังก์ชันการอยู่รอด (Survival Function) มัชยฐานระยะเวลาการอยู่รอด (Median Survival Time) และอัตราเสี่ยงอันตราย (Hazard Rate) สูงสุดของการออกกลางคันของนิสิต คณะวิศวกรรมศาสตร์ 2) เพื่อศึกษาฟังก์ชันการอยู่รอด และ โมเดลของฟังก์ชันความเสี่ยงอันตราย ของนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ที่มีคุณลักษณะแตกต่างกัน ได้แก่ เพศ อายุ ประเภทการเรียน เกรดเฉลี่ยสะสมมัธยมศึกษาตอนปลาย (GPAX) จังหวัด และภาควิชา ด้วยการสร้างฟังก์ชันการอยู่รอดและฟังก์ชันความเสี่ยงอันตรายแล้ววิเคราะห์เปรียบเทียบฟังก์ชันการอยู่รอด ด้วยการวิเคราะห์เปรียบเทียบแบบง่าย (Simple Comparison Analysis) และวิเคราะห์ โมเดลฟังก์ชันความเสี่ยงอันตราย (Hazard Model) ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นิสิตระดับปริญญาบัณฑิต คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน สามรุ่นที่เข้าศึกษาในปี 2532, 2533 และ 2534 จำนวน 1,976 คน ผลการวิจัย นิสิตรุ่น ปีการศึกษา 2532 มีอัตราเสี่ยงสูงสุดเป็น 0.267 และนิสิตอยู่รอดได้ 88.70% ในช่วงเวลา เทอมที่ 6 ส่วนตัวทำนายที่มีอิทธิพลต่อระยะเวลาการอยู่รอดของนิสิตทั้งสามรุ่นตรงกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ได้แก่ อายุ และภาควิชา

วัชรินทร์ แสงมาและคณะ (2551 : 72) ได้นำการวิเคราะห์ความอยู่รอดมาประยุกต์ใช้ศึกษาการออกกลางคันของนักศึกษา ปวส. สายช่างอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ เพื่อหาความน่าจะเป็นของความอยู่รอด อัตราเสี่ยงของการออกกลางคัน และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออัตราเสี่ยงของการออกกลางคันของนักศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักศึกษาระดับ ปวส. จำนวน 706 คน ที่เข้าเรียนในภาคการศึกษาที่ 1 ในปีการศึกษา 2548 ผลการวิจัยพบว่า ความน่าจะเป็นของความอยู่รอดสูงสุด ในภาคการศึกษาที่ 1 ทุกแผนกและภาคการศึกษาที่ 2 ความน่าจะเป็นของความอยู่รอดของแผนกอุตสาหกรรมสูงสุดคือ 0.9295 และแผนกโลหะต่ำสุด คือ 0.6271 ในภาคการศึกษาที่ 3 และ 4 ความน่าจะเป็นของความอยู่รอดของแผนกโลหะ คือ 0.5932 ส่วนแผนกอื่น ๆ อยู่ในระดับ 0.7141 ถึง 0.7971 ส่วนอัตราเสี่ยงของการออกกลางคันในภาคการศึกษาที่ 1 ทุกแผนกมีอัตรา

เสี่ยงการออกกลางคันอยู่ในระดับต่ำ ในภาคการศึกษาที่ 2 แผนกเทคนิคอุตสาหกรรม มีอัตราเสี่ยงต่ำสุดคือ 0.0730 และแผนกโลหะมีอัตราเสี่ยงสูงสุดคือ 0.5221 ในภาคการศึกษาที่ 3 และ 4 ทุกแผนกอยู่ในช่วง 0.1355 ถึง 0.2962 ยกเว้นแผนกโลหะมีอัตราเสี่ยงสูงสุดคือ 0.5221 และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออัตราเสี่ยงของการออกกลางคันด้านสถานที่ตั้งของสถานศึกษาเดิมของนักศึกษาระดับ ปวช. ที่มาจากต่างจังหวัดมีอิทธิพลต่ำที่สุด เกรดเฉลี่ยที่จบการศึกษาระดับ ปวช. จากต่างจังหวัดมีอัตราเสี่ยงการออกกลางคันน้อยกว่านักศึกษาที่จบจากสถานศึกษาในกรุงเทพฯ นักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยระหว่าง 3.10 ถึง 4.00 จะมีอัตราเสี่ยงการออกกลางคันน้อยกว่านักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ย 2.00 ถึง 2.50

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กับการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษาขึ้นอยู่กับองค์ประกอบดังต่อไปนี้ ด้านผู้เรียน ได้แก่ เพศ เกรดเฉลี่ยที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ขนาดโรงเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 การคบเพื่อน ภาคเรียนที่ออกกลางคัน ผู้สาว พฤติกรรมเสี่ยง ด้านสถานศึกษา ได้แก่ ที่ตั้ง ประเภทของโรงเรียน ขนาดของโรงเรียนมัธยม แหล่งอบายมุขใกล้โรงเรียน การติดตามช่วยเหลือนักเรียน ด้านครอบครัวและสภาพแวดล้อม ได้แก่ รายได้ของครอบครัวโดยเฉลี่ยต่อปี ที่พักอาศัย สภาพแวดล้อมในชุมชน สถานภาพของบิดามารดา

อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ประกอบด้วย 12 ตำบล 150 หมู่บ้าน มีโรงเรียนชั้นมัธยมศึกษาขยายโอกาส สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 14 โรงเรียน และโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญ 3 โรงเรียน มีนักเรียนทั้งหมดปีละประมาณ 3,000 คน ซึ่งในแต่ละปีพบว่า มีนักเรียนออกกลางคันจำนวนมาก และจากคุณสมบัติการวิเคราะห์ความอยู่รอด (Survival Analysis) ที่ตอบคำถามวิจัยว่า เมื่อไร (When) จึงจะเกิดเหตุการณ์การออกกลางคัน ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำเอาเทคนิควิธีนี้มาประยุกต์ใช้ในการวิจัยทางการศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์อัตราเสี่ยงและปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในอำเภอจตุรพักตรพิมาน ซึ่งมีผู้ออกกลางคันเป็นจำนวนมาก เพื่อเป็นแนวทางในการแนะแนว และประกอบการวางแผนการจัดการศึกษาของสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาอัตราเสี่ยงของการออกกลางคันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในอำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด

2. เพื่อเปรียบเทียบอัตราเสี่ยงการออกกลางคัน จำแนกตามปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการหยุดกลางคัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในอำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด

สมมติฐานของการวิจัย

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่ออัตราเสี่ยงของการออกกลางคันของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในอำเภอจตุรพักตรพิมาน มี 3 ด้าน คือ

1. ด้านผู้เรียน ได้แก่ เพศ ผลการเรียนรู้และพฤติกรรมเสี่ยง
2. ด้านสถานศึกษา ได้แก่ ที่ตั้ง ประเภทของโรงเรียน และขนาดของโรงเรียน
3. ด้านครอบครัวและสภาพแวดล้อม ได้แก่ สถานภาพของบิดามารดา และสภาพครอบครัว

ขอบเขตของการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่เข้าเรียน ในอำเภอจตุรพักตรพิมาน จากปีการศึกษา 2551 จนถึง ปีการศึกษา 2553 จำนวน 6 ภาคเรียน รวมทั้งหมด 8,123 คน

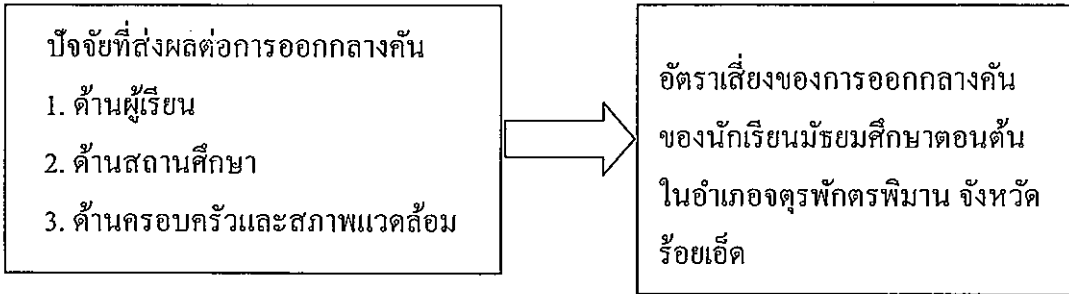
ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ ผู้วิจัยได้แบ่งตัวแปรอิสระออกเป็น 3 ด้าน ด้านผู้เรียน ได้แก่ เพศ ผลการเรียนรู้และพฤติกรรมเสี่ยง ด้านสถานศึกษา ได้แก่ ที่ตั้ง ประเภทของโรงเรียน และขนาดของโรงเรียนมัธยม และด้านครอบครัวและสภาพแวดล้อม ได้แก่ สถานภาพของบิดามารดา สภาพครอบครัว

ตัวแปรตาม คือ ระยะเวลาที่มีอัตราเสี่ยงสูงสุดของการออกกลางคันและปัจจัยที่มีผลต่อความอยู่รอดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในอำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ปีการศึกษา 2551 2552 และ 2553

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยเรื่องการวิเคราะห์อัตราเสี่ยงและปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการออกกลางคันของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในอำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด

แผนภาพที่ 1 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยเรื่องการวิเคราะห์อัตราเสี่ยงและปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การออกกลางคันของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในอำเภอจตุรพักตรพิมาน

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

การวิเคราะห์ความอยู่รอด (Survival Analysis) หมายถึง เทคนิควิธีวิเคราะห์ทางสถิติที่ใช้ศึกษาเกี่ยวกับอัตราเสี่ยงของการออกกลางคันและระยะเวลาของความอยู่รอด โดยใช้โปรแกรม Cox Model และ Kaplan Meier

การออกกลางคัน (Drop out) หมายถึง การที่นักเรียนเข้ามาเรียนแล้วต้องออกจากโรงเรียนก่อนสำเร็จการศึกษาด้วยสาเหตุใดสาเหตุหนึ่ง ดังนี้ ลาออก จำหน่ายซึ่งออกเพราะไม่ลงทะเบียนเรียน หรือผลการศึกษาไม่ถึงเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนดไว้

อัตราเสี่ยงของการออกกลางคัน (Hazard rate) หมายถึง สัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่ออกกลางคันต่อจำนวนนักเรียนที่มีความเสี่ยงต่อการออกกลางคัน

ระยะเวลาของความอยู่รอด หมายถึง ช่วงเวลาที่เริ่มเข้าเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในอำเภอจตุรพักตรพิมาน จากปีการศึกษา 2551 จนถึงภาคเรียนที่ออกกลางคัน

นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น หมายถึง นักเรียนที่เข้าเรียนในระดับมัธยมศึกษา ปีที่ 1, ปีที่ 2 และมัธยมศึกษา ปีที่ 3 ตามพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ ปีพุทธศักราช 2545

กรณีเซนเซอร์ หมายถึง เหตุการณ์ที่ยังไม่เกิด เหตุการณ์ที่สนใจ เมื่อสิ้นสุดระยะเวลา
ที่ศึกษา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. ทราบระยะเวลาที่มีอัตราเสี่ยงสูงสุดของความอยู่รอดและปัจจัยที่ส่งผลต่อการออก
กลางคันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตอำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด
2. นำผลการศึกษาไปใช้เพื่อเป็นแนวทางในการแนะแนว และประกอบการวางแผน
แผนการจัดการศึกษาของสถานศึกษาต่อไป
3. ทราบปัจจัยที่มีผลต่อการออกกลางคัน ซึ่งจะสะท้อนให้เห็นถึงสาเหตุที่ทำให้
นักเรียนต้องออกจากสถานศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่องการวิเคราะห์อัตราเสี่ยงและปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในอำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ในครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. การจัดการศึกษาภาคบังคับ
2. การวิเคราะห์ความอยู่รอด
3. การออกกลางคัน
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การจัดการศึกษาภาคบังคับ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 4 ได้ให้ความหมายการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายความว่า การศึกษาก่อนระดับอุดมศึกษา และโดยเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัตินี้ต้องการที่จะให้เด็กที่เกิดในพื้นที่ดินไทยทุกคนได้เข้ารับการศึกษาระดับพื้นฐาน ไม่น้อยกว่าสิบสองปี ที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย และพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พุทธศักราช 2545 ยังกำหนดให้เด็กซึ่งมีอายุย่างเข้าปีที่เจ็ดเข้าเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจนย่างเข้าปีที่สิบหก เว้นแต่สอบได้ชั้นปีที่เก้าของการศึกษาภาคบังคับ หรือจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่สาม

นอกจากนี้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้จัดระดับการศึกษาออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

1. ระดับประถมศึกษา (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1- 6) การศึกษาระดับนี้เป็นช่วงแรกของการศึกษาภาคบังคับ มุ่งเน้นทักษะพื้นฐานด้านการอ่าน การเขียน การคิดคำนวณ ทักษะการคิดพื้นฐาน การติดต่อสื่อสาร กระบวนการเรียนรู้ทางสังคม และพื้นฐานความเป็นมนุษย์ การพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างสมบูรณ์และสมดุลทั้งในด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม และวัฒนธรรม โดยเน้นการเรียนรู้แบบบูรณาการ

2. ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3) เป็นช่วงสุดท้ายของการศึกษาภาคบังคับ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้สำรวจความถนัดและความสนใจของตนเอง ส่งเสริมการพัฒนาบุคลิกภาพส่วนบุคคล มีทักษะในการคิดวิจารณ์ญาณ คิดสร้างสรรค์ และคิดแก้ปัญหา มีทักษะในการดำเนินชีวิต มีทักษะการใช้เทคโนโลยีเพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความสมดุลทั้งด้านความรู้ ความคิด ความดีงาม และมีความภูมิใจในความเป็นไทย ตลอดจนใช้เป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพหรือการศึกษาต่อ

3. ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6) การศึกษาระดับนี้เน้นการเพิ่มพูนความรู้และทักษะเฉพาะด้าน สนองตอบความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียนแต่ละคนทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ มีทักษะในการใช้วิทยาการและเทคโนโลยี ทักษะกระบวนการคิดขั้นสูง สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในการศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพ มุ่งพัฒนาคนและประเทศตามบทบาทของตน สามารถเป็นผู้นำและ ผู้ให้บริการชุมชนในด้านต่าง ๆ

1. สภาพการจัดการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ได้สรุปสถานการณ์การออกกลางคันของนักเรียน ปีการศึกษา 2552 เอาไว้ว่า “การศึกษา” แม้จะไม่ได้เป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการดำรงชีวิต แต่ถือเป็นปัจจัยที่จำเป็น และมีส่วนสำคัญในการพัฒนามนุษย์ให้มีความสมบูรณ์ โดยเฉพาะด้านจิตใจและสติปัญญา นานาประเทศต่างตระหนักถึงความสำคัญของการส่งเสริมด้านการศึกษาแก่เด็กและเยาวชน เช่นเดียวกับประเทศไทยที่ได้ร่วมมือกับสำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) ดำเนินแผนงานเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ (MDG) ซึ่งเป็น 1 ในจำนวน 5 แผนงานสำคัญ โดยแผนงานดังกล่าวมีเป้าหมายในการส่งเสริมและพัฒนาด้านการศึกษาในประการสำคัญ กล่าวคือ เป้าหมายหลัก ที่ 2 ให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษา และเป้าหมายย่อยที่ 3 ให้เด็กทุกคนทั้งหญิงและชายสำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาภายในปี 2558 นอกจากนี้ UNDP ยังได้จัดทำดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) ซึ่งมีดัชนีย่อยด้านหนึ่งที่วัดความก้าวหน้าของคนในด้านการศึกษาดำเนินงานด้านการศึกษาของประเทศไทย ได้มีกฎหมายที่เป็นรูปธรรมในการบริหารจัดการและส่งเสริมภารกิจด้านการศึกษาของประเทศ กล่าวคือ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ที่มีบทบัญญัติสิทธิของบุคคลในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พุทธศักราช 2545 กำหนดระยะเวลาการศึกษาภาคบังคับไว้ 9 ปี คือ ต้องเรียนถึงระดับ

มัธยมศึกษาตอนต้น นอกจากนี้ นโยบายรัฐบาลปัจจุบันยังได้ขยายโอกาสทางการศึกษาให้ทุกคนได้รับการศึกษาฟรี 15 ปี ทั้งการศึกษาในระบบและนอกระบบตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย รวมทั้งประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และการศึกษาออกโรงเรียนและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) เพื่อให้นักเรียนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษา โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

อย่างไรก็ดี แม้ทุกภาคส่วนและทุกระดับของสังคมจะค่อนข้างให้ความสำคัญกับการขยายโอกาสและการส่งเสริมด้านการศึกษาแก่เด็กและเยาวชน แต่ข้อเท็จจริงที่ปรากฏในสังคมดูเหมือนจะยังไม่สามารถยืนยันได้ถึงความสำเร็จของภารกิจด้านการขยายโอกาสและการส่งเสริมด้านการศึกษาเสียทีเดียว ที่เป็นเช่นนี้เพราะยังมีนักเรียนอีกจำนวนไม่น้อยที่ออกจากระบบการศึกษากลางคัน ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดว่า หมายถึง นักเรียนที่ออกจากระบบโรงเรียนระหว่างปีโดยไม่สามารถกลับเข้ามาเรียนได้ ทั้งนี้ ในบางปีมีจำนวนมากถึงกว่าแสนคน โดยสาเหตุหลักๆ ที่เด็กเรียน อาทิ ต้องอพยพตามผู้ปกครอง หาลießงครอบครัว ฐานะยากจน ดิทยาเสพติด การตั้งครรรค์ไม่พึงประสงค์ และแม้ว่ารัฐบาลจะได้พยายามให้ความช่วยเหลือปัจจัยต่างๆ ที่จำเป็นในการศึกษา เช่น ชุดนักเรียน แบบเรียน ค่าอาหารกลางวัน แต่ปัญหาการออกกลางคันเหล่านี้ก็ยังคงมีอยู่ ดังตารางข้างล่างนี้

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของนักเรียนออกกลางคันระดับประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา 2548 – 2552 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2552 : 1)

ปีการศึกษา	จำนวนนักเรียนต้นปี (คน)	จำนวนนักเรียนออกกลางคัน (คน)	ร้อยละ
2552	6,850,181	47,809	0.70
2551	6,982,189	109,422	1.57
2550	7,272,532	122,130	1.68
2549	7,421,684	110,881	1.49
2548	7,560,896	99,255	1.31

ข้อมูลออกกลางคันของนักเรียนระดับประถมถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย ตั้งแต่ปีการศึกษา 2548-2550 พบว่าจำนวนนักเรียนออกกลางคันมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องใน

ทุกปี โดยปีการศึกษา 2550 มีการออกกลางคันมากที่สุดถึง 122,130 คน คิดเป็นร้อยละ 1.68 ของนักเรียนต้นปี และลดลงเล็กน้อยในปีการศึกษา 2551 และลดลงในปีการศึกษา 2552 ซึ่งมีเพียงร้อยละ 0.70 สำหรับนักเรียนทุกระดับชั้นตั้งแต่อนุบาลถึงมัธยมศึกษาตอนปลายออกกลางคันเพียง 49,562 คน คิดเป็นร้อยละ 0.67 ของนักเรียนต้นปี โดยข้อมูลการออกกลางคันของนักเรียนทุกระดับชั้นตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงมัธยมศึกษา ตอนปลายในปีการศึกษา 2552 จำแนกรายภาคและกรุงเทพมหานคร พบว่า ภาคใต้มีนักเรียนออกกลางคันมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.89 ของนักเรียนต้นปี และภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีนักเรียนการออกกลางค่าน้อยที่สุด คิดเป็น ร้อยละ 0.40 ของนักเรียนต้นปี สำหรับพื้นที่กรุงเทพมหานคร มีนักเรียนต้นปี จำนวน 311,466 คน มีนักเรียนออกกลางคัน จำนวน 2,293 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 0.77 ของจำนวนนักเรียนต้นปี รายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของนักเรียนออกกลางคัน ปีการศึกษา 2552 จำแนกรายภาค

พื้นที่	จำนวนนักเรียนต้นปี (คน)	จำนวนนักเรียนออก กลางคัน (คน)	ร้อยละ
รวมทั้งประเทศ	7,894,875	49,562	0.67
กรุงเทพมหานคร	311,466	2,293	0.77
ภาคกลาง	1,882,023	13,899	0.75
ภาคเหนือ	1,433,430	10,404	0.66
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	3,108,655	13,215	0.40
ภาคใต้	1,159,301	9,751	0.89

ทั้งนี้ สาเหตุสำคัญของการออกกลางคันของนักเรียนรวมทั้งประเทศในปีการศึกษา 2552 ส่วนใหญ่มีสาเหตุจากการอพยพตามผู้ปกครอง กล่าวคือ คิดเป็นร้อยละ 18.00 ของจำนวนนักเรียนออกกลางคันทั้งหมด รองลงมามีสาเหตุจากปัญหาครอบครัว และปัญหาในการปรับตัว ร้อยละ 12.78 และ 10.21 ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดียังมีประเด็นสาเหตุการออกกลางคันที่น่าสนใจ คือ สมรสแล้ว ซึ่งมีสูงถึง 3,259 คน คิดเป็นร้อยละ 6.58 ของจำนวนนักเรียนออกกลางคันทั้งหมด ทั้งนี้ เนื่องจากเด็กที่อยู่ในระดับการศึกษาไม่เกินมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งตามเกณฑ์ จะมีอายุสูงสุดอยู่ในช่วงประมาณ 18 ปี เด็กในช่วงวันนี้นี้จึงถูกคาดหวังว่าน่าจะยังคงอยู่ในระบบการศึกษา นอกจากนี้ ยังมีการออกกลางคันในกรณีอื่น ๆ ที่ไม่ได้ระบุสาเหตุ

ที่ชัดเจน จำนวนมากถึง 19,205 คน หรือร้อยละ 38.75 ของจำนวนนักเรียนออกกลางคันทั้งหมด จึงเป็นประเด็นน่าสนใจว่ามีความจำเป็นจะต้องจำแนกสาเหตุที่แท้จริงของการออกกลางคันให้ละเอียดลงไปหรือไม่ เพื่อประโยชน์ในการจัดการกับสถานการณ์นี้ในอนาคต รายละเอียดข้อมูลตามตารางที่ 3

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของนักเรียนออกกลางคืน ปีการศึกษา 2552 จำแนกตามสาเหตุ

สาเหตุ	รวมทั้งประเทศ		กรุงเทพฯ		กลาง		เหนือ		อีสาน		ใต้	
	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ
รวม	49,562	100	2,293	100	13,899	100	10,404	100	13,215	100	9,751	100
ยากจน	3,321	6.70	32	1.40	829	5.96	521	5.01	1,068	8.08	871	8.93
มีปัญหาครอบครัว	6,336	12.78	261	11.38	2,128	15.31	768	7.38	1,630	12.33	1,549	15.89
สมรสแล้ว	3,259	6.58	20	0.87	842	6.06	935	8.99	930	7.04	532	5.46
มีปัญหาในการปรับตัว	5,060	10.21	166	7.24	1,246	8.96	988	9.50	1,514	11.46	1,146	11.75
ต้องคดี	110	0.22	-	-	42	0.30	27	0.26	30	0.23	11	0.11
เจ็บป่วยหรืออุบัติเหตุ	549	1.11	44	1.92	125	0.90	101	0.97	129	0.98	150	1.54
อพยพตามผู้ปกครอง	8,919	18.00	522	22.76	2,753	19.81	2,511	24.13	1,828	13.83	1,305	13.38
หาเลี้ยงครอบครัว	2,803	5.66	23	1.00	700	5.04	959	9.22	692	5.24	429	4.40
กรณีอื่นๆ	19,205	38.75	1,225	53.42	5,234	37.66	3,594	34.54	5,394	40.82	3,758	38.54

2. นโยบายของรัฐในการป้องกันและช่วยเหลือเด็กออกกลางคัน

ศาสตราจารย์ ดอกเตอร์ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ นักวิชาการอาวุโส ศูนย์ศึกษาธุรกิจ และรัฐบาล มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ได้กล่าวว่าสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ได้มีมาตรการรองรับผู้เรียนที่เสี่ยงออกกลางคัน โดยใช้กระบวนการพัฒนาทักษะชีวิต และกระตุ้นให้เด็กตื่นตัว ในส่วนผู้เรียนที่จำเป็นต้องออกกลางคัน โรงเรียนจะรับผิดชอบดูแลเด็กจนกว่าจะเข้าไปอยู่โรงเรียนเก่า ฯลฯ และยังมีมาตรการที่เพิ่มเข้าไปได้ คือ จัดโปรแกรมการสอนพิเศษภาคฤดูร้อน สำหรับผู้เรียนที่มีปัญหา ด้านการเรียน คิด 0 คิด ร และ มส. จนอาจทำให้ตัดสินใจออกกลางคัน โดยสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดเครือข่ายระหว่างโรงเรียนที่เด็กมีปัญหาผลการเรียนตกต่ำ และโรงเรียนที่เก่งด้านวิชาการ เพื่อมาสอนผู้เรียนเป็นกรณีพิเศษ และคิดเป็นชั่วโมงเรียน ให้มีการเทียบโอนหน่วยกิตไปเรียนในหลักสูตรประกาศนียบัตร ในกรณีที่พบว่าผู้เรียนไม่สามารถศึกษาต่อในระดับมัธยมปลายได้ สำหรับผู้เรียนที่ตั้งครรภ์ ที่ผ่านมาสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้อนุญาตผู้เรียนกลับมาเรียนต่อภายหลังคลอดบุตรได้แต่ความเป็นจริงนั้น ผู้เรียนมักมีความอับอายไม่อยากเรียนที่เดิม ดังนั้นสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรให้มีการโอนหน่วยกิตไปเรียนในโรงเรียนศึกษาผู้ใหญ่ หรือ โรงเรียนจัดส่งผู้เรียนในสถาบันการศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรการเรียนการสอนตามอัธยาศัย ซึ่งผู้เรียนสามารถนำผลการเรียนไปเทียบโอนการศึกษาขั้นพื้นฐานและอุดมศึกษาที่ต่ำกว่าระดับปริญญาได้ นอกจากนี้สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรร่วมมือกับนักสังคมสงเคราะห์ในแต่ละจังหวัด เพื่อช่วยเหลือและให้คำแนะนำผู้เรียนในการประกอบอาชีพต่อไป

การวิเคราะห์ความอยู่รอด (Survival analysis)

1. คำศัพท์และความหมายที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ความอยู่รอด

1.1 จุดเวลาเริ่มต้น (Begin Date) เป็นจุดเริ่มต้นจริงของกระบวนการที่นำไปสู่การเกิดเหตุการณ์ที่ศึกษาตัวอย่างเช่น วันเกิด วันเริ่มต้น ไข้ยา และวันเริ่มต้นรับปัจจัย

1.2 เหตุการณ์ (Event) เช่นการตาย การติดเชื้อ การเกิดอาการ การกลับซ้ำของโรค การหายจากโรค การปฏิเสธ การจำหน่ายจากผู้ป่วยใน การเลิกบุหรี่ และการหย่าร้าง

1.3 การวัดการเกิดเหตุการณ์ เมื่อเกิดเหตุการณ์เรียกว่า Failure เหตุการณ์ยังไม่เกิดเมื่อสิ้นสุดระยะเวลาที่ศึกษาเรียกว่า Censored เช่น การเลิกกินยาต่อเนื่อง ตายเนื่องจากสาเหตุ

อื่นก่อนเหตุการณ์เกิด เช่น ผู้ป่วยที่ติดตามการป่วยด้วยโรคหัวใจ แต่ตายก่อนด้วยอุบัติเหตุ เรียกว่า ตัวแปร คือ เหตุการณ์เป็นตัวแปรสุ่ม มีค่า 1= Failure และ 2= Censored ซึ่งตระหนักว่า เพราะ Censoring จึงไม่สามารถใช้วิธีการทางสถิติที่ใช้โดยทั่วไปได้

1.4 ประเภทของ Censoring มีดังนี้

1.4.1 Left Censoring ระยะเวลาความอยู่รอดไม่สมบูรณ์ทางด้านซ้ายของ Follow-up period กล่าวคือ ไม่สามารถบอกได้ว่าเหตุการณ์เกิดเมื่อไร รู้เพียงว่าเกิดก่อนระยะเวลาที่เริ่มสังเกต เช่น ศีรษะระยะปลอดโรคเอดส์ในกลุ่มผู้ป่วยโรคเอดส์ เหตุการณ์ที่ศึกษาคือการติดเชื้อเอดส์ สังเกตคือวันที่ได้รับการวินิจฉัยว่าป่วยคือแสดงอาการและผลตรวจเลือดเป็นบวก แต่ไม่ทราบวันที่ได้รับเชื้อข้อสังเกตคือระยะเวลาที่สังเกตจะยาวนานกว่าความอยู่รอด

1.4.2 Right Censoring ระยะเวลาความอยู่รอดไม่สมบูรณ์ทางด้านขวาของ Follow-up period เป็นประเภทของ Censoring ที่พบได้บ่อยจะตรงข้ามกับ Left Censoring และระยะเวลาที่สังเกตจะสั้นกว่าความอยู่รอด

1.4.3 Interval Censoring เหตุการณ์ที่ศึกษาสามารถเกิดขึ้นได้ ณ เวลาใดเวลาหนึ่งของช่วงเวลาที่ระบุแต่เหตุการณ์นั้นยังไม่เกิด (ถ้าเหตุการณ์เกิดก็บอกไม่ได้ว่าเมื่อไร แต่รู้ว่าเกิด ณ เวลาใดเวลาหนึ่งของช่วงเวลาที่ระบุ)

1.5 ฟังก์ชันที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ความอยู่รอด (Survival analysis)

1.5.1 ฟังก์ชันความอยู่รอด (Survival Function) เป็นพื้นฐานของการวิเคราะห์ความอยู่รอดเป็นการบอกค่าความน่าจะเป็นที่คน คนหนึ่งยังคงอยู่รอดหลังจากเวลา t เขียนแทนด้วย $S(t)=P(T>t)$.เมื่อ T = ระยะเวลาความอยู่รอด ($T \geq 0$) และ t = ค่าของ T เช่น $S(10)=P(T>10)$ บอกค่าความน่าจะเป็นที่คนคนหนึ่งจะอยู่รอดหลังเวลาผ่านไป 10 ปี $S(t)$ เป็นฟังก์ชันขั้นบันได (Step functions) ที่ $t=0$ ค่า $S(t)=S(0)=1$ เพราะยังไม่มีใครที่เกิดเหตุการณ์กล่าวอีกนัยหนึ่ง ค่าความน่าจะเป็นของการอยู่รอดหรือของการที่ยังไม่เกิดเหตุการณ์เมื่อระยะเวลาที่ศึกษาเป็นอนันต์นั้น เท่ากับ 0

1.5.2 ฟังก์ชันความเสี่ยง (Hazard Function) แทนด้วย $h(t)$ โดยที่

$$H(t) = \lim_{\Delta t \rightarrow 0} \frac{p(t \leq T < t + \Delta t \mid T \geq t)}{\Delta t}$$

$h(t)$ ให้ค่าอัตราการเกิดเหตุการณ์ ณ จุดเวลา t โดยที่มีการอยู่รอดจนกระทั่ง

ถึงเวลานั้น อัตรานี้เรียกว่า Hazard Rate มีค่า 0 ถึง ∞ $h(t)$ ให้ค่าเกี่ยวกับการเกิดเหตุการณ์แต่ $S(t)$ ให้ค่าเกี่ยวกับการปลอดเหตุการณ์

1.5.3 ความสัมพันธ์ระหว่างฟังก์ชันความอยู่รอด (Survivor Function) กับ ฟังก์ชันความเสี่ยง (Hazard Function)

$h(t)$ เป็นตัวแบบเชิงคณิตศาสตร์ (Mathematical Model) สำหรับการวิเคราะห์ความอยู่รอด $h(t)$ การปฏิบัติผูกพันกับ $S(t)$ ตัวหนึ่งเพิ่มอีกตัวจะลด และเมื่อรู้ตัวหนึ่งก็สามารถรู้อีกตัวได้

$$H(t) = -\ln(S_{(t)}) \text{ หรือ } (S_{(t)} = \text{EXP}(-H_{(t)}))$$

2. เป้าหมายของการวิเคราะห์ความอยู่รอด เพื่อประมาณค่าและพรรณนาลักษณะ $h(t)$ และ/หรือ $S(t)$ เปรียบเทียบค่า $h(t)$ และ/หรือ $S(t)$ ระหว่างกลุ่มที่ศึกษาเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ กับความอยู่รอด

3. วิธีการวิเคราะห์ความอยู่รอด

3.1 วิธีการของ Kaplan-Meier

ขั้นแรกจัดเรียงลำดับข้อมูลเวลาก่อนจากนั้นคำนวณค่าความน่าจะเป็นหรือโอกาสในการรอดชีพ ณ จุดเวลาที่ข้อมูลมีค่าเหล่านี้สามารถนำเสนอเป็นกราฟต่อไป เป็นลำดับดังนี้

3.1.1 เตรียมข้อมูลสำหรับการคำนวณ

ข้อมูลเดิม

ID	TIME	DEAD
1	48	0
2	22	0
3	14	1
4	40	1
5	26	0
6	13	0

เรียงลำดับข้อมูลเวลา

ID	TIME	DEAD
6	13	0
3	14	0
2	22	1
5	26	1
4	40	0
1	48	0

แผนภาพที่ 2 การเตรียมข้อมูลสำหรับการคำนวณตามวิธีการของ Kaplan-Meier

3.1.2 คำนวณ Survival probability

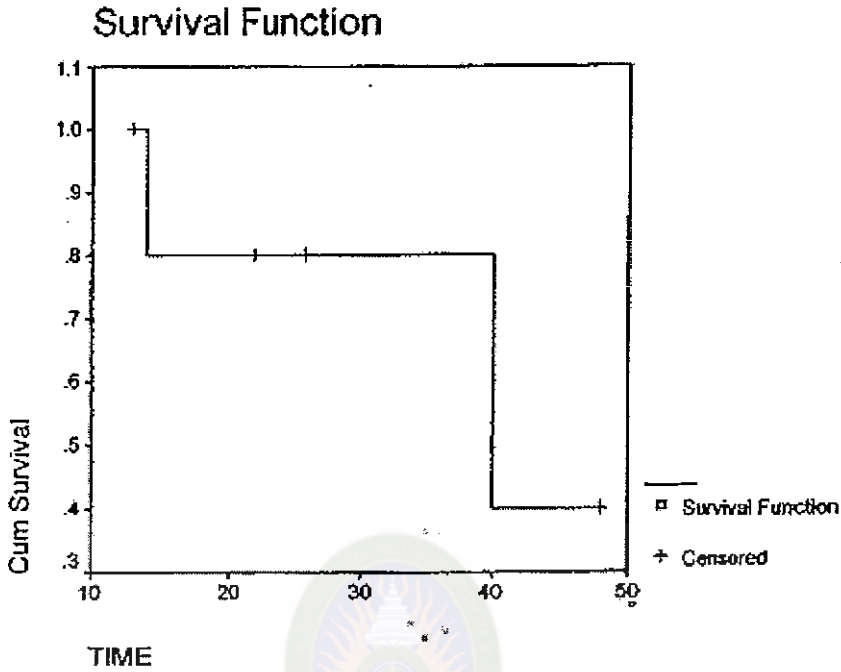
Time t_j	Number at risk n_j	Dead d_j	Censored q_j	Survival probability $S(t_j)$
13	6	0	1	$6/6=1.0$
14	$6-1=5$	1	0	$[(5-1)/5] \times 1.0=0.8$
22	$5-1=4$	0	1	$[(4-0)/4] \times 0.8=0.8$
26	$4-1=3$	0	1	$[(3-0)/3] \times 0.8=0.8$
40	$6-1=2$	1	0	$[(2-1)/2] \times 0.8=0.4$
48	$2-1=1$	0	1	$[(1-0)/1] \times 0.4=0.4$

เมื่อเวลา 13 เดือน ทั้ง 6 คนยังมีชีวิตอยู่ ความน่าจะเป็นในการรอดชีพเท่ากับ $6/6$ เท่ากับ 1 พอมาถึงเดือนที่ 14 เหลือคนที่อยู่ในการศึกษา 5 คนเพราะคนที่ ID = 6 ที่ขาดติดตามเมื่อเดือนที่ 13 และในเดือนที่ 14 นี้มี 1 คนที่เสียชีวิต จากทั้งหมด 5 คนตาย 1 คน เหลือรอด 4 คนดังนั้นความน่าจะเป็นของการรอดชีพจึงเท่ากับ $4/5$ เท่ากับ 0.8 แต่ด้วยโอกาสรอดชีพดังกล่าวมีเงื่อนไขว่าต้องรอดชีพมาก่อน จึงต้องคูณด้วยความน่าจะเป็นของการรอดชีพเมื่อ 13 เดือน ซึ่งเท่ากับ 1 ได้เท่ากับ 0.8 นี้คือ ความน่าจะเป็นแบบมีเงื่อนไข (Conditional Probability) ทำเช่นนี้เรื่อยไปจนครบ

จากตารางข้างต้น ทำให้เราทราบได้ว่า โอกาสรอดชีพของผู้ป่วยมะเร็งระดับเมื่อ 48 เดือน หลังการผ่าตัดเท่ากับ 0.4 กล่าวอีกนัยหนึ่งมีเพียงร้อยละ 40 ของผู้ป่วยที่ยังคงมีชีวิตอยู่ถึงปีที่ 4 หลังผ่าตัด เราสามารถทราบค่าเหล่านี้ได้ทุกจุดเวลาที่มีข้อมูล เช่น 80% ของผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดมีโอกาสมิชีวิตอยู่ได้ถึงเดือนที่ 26 เป็นต้น

3.1.3 นำเสนอเป็น Kaplan-Meier Survival Curve การสร้าง Kaplan-Meier Survival Curve ทำได้โดยนำค่าความน่าจะเป็นที่คำนวณได้ไปสร้างกราฟที่มีลักษณะขั้นบันได (Step Function) ดังภาพที่ 1

Survival Function

แผนภาพที่ 3 Kaplan-Meier Survival Curve

Kaplan-Meier Survival Curve ไม่มี Assumption เกี่ยวกับการแจกแจงข้อมูลจึงเป็น Nonparametric

ข้อสมมติ (Assumption) สำหรับ Kaplan-Meier Survival Curve คือสาเหตุของ Censoring ต้องไม่เกี่ยวข้องกับการเกิดเหตุการณ์ ถ้า Censored เพราะผลการรักษาไม่ดีขึ้นจึงเลิกการติดต่อกับผู้วิจัย Kaplan-Meier Survival Curve ที่ได้ถือว่าไม่เหมาะสม

3.2 วิธีการของ Cox Model

Cox Model หรือ Cox regression สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้คล้ายกันกับ Multiple regression เพียงแต่ตัวแปรตามใน Multiple regression เป็นตัวแปรต่อเนื่อง ส่วนใน Cox regression ตัวแปรตามเป็นความเสี่ยงต่อการเกิดเหตุการณ์ ณ เวลา t

ถ้ามีตัวแปรต้น p ตัว แทนด้วย $X_1, X_2, X_3, \dots, X_p$ สามารถเขียน Model ได้ดังนี้

$$h(t) = h_0(t) \times \text{EXP}(b_1x_1 + b_2x_2 + b_3x_3 + \dots + b_px_p)$$

เมื่อ $h_0(t)$ ความเป็น Baseline หรือ Underlying hazard function ได้จากเมื่อให้ ค่า x ทุกตัวเป็น 0 (เพราะ $\text{EXP}(0)$ เท่ากับ 1)

$\text{EXP}(\theta)$ คือ Exponential ของค่า θ อาจเขียนใหม่เป็น e^θ ซึ่งเท่ากับ 2.71828^θ

สิ่งที่ควรทราบคือ $\text{Log}_e(\text{EXP}(\theta)) = \text{Ln}(\text{EXP}(\theta)) = \theta$

B_p คือ ค่าสัมประสิทธิ์ (Coefficient) ที่ได้จากการ Fit model

จากสมการข้างต้น จะเห็นว่า Hazard ของ X คือ Exponential ของ $b x$ ดังนั้น อาจกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า $b x$ ก็คือ Log Hazard ของ X นั่นเอง

ค่า b คือค่าสัมประสิทธิ์ คำนวณด้วยวิธีการที่สลับซับซ้อนโดยอาศัยคอมพิวเตอร์ เรียกว่า Fit Model วิธีการที่ใช้ประมาณค่า b เรียกว่า Partial maximum likelihood

ค่า Likelihood (L) คือ ค่าความน่าจะเป็นที่ค่าสังเกตจะถูกอธิบายโดย Model ค่ายิ่งสูงยิ่งดี ปกติผลจากคอมพิวเตอร์รายงานค่านี้เป็นสเกล Log เรียก Log-likelihood เพราะง่ายที่จะนำไปคำนวณขั้นต่อไป ด้วยความน่าจะเป็นอยู่ระหว่าง 0-1 ค่าที่สูงคือค่าที่เข้าใกล้ 1 เมื่อเป็นค่า Log แล้ว ค่าที่เข้าใกล้ 1 จะได้ค่า Log เข้าใกล้ 0 และ Log ของค่าที่น้อยกว่า 1 มีค่าติดลบเสมอ ดังนั้น ค่า Log-likelihood จึงเป็นค่าที่ติดลบเสมอ และค่ายิ่งใกล้ 0 ยิ่งดี

ค่าของ Linear combination คือ $b_1x_1+b_2x_2+b_3x_3+\dots+b_px_p$ ของคนคนหนึ่ง หาได้จากการแทนค่า X ต่าง ๆ ลงในสมการที่ได้จากการ Fit model ค่าที่ได้เรียกว่า Prognostic Index หรือ Risk score มีค่าเท่ากับ Log Hazard

ภายใต้ Model นี้มี Assumption เกี่ยวกับ Proportional hazard เป็นหลัก กล่าวคือ ความแตกต่างสัมพัทธ์หรือสัดส่วนของ Log hazard ระหว่างกลุ่มนั้น เท่ากันตลอดช่วงเวลา ที่ศึกษาไม่ว่าจะมีลักษณะใดก็ตามจะเพิ่มหรือลด เมื่อเวลาเปลี่ยนไป หรือเพิ่มแล้วลด หรือลดแล้วเพิ่ม ขอเพียงแต่ต้องเป็นสัดส่วนคงที่ระหว่างกลุ่มหรือหน่วยศึกษาทุกหน่วย

นั่นคือ Cox Proportional Hazard ไม่มีการระบุลักษณะของ Baseline hazard แต่ให้คงที่ (Baseline Hazard is Left Unparameterized but Fixed) แต่ยังคงมีการประมาณค่าพารามิเตอร์ของสัมประสิทธิ์ จึงเรียกว่าเป็น Semi parametric model แบบหนึ่ง

Hazard บอกความเสี่ยงต่อการเกิดเหตุการณ์ ณ เวลา t ถ้าต้องการทราบความเสี่ยงต่อการเกิดเหตุการณ์ระหว่างเวลา 0 ถึง เวลา t ก็เพียงแต่รวมค่า Hazard ทุกจุดเวลาจนถึงเวลา t เรียกว่า Cumulative Hazard เขียนแทนด้วย $H(t)$ ดังนั้น Model สามารถเขียนใหม่เป็น $H(t) = H_0(t) \text{EXP}(b_1x_1+b_2x_2+b_3x_3+\dots+b_px_p)$

จากที่กล่าวข้างต้น เราทราบว่า โอกาสที่อยู่อย่างปลอดภัยเหตุการณ์จนถึงเวลา t ซึ่งเขียนแทนด้วย $S(t)$ นั้น สามารถหาได้จาก $\text{EXP}(-H(t))$ ดังนั้นเราจึงสามารถหาโอกาสที่คนคนหนึ่งจะอยู่อย่างปลอดภัยเมื่อเราทราบค่าตัวแปรต้นต่าง ๆ ที่เป็นข้อมูลของเรา

การแปลความหมาย จาก $h(t) = h_0(t) \text{EXP}(b_1x_1 + b_2x_2 + b_3x_3 + \dots + b_px_p)$ สามารถดูที่ขนาดของค่า b ค่ายิ่งมาก บ่งชี้ว่ายังมีโอกาสเกิดเหตุการณ์ได้มาก Exponentiate ค่า b เรียกว่า Hazard แปลความหมายคล้ายอัตรา (Rate)

การออกกลางคัน

1. ความหมายของการออกกลางคัน การออกกลางคันของนักเรียนเป็นปัญหาที่มีเสมอมาในการจัดการศึกษาโดยเฉพาะการจัดการศึกษาภาคบังคับ และการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีผู้ให้ความหมายของการออกกลางคัน ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545 : 2) ได้กล่าวว่า การออกกลางคัน หมายถึง การที่นักเรียนถูกจำหน่ายชื่อออกจากสถานศึกษา ในขณะที่ยังไม่สำเร็จการศึกษาโดยไม่ใช่สาเหตุอันเนื่องมาจากการย้ายสถานศึกษา กล่าวได้ว่า การออกกลางคัน หมายถึง การที่นักเรียนต้องออกจากระบบโรงเรียนก่อนเรียนจบหลักสูตรตามที่กำหนดไว้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการที่นักเรียนต้องออกจากโรงเรียนในขณะที่ยังไม่สำเร็จการศึกษา ไม่ว่าจะโดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจก็ตาม

กองนโยบายและแผนของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2543 : 9) ว่า การออกกลางคัน คือการที่นักเรียนต้องออกจากระบบโรงเรียนก่อนเรียนจบหลักสูตรตามที่กำหนดไว้ในขณะที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2540) ได้ให้ความหมายว่า “การออกกลางคัน คือ การที่นักเรียนถูกจำหน่ายชื่อออกจากสถานศึกษา ในขณะที่ยังไม่สำเร็จการศึกษาโดยไม่ใช่สาเหตุอันเนื่องมาจากการย้ายสถานศึกษา” ถือได้ว่าเป็นการนิยามที่รอบคอบและรัดกุมมากกว่าส่วนในแง่ที่ไม่นับนักเรียนที่ออกจากโรงเรียนอันมีสาเหตุมาจากการย้ายไปเรียนในโรงเรียนอื่น แต่การนับเฉพาะนักเรียนที่ถูกจำหน่ายออก น่าจะเป็นนิยามที่แคบเกินไปและการนำไปสู่การนับผู้ออกกลางคันที่ต่ำกว่าความเป็นจริงได้มาก เนื่องจากในทางปฏิบัตินั้นบางโรงเรียนแม้นักเรียนได้ออกไปเป็นเวลานานแล้ว โดยนักเรียนผู้นั้นแทบจะไม่มีความเป็นไปได้ที่จะกลับเข้ามาเรียนอีก ก็ยังไม่มีการจำหน่ายชื่อนักเรียนออกจากบัญชีรายชื่อนักเรียนส่วนสำนักงานนโยบายและแผนการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2540) ได้ให้คำนิยามว่า “การออกกลางคัน หมายถึง การที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) และต้องออกไป และรวมถึงผู้เคยออกกลางคันระหว่างเรียนในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นแล้วกลับมาเรียนใหม่ทั้งในระบบและนอกระบบโรงเรียนจนสำเร็จ ม. 3 ด้วย” คำนิยามข้างต้นสรุปข้อสังเกตอยู่สองประการ คือ

ประการแรก “การใช้คำว่า เรียนไม่สำเร็จตัวประโยคและต้องออกไป” ชวนให้เข้าใจว่าการออกกลางคันเป็นเพราะการเรียนไม่สำเร็จ หรือคล้ายกับว่านักเรียนคนนั้นเกิดความล้มเหลวในเรื่องผลการเรียน ซึ่งในความเป็นจริงการออกกลางคันจะออกด้วยเหตุผลใดก็ได้ มิใช่เรียนไม่สำเร็จเท่านั้น

ประการที่สอง ในคำนิยามนี้ได้รวมนักเรียนที่เคยออกกลางคันแล้วกลับเข้ามาเรียนใหม่ทั้งในระบบและนอกระบบ การนับเช่นนี้อาจแยกไม่ออกระหว่างการออกกลางคันกับการขาดเรียนนาน ๆ แล้วกลับเข้ามาเรียนอีก นอกจากนี้การศึกษานอกระบบโรงเรียนอาจจะไม่สามารถเทียบเคียงได้กับการศึกษาในระบบโรงเรียน ในประการหลังนี้อาจจะเป็นข้อถกเถียงได้ว่านักเรียนคนดังกล่าวจะถูกนับรวมเป็นนักเรียนออกกลางคันหรือไม่

จะเห็นได้ว่าคำนิยามที่ผ่านมาเป็นการชี้แจงจำเพาะนักเรียนที่เรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเท่านั้น ซึ่งเป็นคำนิยามตามอย่างประชากรที่ต้องการศึกษาหรือขอบเขตที่ต้องการศึกษาคำนิยามลักษณะดังกล่าว มีปรากฏอยู่ทั่วไปในงานศึกษาเรื่องการออกกลางคันของนักเรียนในประเทศไทย

ดังนั้นจึงพอสรุปได้ว่า การออกกลางคัน หมายถึง นักเรียนออกจากระบบโรงเรียนก่อนสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรในแต่ละระดับการศึกษา โดยมีได้ย้ายไปเรียนที่โรงเรียนอื่นไม่ว่าด้วยสาเหตุใดก็ตามและในกรณีที่นักเรียนเคยออกกลางคัน และได้กลับเข้ามาเรียนแล้วจะไม่นับเป็นนักเรียนที่ออกกลางคัน

2. แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการออกกลางคัน กองนโยบายและแผนของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2543) ให้คำจำกัดความว่า เด็กทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการศึกษา ได้เรียนรู้และพัฒนาตนเองจนเต็มศักยภาพเพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติ เด็กบางคนขาดโอกาสที่จะได้รับการศึกษาขาดโอกาสที่จะเรียนรู้อย่างต่อเนื่องจนจบ ต้องหยุดเรียนรู้ เขาจึงขาดโอกาสที่จะพัฒนาตนเองประเทศชาติจึงขาดกำลังในการพัฒนาประเทศ เด็กกลุ่มนี้คือเด็กออกกลางคัน

3. ลักษณะของการออกกลางคัน ลักษณะของการออกกลางคันนั้นมีความสำคัญต่อการกำหนดกลุ่มนักเรียน ซึ่งจะแบ่งนักเรียนและให้คำจำกัดความไว้ดังนี้ กองนโยบายและแผนของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2543 : 9) ได้แบ่งนักเรียนออกกลางคันเป็น 2 กลุ่ม คือ

3.1 กลุ่มนักเรียนที่ออกกลางคันไปแล้ว หมายถึงนักเรียนที่จำหน่ายออกจากทะเบียนนักเรียนโดยไม่จบ ป.6 หรือ ม.3 ยกเว้นการจำหน่ายเพราะย้ายโรงเรียน

3.2 กลุ่มนักเรียนที่มีแนวโน้มจะออกกลางคัน หมายถึง นักเรียนที่ยังไม่ได้จำหน่ายออกจากโรงเรียนและมีปัจจัยเสี่ยงที่จะทำให้ขาดเรียนบ่อย ๆ และออกกลางคันไปในที่สุด ซึ่งนักเรียนกลุ่มนี้ คือกลุ่มที่ต้องป้องกันไม่ให้ออกกลางคัน

นอกจากนี้ กองนโยบายและแผนของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2543) ได้แบ่งกลุ่มนักเรียนตามสภาพการศึกษาเล่าเรียน ได้ 3 ลักษณะคือ

1. นักเรียนกลุ่มที่มีแนวโน้มจะหยุดเรียน หมายถึง นักเรียนที่ขาดปัจจัยจำเป็นในการเรียน มีความรู้สึกที่ไม่ดีต่อการเรียน มีปัญหาทางด้านจิตใจ และคาดว่าจะมีผลทำให้นักเรียนไม่สามารถมาเรียนได้ในโอกาสต่อไป

2. นักเรียนกลุ่มที่เริ่มหยุดเรียน หมายถึง นักเรียนที่เริ่มจะมีการขาดเรียนโดยพิจารณาจากการที่นักเรียนขาดเรียน 1 - 2 วัน ในแต่ละสัปดาห์ติดต่อกันเป็นเวลา 1 เดือนขึ้นไป

3. นักเรียนกลุ่มที่หยุดเรียนต่อเนื่อง หมายถึง นักเรียนที่ขาดเรียนเป็นประจำ โดยขาดเรียน 10 วันต่อเนื่อง ในแต่ละเดือนติดต่อกันเป็นเวลา 3 เดือน ขึ้นไป

ดังนั้นสรุปได้ว่าลักษณะของนักเรียนที่ออกกลางคันจะมี 2 กลุ่ม คือ นักเรียนที่ออกจากระบบโรงเรียนไปแล้วและนักเรียนที่มีแนวโน้มที่จะออกกลางคัน

4. การแก้ปัญหาการออกกลางคัน ปัญหาของการออกกลางคันมีวิธีการแก้ไขอยู่หลายวิธี ดังมีผู้ให้แนวทางไว้ดังนี้

กองนโยบายและแผนของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กล่าวว่า การแก้ปัญหาการออกกลางคัน เป็นภารกิจสำคัญที่โรงเรียนและหน่วยงานต่าง ๆ จำเป็นต้องดำเนินการ โดยเร่งด่วน ด้วยเหตุผลที่ว่า เด็กทุกคนมีสิทธิที่จะรับการศึกษาขั้นพื้นฐานจนจบอย่างมีคุณภาพ ดังระบุไว้ในอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ข้อที่ 28 ที่ว่า รัฐภาคียอมรับสิทธิของเด็กที่จะได้รับการศึกษาและเพื่อที่จะให้สิทธินี้บังเกิดผลตามลำดับและบนพื้นฐานของโอกาสที่เท่าเทียมกัน

1. จัดการศึกษาช่วงชั้นประถมศึกษาเป็นการศึกษาภาคบังคับที่เด็กทุกคนสามารถเรียนได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

2. สนับสนุนการพัฒนาการศึกษาช่วงชั้นมัธยมศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ รวมถึงการศึกษาสายสามัญ และสายอาชีพ จัดการศึกษาให้แพร่หลายและเปิดกว้างแก่เด็กทุกคนและดำเนินมาตรการที่เหมาะสม เช่น การนำมาใช้ซึ่งการศึกษาแบบให้เปล่า และการเสนอให้ความช่วยเหลือทางการเงินในกรณีจำเป็น

3. ทำให้การศึกษาเปิดกว้างแก่ทุกคนบนพื้นฐานของความสามารถโดยทุกวิธีการที่เหมาะสม
4. ทำให้ข้อมูลข่าวสารและการแนะแนวการศึกษาและอาชีพเป็นที่แพร่หลายและเปิดกว้างแก่เด็กทุกคน
5. ดำเนินการมาตรการเพื่อสนับสนุนการเข้าเรียนอย่างสม่ำเสมอ ลดอัตราการออกจากโรงเรียนกลางคัน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 4 การออกกลางคัน ก่อให้เกิดผลเสียต่อการจัดการศึกษา (กองนโยบายและแผนของ
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2543 : 14)

ผลเสียต่อนักเรียน	การสูญเสียงบประมาณและ โอกาส	ผลเสียต่อสังคม
1. ขาดความรู้ทักษะ จำเป็นในการ ดำรงชีวิต 2. ทักษะที่ไม่ดีต่อ การเรียนรู้ 3. ขาดความมั่นใจใน ตนเอง 4. ขาดโอกาสใน การศึกษาและการ พัฒนาตนเอง	การสูญเสียงบประมาณ 1. งบประมาณทางการศึกษาของรัฐ 2. ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักเรียน 3. ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาใน ระหว่างเรียน 4. งบที่รัฐควรจะได้รับในอนาคต จากการที่มีประชากรที่มีคุณภาพ 5. งบที่รัฐจะต้องเสียไปในการ แก้ปัญหาสังคมหากเด็กออก กลางคัน ส่วนหนึ่งก่อปัญหาขึ้น 6. งบที่รัฐต้องเสียไปในการดูแล บุคคลส่วนหนึ่งที่ไม่สามารถ ช่วยเหลือตนเองได้ การสูญเสียโอกาส 1. สูญเสีย โอกาสส่วนบุคคลที่ จะศึกษาและพัฒนาตนเอง 2. สูญเสีย โอกาสของสังคมที่จะได้ บุคคลที่มีคุณภาพมาพัฒนา ประเทศ	1. ขาดคนที่มีคุณภาพที่จะ สร้างสรรค์ความเจริญ 2. สังคมต้องแบกรับภาระ หากนักเรียนที่ออก กลางคันโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ที่ ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ 3. สังคมเกิดความวุ่นวาย หากนักเรียนที่ออกกลางคัน โตขึ้นเป็นผู้ใหญ่และก่อ ปัญหาขึ้น

ตารางที่ 5 สาเหตุที่ทำให้นักเรียนมีแนวโน้มจะออกกลางคัน (กองนโยบายและแผนของ
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2543 : 18)

สาเหตุจากตัวนักเรียน	สาเหตุจากสภาพโรงเรียน	สาเหตุจากครอบครัว ชุมชน และสภาพแวดล้อม
1. ไม่สนใจการเรียน เบื่อหน่ายการเรียน เรียนซ้ำจึงทำให้เรียน อ่อนเรียนไม่ทันเพื่อน 2. ปรับตัวเข้ากับครูและ เพื่อนไม่ได้ 3. พิกการได้รับอุบัติเหตุ หรือเจ็บป่วย 4. ตัดยาเสพติด	1. ครูจัดการสอนไม่เหมาะสม 2. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับ นักเรียน และนักเรียนกับนักเรียนไม่ดี 3. ครูลงโทษโดยใช้อารมณ์ มากกว่าเหตุผล 4. ครูใช้คำพูดไม่เหมาะสม เช่น ล้อเลียนปมด้อย คำค่าหรือใช้ ถ้อยคำที่ หยาบคาย 5. ครูขาดความยุติธรรมมีอคติ ต่อเด็ก 6. ครูไม่ให้ความสำคัญกับ นักเรียน 7. ขาดสื่ออุปกรณ์และกิจกรรม การเรียนรู้ที่น่าสนใจ ชวนใจให้ อยากเรียน 8. บรรยากาศไม่เอื้อให้เรียนรู้ 9. สภาพโรงเรียนและบริเวณ โรงเรียนทรุดโทรม สกปรก 10. ห้องเรียนไม่เพียงพอกับ จำนวนนักเรียนทำให้ต้องใช้ ห้องเรียนร่วมกันเกิดความอึดอัด	1. ครอบครัวยากจน เด็ก ต้องทำงานหาเลี้ยง ครอบครัว 2. ครอบครัวแตกแยก 3. มีที่อยู่ไม่เป็นหลัก แהל่ง 4. อพยพไปทำงานที่อื่น และมีการย้ายไปมาตาม ฤดูกาล 5. ขาดผู้อุปการะ 6. ขาดความตระหนักใน ความสำคัญของ การศึกษาเพราะไม่เห็น ประโยชน์ที่ชัดเจนที่ ได้รับจากการเรียนใน โรงเรียน 7. พ่อแม่ติดยาเสพติด พิกการหรือเจ็บป่วย

สรุปว่า การออกกลางคันของนักเรียนเป็นสาเหตุสำคัญยิ่งของความสูญเปล่าทาง
การศึกษา ในการจัดการศึกษานั้น โรงเรียนต้องศึกษาและแสวงหาวิธีการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ให้สามารถเรียนในระบบโรงเรียนจนจบได้ตลอดหลักสูตร ไม่มีการออกกลางคันไปเสียก่อน การศึกษาถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่ทำให้นักเรียนต้องออกกลางคันนั้น นับว่าเป็นประโยชน์และถือเป็นแนวทางหนึ่ง ในการเตรียมความพร้อมหาวิธีการป้องกัน การออกกลางคันของนักเรียน มีปัจจัยสำคัญได้แก่ ปัจจัยด้านตัวนักเรียน ปัจจัยด้านครอบครัวและปัจจัยด้านการเรียนการสอน

5. ปัจจัยด้านตัวนักเรียนที่มีผลต่อการออกกลางคัน นักเรียนที่ออกกลางคันมีปัจจัยที่สำคัญหลายด้าน ตามที่สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2540) ให้ความเห็นว่า การที่นักเรียนไม่ได้เรียนอยู่ในระบบของโรงเรียนนั้น ปัจจัยหลักประการหนึ่งขึ้นอยู่กับตัวนักเรียนเอง ซึ่งนักเรียนจะมีเจตคติต่อการเรียนเพราะว่า เจตคติเป็นความรู้สึกทางจิตใจที่จะกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่งต่อการตอบสนองของสิ่งแวดล้อม ซึ่งอาจเป็นได้ทั้งทางบวกและทางลบ เจตคติต่อการเรียนและโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับการออกกลางคันของนักเรียนด้วย นอกจากนี้ ตัวแปรด้านการขาดเรียนของนักเรียนก็เป็นอีกตัวแปรหนึ่งที่ขึ้นอยู่กับหลาย ๆ สาเหตุ เมื่อนักเรียนไม่ได้เรียน ย่อมทำให้ความพยายามในการเรียนหรือความตั้งใจในการเรียนและการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ทางการเรียน ย่อมมีความลดน้อยลงด้วยเมื่อสิ่งดังกล่าวลดลง ย่อมส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนและจะนำไปสู่การออกกลางคันของนักเรียนคนนั้น ๆ ในที่สุด ผลจากตัวนักเรียนทำให้เราทราบว่า เมื่อไรก็ตามที่นักเรียนเกิดความรู้สึกว่าครูยอมรับในตัวเขาและเชื่อว่าเขามีความสามารถ เมื่อนั้นนักเรียนก็ย่อมพร้อมมากขึ้นที่จะให้ความร่วมมือกับครู ยอมรับความช่วยเหลือหรือคำตักเตือนแนะนำเกี่ยวกับเรื่องการเรียนรู้มากขึ้น เจตคติของผู้เรียนที่มีต่อโรงเรียนมีผลต่อนักเรียนและย่อมทำให้นักเรียนมีความผูกพันต่อโรงเรียนอยากใช้ชีวิตอยู่ในโรงเรียน และทำให้นักเรียนได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่จากการเรียนการสอน แต่ในทางกลับกัน ถ้าสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนทำให้นักเรียนได้รับความเจ็บปวดหรือขมขื่นใจแล้ว อาจจะทำให้นักเรียนเกิดเจตคติที่ไม่ดีต่อโรงเรียน อันจะก่อให้เกิดพฤติกรรมที่เป็นปัจจัยต่าง ๆ เช่น ปัญหาการหนีโรงเรียนเกิดความเบื่อหน่ายอย่างซิงซัง อยากหนีการเรียนการสอนเหล่านี้ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำไปด้วย

สำหรับอุมาพร ตรังคสมบัติ (2543 : 8) กล่าวว่า การเรียนรู้ของเด็กขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง แบ่งออกได้เป็น 3 ด้านใหญ่ ๆ คือ ปัจจัยเกี่ยวกับ ความพร้อมทางร่างกาย ความพร้อมของสมอง และ ความพร้อมทางอารมณ์

ปัจจัยทั้งสามด้านนี้เกี่ยวข้องกับการออกกลางคันของนักเรียน และโอกาสที่เด็กจะประสบความสำเร็จในการเรียน ซึ่งจะได้พูดถึงปัจจัยทั้งสามด้านดังนี้

1. ความพร้อมทางร่างกาย

ในทำนองเดียวกันอุมาพร ตรังคสมบัติ (2543 : 8) กล่าวว่า การเรียนรู้ของเด็กจะเป็นไปได้ดี เมื่อเด็กมีร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ เด็กที่มีร่างกายแข็งแรงจะมีอารมณ์สดชื่น กระปรี้กระเปร่า มีความจำดี สามารถเรียนรู้ได้เร็ว และคิดหรือวิเคราะห์สิ่งต่าง ๆ ได้อย่างลึกซึ้งกว่าเด็กที่เจ็บป่วยบ่อย ๆ ปัญหาทางร่างกายที่อาจมีผลกระทบต่อการเรียนรู้ ได้แก่

- 1.1 ความบกพร่องของประสาทสัมผัส เช่น ตา หรือหู ทำให้การมองเห็นหรือการได้ยินมีปัญหา
- 1.2 อาการเจ็บป่วยเฉียบพลัน เช่น เป็นไข้สูง
- 1.3 อาการเจ็บป่วยเรื้อรัง เช่น โรคไตเรื้อรัง หรือภาวะโลหิตจาง
- 1.4 การเจ็บป่วยที่ทำให้ขาดเรียนบ่อย ๆ เช่น เด็กที่มีอาการหอบหืดและต้องเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลบ่อย ๆ

ส่วนอุษณีย์ โพธิสุช (2544) กล่าวว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน (Hearing Impaired Children) ไม่มีใครทราบว่า เด็กเหล่านี้กว่าจะเรียงถ้อยร้อยอักษร ผสมผสานความคิดจากสิ่งที่เขาเห็นนั้น สาส์นแลไหน ความคิดเชิงนามธรรมที่เป็นหัวใจของความเป็นคนฉลาดก็มักจะถูกให้คำนิยามหรือคำอธิบายด้วยถ้อยคำและภาษาหนังสือ กว่าจะสืบสานความเข้าใจที่คนปกติสามารถเข้าใจได้ในสักนิ้วมือเดียว พวกเขาอาจใช้เวลาเป็นแรมเดือน เด็กเช่นนี้ไม่ได้เป็นเด็กโง่ เพียงแต่เราต้องรู้จักและเข้าใจ ที่จะให้เขาเรียนรู้จากประสาทสัมผัสที่เหลืออยู่ ให้เป็นประโยชน์มากที่สุด

2. ความพร้อมของสมอง

สำหรับอุมาพร ตรังคสมบัติ (2543) กล่าวว่า กระบวนการเรียนรู้มีจุดศูนย์กลางอยู่ที่สมอง ดังนั้นหากสมองมีความบกพร่องในการทำงาน ก็จะทำให้กระบวนการเรียนรู้เสียไปด้วย เช่น

- 2.1 ภาวะที่สมองตั้งสมาธิไม่ได้ดีพอ
- 2.2 ภาวะบกพร่องในกระบวนการเรียนรู้ เช่นสมองรับข้อมูลที่เข้าไปได้ แต่แปลข้อมูลสับสน หรือคิดอะไรได้ช้าเพราะสมองเรียกข้อมูลที่เก็บสะสมไว้ออกมาได้ช้า
- 2.3 ภาวะที่สมองทำงานช้ากว่าอายุทำให้มีการเรียนรู้ช้า ที่เรียกว่า ปัญญาอ่อน บัจฉัยที่กล่าวมานี้มักหาสาเหตุไม่ได้ ความผิดปกติมักเกิดขึ้นตั้งแต่ยังเป็นทารกในครรภ์ เช่น การเคลื่อนตัวของเซลล์สมองมีปัญหา หรือการทำงานของวงจรในสมองบางส่วนบกพร่อง ดังนั้น การตรวจโดยใช้เอ็กซเรย์จึงมักไม่เห็นความผิดปกติแต่อย่างใด อย่างไรก็ตามปัญหาใน

เด็กบางคนอาจมีสาเหตุมาจากการที่สมองเคยประสบอันตรายมาก่อน เช่น มีการติดเชื้อขาดออกซิเจนเป็นระยะเวลาานาน ได้รับอุบัติเหตุ หรือได้รับสารพิษ

ส่วนอุษณีย์ โพธิ์สุข (2544) กล่าวว่า ในกลุ่มของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ (Learning Disabilities) นับว่าเป็นกลุ่มประชากรที่ใหญ่ที่สุดในกลุ่มเด็กพิเศษที่มีภาวะพิการ เชื่อว่ามีถึง 5-20 % (แล้วแต่ว่าจะใช้คำนิยามเช่นไร) ของเด็กทั่วไป จนมีคำเสียดสีในวงการศึกษาเด็กพิเศษว่า ถ้าเด็กคนไหนยังวินิจฉัยไม่ได้ว่า เป็นอะไรกันแน่ก็ให้ใส่ว่า เป็นเด็ก LD ไปก่อน (LD = Learning Disabilities) เพราะเด็กพวกนี้เป็นกลุ่มหลากหลายและมีอาการต่าง ๆ นานา เช่น พวก Dyslexia อาการของเด็กกลุ่มนี้มีหลายอย่าง เช่น เห็นประโยคหรือคำใด ๆ กลับหน้ากลับหลัง เช่น Stop เห็นเป็น potS ดังนั้นเมื่อมีการสอบสะกด คำหรืออ่านหนังสืออะไร สอบเมื่อไรก็เป็นตกเมื่อนั้น เด็กบางคนมีความบกพร่องทางสมองซีกขวา ซึ่งควบคุมเรื่องความสามารถเรื่องทิศทาง (Spatial Ability) ไม่สามารถย่อรูปใหญ่ให้เป็นรูปเล็กในสมองของเขาได้หรือทำตามคำสั่งซ้ายขวาหน้าหลัง เป็นอันตกหมด พวกนี้จะเรียนพละหรือภูมิศาสตร์ เรขาคณิต หรือวิทยาศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการใช้จินตนาการรูปภาพไปสู่ของจริงไม่ได้ทั้งสิ้น ไม่ว่าจะมีอาการใด ๆ ก็แล้วแต่ ถ้าเราเข้าใจและได้ให้ความช่วยเหลือแต่แรกแล้ว เด็กก็สามารถพัฒนาไปถึงศักยภาพสูงสุดของเขาได้ นี่มีเป็นเพียงแต่ทฤษฎีที่เพื่อฝัน หากในทางปฏิบัติก็บรรลุผลมาแล้วหลายราย ตัวอย่างที่ดีของผู้ที่มีอาการประเภทนี้แล้วประสบความสำเร็จเนื่องจากมีคนเข้าใจและให้การช่วยเหลือ คือ อัลเบิร์ต ไอสไตน์ผู้อ่านหนังสือไม่ออกจนอายุ 9 ขวบ หรือแม้แต่ยามที่ท่านเป็นนักวิทยาศาสตร์ที่โด่งดังแล้วท่านก็ใช้ระบบการคิดเป็นรูปก่อนแล้วค่อย ๆ หากคำอธิบายทีหลัง

3. ความพร้อมทางอารมณ์

สำหรับความพร้อมทางอารมณ์ อูมาพร ตรังคสมบัติ กล่าวว่า สภาพจิตใจและอารมณ์มีผลอย่างยิ่งต่อการเรียนรู้ เด็กที่มีอารมณ์ดี มีความสุข ไม่มีเรื่องกังวลใจก็จะเรียนรู้ได้ดี เพราะอารมณ์ดีจะทำให้เด็กมีสมาธิแว่นแ่น มีความจำดี และสมองแจ่มใสพอที่จะคิดวิเคราะห์สิ่งต่าง ๆ ได้ลึกซึ้งและทะลุปรุโปร่งตรงกันข้าม เด็กที่มีอาการวิตกกังวลหรือซึมเศร้าจะมีปัญหาในการเรียนเพราะอารมณ์ที่ไม่ดีมักทำให้เด็กไม่มีสมาธิ ความทรงจำไม่ดี และความคิดสับสน ปัญหาทางอารมณ์ที่รุนแรง สามารถทำให้เด็กที่เคยเรียนได้ที่หนึ่ง กลับสอบตกก็ได้ปัญหาทางจิตใจของเด็กอาจแสดงออกมาในรูปของปัญหา พฤติกรรมที่รบกวนการเรียนรู้อย่างไร เช่น เกร หรือหนีโรงเรียน

ความพร้อมทางด้านอารมณ์ที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ การมีความนับถือตนเองสูงและมีแรงจูงใจใฝ่รู้ หากเด็กเติบโตขึ้นมา ด้วยความนับถือตนเองที่สูง รู้สึกมั่นคงในตนเองรักและภาคภูมิใจในตนเอง เด็กจะมีแรงจูงใจใฝ่รู้ อยากพัฒนาตนเองให้ดีขึ้น นอกจากนี้เด็กจะมีทักษะทางสังคมดีไปด้วย เช่น เข้ากับคนอื่น ๆ ได้ดี ในทางตรงข้าม เด็กที่เติบโตขึ้นมาด้วยความรู้สึกว่าคุณเองมีปมด้อยผู้อื่นไม่ได้ ไม่มีค่า ไม่เป็นที่รักของใคร จะขาดแรงจูงใจ ไม่มีความพากเพียรพยายาม เพราะคิดว่าตนเองทำไม่ได้ แม้พยายามไปก็ไม่มีความสำเร็จ หรือถึงทำสำเร็จก็ไม่รู้ว่าจะทำไปเพื่อใคร

เด็กวัยรุ่นต้องรับทราบ สนใจ และเข้าใจลักษณะธรรมชาติ กระบวนการพัฒนาการของตน เป็นคนคิดอย่างมีเหตุผลและรับฟังทัศนะผู้อื่น เตรียมตัวเผชิญความเปลี่ยนแปลง ความผันแปรแก้ปัญหาประจำวัย ถ้าสามารถทำได้เช่นนี้ จะช่วยปรับตัวได้ดีแม้จะเข้าสู่วัยอื่น ๆ ในอนาคตวิธีการดังกล่าวมามิใช่ควรเริ่มกระทำแต่ในระยะวัยรุ่นเท่านั้น ควรอนุโลมนำไปปฏิบัติตั้งแต่ก่อนอย่างเข้าวัยนี้ เพราะถ้าในระยะที่ผ่านมา เด็กมีพัฒนาการสมวัยเป็นไปด้วยดี ย่อมง่ายเข้าสู่วัยรุ่น โดยมีปัญหาไม่มากนัก ตำราจิตวิทยาวัยรุ่นทั้งหลายเล่ม ได้เสนอผลการวิจัยต่าง ๆ ซึ่งรายงานตรงกันว่า เด็กวัยรุ่นเข้าปัญหานั้นได้แสดงพฤติกรรมและแววมตาตั้งแต่ก่อนอย่างเข้าสู่วัยรุ่นและทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้นเมื่อเข้าสู่วัยนี้

สำหรับอุษณีย์ โพธิสุข (2544 : 63) กล่าวว่า เด็กที่มีปัญหาทางอารมณ์ (Emotionally Disturbed Children) เป็นเด็กที่มักจะถูกกลั่นโหมทางสังคมเสมอว่า เด็กพวกนี้แหละเป็นผู้บ่อนทำลายสภาพแวดล้อม ทั้งที่บ้านที่โรงเรียน และแม้แต่ตนเอง ไม่มีใครตระหนักถึงหัวใจดวงน้อยของพวกเขาว่า เขาต้องการความรักความเข้าใจ การให้อภัย และอดทนยิ่งกว่าใคร ๆ ความเป็นปัญหาเป็นผลลัพท์จากความเจ็บปวดภายในจิตใจที่ต้องได้รับการเยียวยาให้ถูกต้องกับสมมุติฐานของโรคแต่ละโรค มีอาการหลายอย่างที่เป็นผลมาจากความบกพร่องทางสรีระ เช่น ระบบโครงสร้างของประสาทการถูกทำลายหรือกระทบกระเทือนทางสมอง ความบกพร่องของกระบวนการชีวเคมีในร่างกาย พันธุกรรม และหลายคนอาจมีอาการเพราะความบกพร่องของหลักสูตร

สรุปว่าในระยะวัยรุ่นเด็กมีความเจริญเติบโตทางสมองถึงขีดเต็มที่ จึงสามารถคิดได้ในทุก ๆ แบบและทุก ๆ แบบของวิธีคิด หากเด็กได้รับการศึกษาอบรมมาตามขั้นตอนด้วยดี ระยะนี้เป็นระยะที่เด็กจะแสดงความปรารถนาอย่างชัดเจน และเห็นความแตกต่างของเด็กวัยนี้กับวัยอื่น ๆ ได้ชัด การเรียนรู้เรื่องยาก ๆ เรื่องที่เป็นนามธรรมซับซ้อน เด็กก็สามารถเข้าใจได้ อย่างไรก็ตามพึงนึกเสมอว่าคุณภาพของความคิดของเด็กขึ้นกับคุณภาพของสมอง พันธุกรรม

การเรียนรู้ในวัยที่ผ่านมา และบทเรียนทางวิชาการต่าง ๆ ที่เด็กได้มีโอกาสเรียนรู้ ตลอดจนสิ่งแวดล้อมที่เอื้อหรือไม่เอื้อต่อการพัฒนาการทางความคิดของเด็ก

ปัญหาของเด็กวัยรุ่นเป็นปัญหาที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อการออกกลางคัน ตามที่ โสภณรัตน์ จันทระประภา (2543 : 38) กล่าวว่า วัยรุ่นหนุ่มสาวเป็นระยะ หัวเลี้ยวหัวต่อในชีวิตของคนทุกคนเป็นวัยที่เต็มไปด้วยปัญหาซึ่งพอจะสรุปสาเหตุและวิธีแก้ไข โดยสังเขป ดังนี้

1. ปัญหาเกิดจากร่างกายและอารมณ์

โดยทั่ว ๆ ไป เด็กผู้หญิงจะเริ่มรุ่นสาวประมาณอายุ 12 ปี เด็กผู้ชายจะเริ่มรุ่นหนุ่มอายุประมาณ 14 ปี ทั้งนี้จะทราบได้จากการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย ต่างเพศต่างจะเริ่มมีลักษณะของหญิงสาวชายหนุ่มพัฒนาขึ้น การพัฒนาหรือการเปลี่ยนแปลงนี้ จะเป็นไปอย่างรวดเร็ว เช่น เด็กผู้ชายอาจสูงชันมาก เด็กหญิงก็จะอวบอ้วนขึ้น โดยเร็ว ความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วนี้เป็นผลกระทบต่อจิตใจและอารมณ์เป็นอันมากเด็ก ๆ ที่ไม่ได้รับความรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงนี้จากบิดามารดาผู้ปกครองหรือครู อาจมีความรู้สึกหวั่นไหวและกลัว เป็นเหตุให้คิดมาก นอนไม่หลับเป็นเบื้องต้นของความไม่ปรกติสุขทางจิตใจและอารมณ์สาเหตุข้อนี้ ผู้มีหน้าที่เลี้ยงดูเด็กอาจช่วยเหลือได้ โดยให้ความรู้แก่เด็กเกี่ยวกับความเปลี่ยนแปลงของร่างกายเมื่อถึงวัยรุ่น เพื่อให้เด็กเข้าใจว่า เป็นปรากฏการณ์ตามธรรมชาติที่จะต้องเกิดแก่ทุกคน ปัญหาที่ว่าเรื่องเกี่ยวกับเพศศึกษา ควรจะมีการสอนในโรงเรียนหรือไม่นั้นเป็นปัญหาที่ได้ถกเถียงกันมานานในเมืองไทย จนบัดนี้ก็ยังไม่ยุติลงได้ บิดามารดาโดยเฉพาะควรจะได้วางตนให้บุตรไว้ใจพอที่จะปรึกษาหารือเรื่องต่าง ๆ ได้เสมอ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องธรรมดา หรือเรื่องลับเพียงใด ไม่ควรแสดงท่าทีให้เด็กเห็นว่า การพูดเรื่องบางเรื่อง เป็นของน่าอาย หรือเป็นของต้องห้าม เพราะการที่เด็กไม่มีทางระบายออกในเมื่อมีปัญหา อาจทำให้เด็กเป็นคนมีอารมณ์หรือจิตใจผิดปกติได้

ในวัยรุ่นเป็นวัยที่มีอารมณ์ความรู้สึกว่ามากกว่าวัยอื่น เป็นวัยที่เรียกกันว่า “วัยพายุบูแคม” เราจะเห็นได้ว่า เมื่อได้รับความไม่พอใจ เด็กวัยรุ่นมักจะทำสิ่งที่ไม่สมควร เช่น ฆ่าตัวตายหนีออกจากบ้าน อะไรเหล่านี้ได้ง่าย ๆ ถ้าบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู หรือผู้ใกล้ชิดเด็กมีความเข้าใจธรรมชาติของเด็กวัยรุ่นพอและแก้ปัญหอย่างละมุนละม่อมแล้ว ก็จะช่วยเด็กได้มาก เมื่อเด็กมีอายุมากขึ้นประมาณ ปีที่ 20 ขึ้น ไปจะเริ่มมีเหตุผล เริ่มมีความสุข และอารมณ์จะเยือกเย็นขึ้น

2. ปัญหาเกิดจากความประพฤติ

เด็กที่อยู่ในวัยรุ่นเป็นวัยที่แสวงหาเสรีภาพ เมื่อเตรียมตัวไว้ครองเรือนในอนาคตเป็นวัยที่ต้องการเพื่อนเป็นอย่างมาก ดังนั้น เด็กที่เคยเห็นบิดามารดาเป็นบุคคลสำคัญในชีวิตของตนมาแต่เยาว์ จึงมักจะหันไปเห็นความสำคัญของเพื่อน ในวัยเดียวกัน เพศเดียวกันมากขึ้น จนในบางคราวเพื่อจะให้ ได้มาซึ่งความรักหรือการยอมรับเข้าหมู่เข้าพวกของเพื่อนเด็กวัยรุ่น มักจะยอมทำสิ่งใด ๆ ตามความนิยมของหมู่พวก เป็นต้นว่า การแต่งกาย กิริยามารยาท การใช้ภาษา รวมความว่า พยายามจะทำตนตามรสนิยมของหมู่พวกที่ตนประสงค์จะได้เข้าไปอยู่นั้น สิ่งเหล่านี้ทำให้ผู้ใหญ่ซึ่งมีหน้าที่ดูแลเด็กเป็นห่วง ที่จริงนั้นการที่เด็กวัยรุ่นเริ่มออกห่างบิดามารดา ห่างผู้ใหญ่ไปนั้น เป็นสัญลักษณ์ตามธรรมชาติอย่างหนึ่งที่เด็กเตรียมตัวจะเข้าสู่วัยผู้ใหญ่เพื่อการแต่งงาน การมีอาชีพ การครองเรือน ในอนาคตความเปลี่ยนแปลงตามธรรมชาตินี้ ในระยะแรกจะทำให้เด็กลำบากใจอยู่มาก เพราะการที่คิดจะเป็นผู้ใหญ่ตามร่างกายที่เติบโตขึ้นนี้ ตนยังไม่สามารถจะทำได้ตามที่อยากจะทำ อยากจะประพฤติ เนื่องจากตนยังไม่มีรายได้พอที่จะก้าวไปสู่ความมีอิสระภาพอย่างผู้ใหญ่ ถ้าผู้ปกครองเข้าใจสาเหตุนี้ ก็จะช่วยให้โดยให้เสรีภาพแก่เด็กพอสมควร ในการนำเพื่อนเข้ามาในบ้านเพื่อผู้ปกครองจะได้ช่วยให้เลือกคบคนดี การนำเด็กเข้าสมาคมซึ่งเหมาะแก่วัย ยอมให้เด็กมีเงินใช้จ่ายภายใต้ความรู้เห็นของผู้ปกครองตามสมควร เป็นต้น สิ่งเหล่านี้จะช่วยได้มากทางโรงเรียนก็อาจช่วยโดยการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้เหมาะแก่วัยเด็ก เช่น การจัดกิจกรรมของชุมนุมต่าง ๆ การกีฬา การดนตรี การแสดงออกตามควรแก่วัยเด็ก สิ่งเหล่านี้จะช่วยให้เด็กรู้จักการเข้าสมาคม การสร้างความเป็นมิตร ซึ่งจะช่วยให้สุขภาพจิตดี มีปัญหาน้อยลง เป็นต้น

สำหรับชีวิตทางบ้านผู้ปกครองควรยอมให้เด็กวัยรุ่นรับผิดชอบตัวเองบ้างตามสมควร เช่น การให้ใช้เงินเองตามงบประมาณซึ่งจ่ายให้ การตัดสินใจด้วยตนเองในบางกรณี การเลือกของใช้ การคบเพื่อน การเลือกอาชีพ ทั้งนี้หมายความว่า ผู้ใหญ่ในครอบครัวจะช่วยชี้ส่วนดีส่วนเสียให้เด็กตัดสินใจในทางที่ถูกต้องสิ่งเหล่านี้จะช่วยให้เด็กเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ด้วยดีไม่เป็นภาระของผู้ปกครองทำนอง “เลี้ยงไม่รู้จักโต” ต่อไป

3. ปัญหาเกี่ยวกับการเตรียมตัวเลือกอาชีพ

เด็กในวัยรุ่นเริ่มคิดถึงการหารายได้หรืออาชีพ เนื่องจากต้องการความอิสระในการเงินไม่ต้องขอจากผู้ใหญ่อีกต่อไป เด็กในวัยนี้จึงมักจะแสดงความถนัดตามธรรมชาติ เช่น บางคนสนใจเครื่องยนต์กลไก บางคนสนใจศิลปะ บางคนสนใจอาชีพในเครื่องแบบ บางคนสนใจการประดิษฐ์ การเป็นครู เป็นหมอ และวิชาชีพอื่น ๆ ถ้าผู้ใหญ่สนใจในความพอใจ

ความถนัดของเด็ก ก็จะช่วยเด็กเลือกอาชีพที่ถูกต้องได้

ในระยะเวลาที่เด็กเริ่มคิดถึงอาชีพบางคราวมักจะเกิดการขัดแย้งกับผู้ใหญ่ที่เป็นบิดามารดาผู้ปกครอง มีข้อพิงสังเกตเห็นคือ บิดามารดาส่วนมากมักอยากให้บุตรเจริญรอยตามตน หรือมีเจตนาที่อยากให้บุตรมีอาชีพที่มีรายได้ดี มีเกียรติ โดยมีได้คำนึงถึงความสามารถและความสนใจของเด็กเช่นเด็กที่สนใจในด้านศิลปะอาจถูกส่งเสริมหรือถูกบังคับให้เรียนแพทย์ เหล่านี้เป็นต้น ซึ่งอาจทำให้เกิดผลเสียโดยเด็กเรียนไม่สำเร็จ เป็นปัญหาใหญ่ต่อไป

จากข้อความข้างต้น สรุปได้ว่าปัญหาของเด็กวัยรุ่นอาจเกิดได้หลายสาเหตุ ซึ่งจะมีผลมาจากเด็กในวัยรุ่น มีการเปลี่ยนแปลงของร่างกายและอารมณ์ สิ่งแวดล้อม ได้แก่ ความเปลี่ยนแปลงของร่างกายและอารมณ์ สิ่งแวดล้อม ได้แก่ ภาวะทางเศรษฐกิจ ทางสังคม ทางวัฒนธรรม และสื่อมวลชน ความไม่เข้าใจกันระหว่างเด็กกับผู้ปกครอง หรือบุคคลอื่น ที่เกี่ยวข้อง ขาดการดูแลแนะนำที่ดี

6. ปัจจัยด้านโรงเรียนที่มีผลต่อการออกกลางคัน โรงเรียนเป็นสถาบันที่ให้ความรู้แก่นักเรียน ซึ่งมีบุคลากร อาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม ที่มีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียน ปัจจัยเหล่านี้ ได้แก่ ทักษะคตินักเรียนที่มีต่อโรงเรียน อิทธิพลของโรงเรียน ครู การสร้างความสัมพันธ์ภาพกับนักเรียน แรงจูงใจในการเรียนการสอน การเอาใจใส่ดูแลนักเรียน และการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ปัจจัยด้านโรงเรียนจึงมีผลต่อการออกกลางคันของนักเรียน

7. ทักษะคตินที่มีต่อโรงเรียน (Attitudes toward School) ทักษะคตินักเรียนมีผลต่อการออกกลางคันตามที่ เพ็ญพิไล ฤทธาคนานนท์ (2549 : 168) กล่าวว่า เด็กส่วนมากกระตือรือร้นที่จะไปโรงเรียนเพราะเป็นเครื่องหมายแสดงว่าโตแล้วและคิดว่าโรงเรียนได้เป็นสถานที่ผจญภัยแห่งใหม่จะได้มีโอกาสทำในสิ่งที่พวกเขา ๆ หรือเพื่อนที่โตกว่าได้ทำ เด็กวัยนี้รอคอยการขึ้นชั้นใหม่ทุกปีด้วยความภาคภูมิใจที่ตนเรียนสูงขึ้นและอยากขึ้นตามลำดับที่โรงเรียน เด็กเรียนการอ่าน เขียน คิดเลข ความรู้ในเรื่องวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม ได้เรียนการเข้าสังคมกับผู้ใหญ่และเพื่อน มีโอกาสที่จะแสดงความสามารถและความคิดริเริ่มเมื่อเด็กเรียนไปนาน ๆ ทักษะคตินของเด็กเริ่มแตกต่างกันออกไป เด็กเริ่มชอบครูบางคน วิชาบางวิชาและไม่ชอบครูบางคนหรือวิชาบางวิชา นอกจากนั้นความกระตือรือร้นที่จะเรียนก็ลดน้อยถอยลงถ้าพบวิชาที่ไม่สนองความต้องการ ความสนใจหรือความสามารถทางปัญญา ทักษะคตินของเด็กที่มีต่อโรงเรียนยังได้รับอิทธิพลจากพ่อแม่ด้วย พ่อแม่ที่เห็นความสำคัญของการศึกษาและยกย่องความพยายาม

ของครูจะสร้างทัศนคติที่ดีต่อการเรียนให้เด็ก พ่อแม่ที่แสดงความเชื่อมั่นครูหรือคิดว่าตนสามารถสร้างตัวมาได้อย่างไร โดยไม่ต้องพึ่งโรงเรียนก็จะสร้างทัศนคติที่ไม่ดีต่อโรงเรียนให้กับเด็กเมื่อเด็กเข้าโรงเรียน ปฏิบัติของครูและเพื่อนก็มีส่วนต่อการสร้างความรู้สึกรู้สึกมีความอึดอัดและความรู้สึกด้อยในเด็ก ถ้าเด็กมีประสบการณ์ที่ดีในโรงเรียนอาจจะลบเลือนความไม่เอาใจใส่ของพ่อแม่ได้ แต่ในขณะเดียวกันประสบการณ์ในโรงเรียนอาจลบเลือนสิ่งที่ดีที่พ่อแม่ได้สร้างไว้เกี่ยวกับแรงจูงใจที่จะประสบความสำเร็จได้เช่นเดียวกัน

8. อิทธิพลของโรงเรียน อิทธิพลของโรงเรียนส่งผลต่อการเรียนของนักเรียน ตามที่เพ็ญพิไล ฤทธาคนานนท์ กล่าวว่า โรงเรียน มีอิทธิพลต่อทัศนคติของเด็กที่มีต่อโรงเรียน โรงเรียนใหญ่ทำให้เด็กมีโอกาสร่วมกิจกรรมน้อยกว่าโรงเรียนเล็ก แม้แต่ในชั้นเรียนที่ใหญ่ เด็กก็ขาดโอกาสที่จะถามที่จะช่วยครู หรือรับความสนใจอย่างทั่วถึง ส่วนในโรงเรียนเล็ก เด็กทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมมีโอกาสในด้านการแสดงและกีฬา ดังนั้นพบว่า ขนาดของโรงเรียนมีอิทธิพลต่อเด็กไม่เหมือนกันนักเรียนที่ชอบแสดงออก และมีความสามารถก็จะมีโอกาสแสดงความสามารถนั้น ในโรงเรียนใหญ่ขณะที่นักเรียนที่เก็บตัว และมีความสามารถน้อยกว่าจะขาดโอกาสนี้ ส่วนในโรงเรียนเล็กนั้นนักเรียนมีความสามารถน้อยยังได้รับการสนับสนุนมากกว่านักเรียนในระดับเดียวกันที่อยู่ในโรงเรียนใหญ่ นโยบายและหลักสูตรของโรงเรียนมีอิทธิพลต่อเด็กด้วย การสอนที่ดีน่าสนใจน่าตื่นตัว มีความหมายก็จะทำให้เด็กมีความอยากรู้อยากเรียนมากกว่าโรงเรียนที่สอนไม่ดีน่าเบื่อหน่าย

9. อิทธิพลของครู ครูมีอิทธิพลต่อการจัดการเรียนการสอนและการเรียนรู้ของนักเรียน ตามที่เพ็ญพิไลฤทธาคนานนท์ กล่าวว่า ครูมีบทบาทสำคัญในการทำให้เด็กมีความพยายามที่จะเรียนให้ดี มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อการแข่งขันและมีความรู้สึกรู้ว่า ตนมีความสามารถ โดยการให้กำลังใจในความพยายามของเด็ก เร่งเร้าให้เด็กมีความสนใจ ในการเรียนและไม่ให้รู้สึกถึงปมด้อยของตนเอง ครูที่ดีต้องช่วยเด็กให้พัฒนาความสามารถที่มีอยู่แล้วให้เบ่งบานเต็มที่ และช่วยแก้ไขข้อบกพร่องหรือจุดอ่อนของเด็ก ครูที่ไม่ดีจะยิ่งทำให้เด็ก มีปมด้อยมากขึ้น และอาจมีอิทธิพลชักจูงให้เพื่อนทำต่อเด็กแบบเดียวกับที่ครูทำด้วย สำหรับทิสนา แคมมณี และคณะ (2544) กล่าวว่าครูต้องควบคุมและจัดการสภาพแวดล้อมให้เป็นไปในทางที่ส่งเสริมโอกาสที่เด็กจะเติบโตขึ้นเรื่อย ๆ ในด้านการเกิดความตระหนักทางปรัชญา ครูต้องกระตุ้นให้เด็กค้นหาแนวคิดหลักต้องเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดหลักเหล่านั้นเข้ากับประสบการณ์ของเด็ก

10. การสร้างสัมพันธ์ภาพกับนักเรียน ครูมีบทบาทสำคัญในการสร้างสัมพันธ์ภาพกับนักเรียน ตามที่ กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ (2545) ว่า การสร้างความสัมพันธ์ที่ได้ผลดีต้องใช้ความพยายาม ภาระรับผิดชอบ และทักษะที่ต้องก้าวเข้าไปในโลกของคนอื่น เพื่อที่จะจูงใจให้เกิดแรงสนับสนุนครูที่มีประสิทธิภาพมักใช้วิธีการหลายแบบในการสร้างสัมพันธ์ภาพกับนักเรียน เช่น จำและเรียกชื่อพวกเขา ทักทายเขาเมื่อพบตามทางเดินหรือในห้องอาหาร แสดงความสนใจในตัวเขาในฐานะความเป็นเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน นั่นคือใส่ใจค้นหา และชื่นชมความสามารถและคุณสมบัติที่เขา มี

11. ปัจจัยเกี่ยวกับด้านโรงเรียน โรงเรียนประกอบไปด้วย ครู นักเรียน อาคารสถานที่ และบุคลากรทางการศึกษามีความสำคัญกับตัวนักเรียน ตามที่ เพ็ญพิไล ฤทธาคนานนท์ กล่าว ว่า โรงเรียนเป็นปัจจัยที่สำคัญ องค์ประกอบต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นครู เพื่อน หรือสภาพแวดล้อมในโรงเรียนจะมีผลกระทบหรือยับยั้งการเรียนรู้ของเด็กได้

11.1 นโยบายของโรงเรียน โรงเรียนที่มีเป้าหมายชัดเจนในการพัฒนาและกระตุ้นการเรียนรู้ของเด็ก จะทำให้เด็กเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูง เพราะโรงเรียนจะมีความคาดหวังสูง มีกลยุทธ์ที่จะกระตุ้นเด็กให้เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เช่น มีการจัดนิทรรศการ จัดหาหนังสือดี ๆ ไว้ในห้องสมุด

11.2 ทักษะความสามารถของครู วิธีการที่ครูสอนเป็นสิ่งสำคัญมากครูจะต้องมีทักษะในการสอนที่ดี สามารถสอนสิ่งที่สลับซับซ้อนให้เข้าใจง่าย เปลี่ยนเนื้อหาที่น่าเบื่อให้เป็นเนื้อหาที่สนุกและน่าสนใจ รู้จักหาเทคนิคที่จะช่วยเหลือเด็กที่มีปัญหาให้เรียนดีขึ้น

11.3 ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครู-นักเรียน จะทำให้เด็กกล้าถามและกล้าแสดงความคิดเห็นเมื่อครูมองเด็กในแง่ดี มีความคาดหวังว่าเด็ก ทำได้ เด็กก็จะพยายามทำตามความคาดหวังนั้น

11.4 ความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับเพื่อน ๆ จะทำให้เด็กอยู่ในโรงเรียนอย่างมีความสุข ไม่มีเรื่องวิตกกังวล สามารถช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และได้รับการกระตุ้นในการเรียนรู้จากกัน

11.5 สภาพแวดล้อมในโรงเรียน สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้เป็นสิ่ง จำเป็น เช่น ในห้องเรียนต้องมีแสงสว่างเพียงพอ ไม่มีเสียงอึกทึก ไม่มียุ่งชุม เก้าอี้และโต๊ะเรียนอยู่ในสภาพที่ดี มีการจัดมุมวิชาการที่น่าสนใจ

12. การเอาใจใส่ดูแลของครู การเอาใจใส่ดูแลนักเรียนของครูมีผลต่อการออกกลางคันของนักเรียน ตามที่ ทศนีย์ ผลเนื่องมา (2548) กล่าวว่า โรงเรียนเป็นสถาบันที่มีหน้าที่อบรมและให้การเรียนรู้แก่เด็ก โดยให้การปลูกฝังและส่งเสริมพัฒนาการทางด้านต่าง ๆ แก่เด็ก สังคมโดยทั่ว ๆ ไป จะมีทั้งคนเก่งและไม่เก่งอยู่ปะปนกันไป ถ้าคนเก่งมีความเห็นแก่ตัว เอาเปรียบผู้อื่น จะทำความเดือดร้อนให้แก่สังคมมากในปัจจุบันนี้มีการแก้ปัญหาของเด็กและผู้ใหญ่ที่รุนแรงมากขึ้นดังปรากฏในข่าวสารจากหนังสือพิมพ์และโทรทัศน์ให้เห็นอยู่เสมอเป็นรายวัน การปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 24 ข้อ 4 ได้กำหนดไว้ว่า “ให้จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกันรวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา” ส่วนในข้อ 6 นั้น กำหนดไว้ว่า “ควรจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้น ได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่ายเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ” แสดงให้เห็นว่าปริมาณการศึกษาที่ได้รับและประสบการณ์อันยาวนานในโรงเรียนอาจช่วยให้ผู้มีพัฒนาการทางจริยธรรมช้าหรืออยู่ในขั้นต่ำ สามารถก้าวทันเพื่อนในวัยเดียวกัน ได้เมื่อเรียนสูงขึ้น โรงเรียนที่มีการจัดระบบบริหารที่ดี สามารถพัฒนาคุณลักษณะนิสัยที่ดีให้แก่เด็กได้ ซึ่งรวม ไปถึงการเรียนรู้และการอยู่ในสังคมอย่างมีคุณภาพด้วย

การเอาใจใส่ดูแลของครูต่อนักเรียนเป็นสิ่งสำคัญรองมาจากพ่อแม่ผู้ปกครองเด็ก ๆ มักจะเลียนแบบครูแบบซึมซับ “การที่ครูแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวบ่อย ย่อมจะทำให้เด็กเลียนแบบลักษณะก้าวร้าว ได้มากครูที่แสดงแบบอย่างอาการ โกรธไม่พอใจผู้อื่นและใช้ชีวิตแก้ปัญหาโดยวิธีการดูค่า ประจาน หรือทุบตี ครูจะไม่สามารถสอนให้เด็กเรียนรู้การให้อภัยและอดกลั้นได้เพราะพฤติกรรมของครูขัดแย้งกับคำสอนของครูนั่นเอง

ส่วนทศนีย์ ผลเนื่องมา (2548) กล่าวว่า บทบาทของครูต่อเด็กเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้การเรียนการสอนบรรลุถึงวัตถุประสงค์ที่ต้องการ ทำให้เด็กมีพัฒนาในด้านการเรียนรู้และอารมณ์ตลอดจนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ถูกต้องกับสังคมปัจจุบันและมีความสุขต่อการดำรงชีวิต จำแนกบทบาทของครูในการปลูกฝังลักษณะนิสัยสำหรับเด็กไว้ ดังนี้

1. เป็นผู้จัดสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้ประสบการณ์และการฝึกฝนการปรับตัว สภาพแวดล้อมที่มีระเบียบ สะอาด และสงบ เป็นสิ่งที่จะช่วยให้เด็กเป็นคนมีระเบียบวินัย ละเอียดประณีต พุดจาไพเราะ

2. เป็นผู้ช่วยให้ข่าวสารความรู้และข้อเท็จจริงด้านจริยธรรมและวัฒนธรรมให้แก่เด็กต้องมีการให้เนื้อหาสาระที่เป็นหลักการเพื่อนำ ไปสู่วิธีปฏิบัติ ต้องรู้จักนำข่าวสาร

ข้อเท็จจริงต่าง ๆ มาสนทนา เชื่อมโยงกับสภาพความจำเป็นในชีวิตประจำวัน เพื่อให้เด็กรู้จักแก้ปัญหาโดยการใช้อย่างชาญฉลาด

3. เป็นแบบอย่างที่ดีให้เด็กได้เลียนแบบ

4. เป็นผู้ป้องกันทางเลื่อมและส่งเสริมพฤติกรรมไปในทางที่ดี โดยต้องดูแลเด็กอย่างใกล้ชิด มีความรัก เมตตา เอาใจใส่ มีความเข้าใจเด็กทั้งในด้านพัฒนาการความรู้สึกนึกคิด และปัญหาของเด็ก ความใกล้ชิด และความเข้าใจ จะทำให้ครูสามารถป้องกันเด็กได้มากกว่าการแก้ไขควรวิธีการเสริมแรงจึงใจมากกว่าการลงโทษ

5. เป็นผู้แก้ไขและปรับปรุงพฤติกรรมของเด็กที่มีแนวโน้มไปในทางเลื่อม แล้วให้กลับตัวได้และประพฤติดีได้ ซึ่งครูต้องจัดประสบการณ์ให้กับเด็กโดยตรง

ความเอาใจใส่ในการสอนของครู การดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด มีวิธีการสังเกตติดตามพฤติกรรมต่าง ๆ ของนักเรียน จะทำให้ครูสามารถช่วยเหลือนักเรียนได้ตรงตามสาเหตุทันเวลา การที่ครูสังเกตนักเรียนอย่างต่อเนื่อง จะทำให้นักเรียนมีคุณลักษณะดี เก่ง มีสุขเป็นคนดี หมายถึง คุณลักษณะทางจิตใจและพฤติกรรมของความมีวินัย และค่านิยมประชาธิปไตย ครูก็ช่วยให้นักเรียนสามารถควบคุมตนเองและปฏิบัติตามระเบียบ กฎ กติกาของสังคม เพื่อประโยชน์ของตนและของส่วนรวม เคารพสิทธิ ป้องกันสิทธิของตนเองและผู้อื่นเคารพต่อคุณค่าและเสียงส่วนมากด้วยความเข้าใจระหว่งกันและกันด้วยความสันติเป็นคนเก่ง หมายถึง เก่งในการเรียนรู้ที่จะเรียนด้วยตนเอง เรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่น และเรียนรู้ที่จะทำงานร่วมกัน เป็นคนมีความสุข หมายถึง สุขกาย สุขใจ ซึ่งมีลักษณะดังนี้ สุขกายคือไม่มีโรคภัยไข้เจ็บ สุขใจคือภูมิใจในข้อดีของตนยอมรับข้อบกพร่อง มีอารมณ์แจ่มใส สามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ รวมถึงสามารถหาความสุขจากสิ่งแวดล้อมของตนเองได้ดีครูได้รู้จักเด็กในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. เด็กมีความกระตือรือร้นในการทำงานบ้าน มีความสนุกสนานเพลิดเพลินไม่รู้สึกว่าถูกบังคับให้ทำงาน สามารถเลือกงานทำตามความสนใจหรือตามความชอบได้

2. เด็กมีความสนใจใฝ่เรียนรู้หลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นการทดลอง การประดิษฐ์ การเล่นกีฬา การทัศนศึกษา การประกอบอาหาร การทำงานบ้าน และอื่น ๆ

3. ได้เห็นลักษณะนิสัยอันพึงประสงค์มากมาย ได้แก่ การรู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ฝึกลองผิดลองถูกจากการทดลอง ฝึกความอดทนความพยายามในการต่อกรให้สำเร็จเฝ้ารอคอย ห่วงใย และมีความเมตตาต่อสัตว์เลี้ยง เกิดการสังเกตการณ์เจริญเติบโตของมันในแต่ละขั้นตอน ความมีน้ำใจช่วยเหลือคุณพ่อคุณแม่ทำงานบ้าน

4. เด็กได้เรียนรู้การแก้ปัญหาต่าง ๆ จากงานที่เด็ก ๆ ได้ทำ เช่น การต่อรถ การทดลองการกรองน้ำ ทำให้เด็ก ๆ ได้เรียนรู้การทำงานและการแก้ปัญหาอย่างมีระบบ แม้แต่ขั้นตอนของการประกอบอาหารก็ต้องมีระบบการแก้ปัญหาให้ตนเองเมื่อคุณพ่อคุณแม่ไม่อยู่ด้วยการปรุงอาหารง่าย ๆ รับประทานได้ เห็นแก้ปัญหาของผู้ใหญ่ที่ทำถูกแยกไปหลังตู้เสื้อผ้า

5. ความสามารถในการเขียนอธิบายหรือบรรยาย สิ่งที่เด็กได้พบเห็น หรือได้กระทำมีข้อคิดมากมาย การวาดภาพประกอบ ก็เป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้ครู ได้เห็นการถ่ายทอดความรู้ที่เด็ก ๆ ได้มาเป็นภาพที่สวยงามและประณีตเด็กหลายคน เด็กบางคนก็มีความขี้เกียจของลายเส้นที่วาดด้วยความสนุกสนานบ้าง ด้วยความไม่เข้าใจวิธีวาดบ้าง

6. ครูได้เห็นความแตกต่างระหว่างบุคคลของเด็ก ทำให้เป็นผลดีต่อการสอนของครูมากขึ้น ครูสามารถช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาที่ครูพบจากงานที่เด็กทำการบ้าน สานต่อความต้องการของเด็ก ๆ ที่อยากจะเรียนรู้สิ่ง ต่างๆ เท่าที่จะทำได้

7. ครูได้ข้อคิดที่จะนำไปปรับปรุงเด็กรุ่นต่อ ๆ ไป หลายอย่าง เช่น การให้งานแก่เด็ก การติดต่อขอความร่วมมือจากผู้ปกครอง การจัดการเรียนการสอนที่สนองความต้องการของนักเรียน โดยเฉพาะทักษะการใช้ภาษาของนักเรียนหลายคนที่ยังมีปัญหา ครูคงจะต้องเน้นย้ำ ช้ำทวน ให้มากขึ้นอีก เพราะภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติ และเป็นพื้นฐานของการศึกษาวิชาต่าง ๆ ของเด็กต่อไป

13. ความพร้อมของครู ครูมีบทบาทสำคัญในการจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนตามที่ สำนักงานคณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานรัฐมนตรี (2545) ว่าในความเป็นจริงครูผู้สอนก็ยังมีบทบาทสำคัญยิ่งในการจัดการศึกษาไม่ว่าเด็กปกติหรือเด็กที่มีความสามารถพิเศษก็ตาม เพราะครูผู้สอนสามารถสร้างสัมพันธภาพและทักษะทางสังคมให้กับเด็ก สามารถกระตุ้นยั่วยุให้เด็กเกิดการเรียนรู้ เด็กยังได้ตัวแบบ สามารถรับรู้อารมณ์และความรู้สึกจากครูผู้สอนได้ ครูผู้สอนจึงต้องเตรียมตัวให้เหมาะสมกับบทบาทและสถานการณ์ที่เป็นไปในปัจจุบัน ครูผู้สอนจะต้องสร้างความพร้อม เพื่อที่จะสอนเด็กที่มีความสามารถพิเศษให้บรรลุตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ได้และสามารถให้ความช่วยเหลือเมื่อเด็กมีปัญหาและความต้องการ โดยครูผู้สอนจะต้องเข้าใจและเตรียมความพร้อมในด้าน ต่าง ๆ ดังนี้

1. จะต้องรู้ข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับตัวเด็ก เข้าใจคำนิยามของเด็กที่มีความสามารถพิเศษเข้าใจลักษณะและธรรมชาติของเด็กที่มีความสามารถพิเศษในสาขาต่าง ๆ

2. ครูผู้สอนต้องมีความเข้าใจ มีแนวทางในการช่วยเหลือและแนวทางในการแก้ปัญหา เช่น

2.1 เข้าใจแนวทางในการแนะแนวและให้คำปรึกษา

2.2 เข้าใจแนวทางในการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อให้เด็กได้เกิดความรู้สึกสนุกสนานผ่อนคลายความเครียด กล้าคิด กล้าทำ และกล้าแสดงออก รู้จักควบคุมอารมณ์และจัดการกับอารมณ์ของตนได้อย่างถูกต้อง

2.3 เข้าใจแนวทางในการปรับทิศทาง การเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ

2.4 มีทักษะในการสังเกตพฤติกรรมที่เด็กแสดงออกได้อย่างถูกต้อง

2.5 สามารถสร้างความสัมพันธ์และขอความร่วมมือจากหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อมาช่วยเหลือสนับสนุนเด็กที่มีความสามารถพิเศษได้

นอกจากครูผู้สอนจะมีความพร้อมในลักษณะดังกล่าวข้างต้น ครูผู้สอนด้านจิตวิทยาและการแนะแนว จะต้องมีบุคลิกลักษณะในการสร้างสัมพันธ์ภาพอันดีงามระหว่าง ผู้ร่วมงานและบุคลากรทุก ๆ ฝ่ายในโรงเรียนแล้ว ยังต้องมีคุณสมบัติดังนี้

1. มีความรักและเมตตาต่อเด็ก ครูแนะแนวต้องเป็นผู้ที่ให้ความรักความเมตตาต่อเด็กอย่างจริงใจ รักหน้าที่ รักงานของตนเอง มีทัศนคติที่ดีต่อตนเอง และผู้อื่น มองโลกในแง่ดี
2. มีวุฒิทางด้านวิชาการ ผู้แนะแนวต้องจบการศึกษาขั้นต่ำในระดับปริญญาตรี ทางด้านการแนะแนวและจิตวิทยา มีความรู้ ความเข้าใจ ในเนื้อหาวิชาการทางด้านการแนะแนว มาเป็นอย่างดี และมีความเข้าใจในลักษณะและธรรมชาติของเด็กที่มีความสามารถพิเศษ
3. มีประสบการณ์ ในด้านการแนะแนวและจิตวิทยา มีสมรรถภาพในการเข้าใจปัญหาต่าง ๆ ได้ดีและรู้แนวทางแก้ไขปัญหา ซึ่งต้องอาศัยประสบการณ์ที่ผ่านมาเป็นพื้นฐานในการแก้ไขปัญหา
4. มีบุคลิกลักษณะที่ดี ครูแนะแนวควรเป็นผู้ที่มีบุคลิกลักษณะดี ท่าทาง แคล่วคล่องว่องไวเป็นที่น่าเชื่อถือ เลื่อมใส ศรัทธา ของบุคคลที่พบเห็นหรือผู้มาติดต่อ
5. มีความขยัน ผู้แนะแนวต้องเป็นผู้ที่มีความขยัน เอาใจใส่ในการงาน มีความอดทน ไม่ท้อแท้หรือแสดงความเบื่อหน่าย
6. ชอบใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ ครูแนะแนวต้องสนใจศึกษาหาความรู้ อยู่เสมอ สามารถรู้เท่าทันต่อเหตุการณ์และงานในหน้าที่ของตน
7. มีความเสียสละ งานแนะแนวเป็นงานที่ต้องกระทำต่อเนื่องกันดังนั้นครูผู้สอนต้องมีเวลามากพอที่จะเสียสละให้กับงานแนะแนวได้

8. มีอารมณ์ดี งานเนาะแนวเป็นงานที่ซับซ้อน ครูเนาะแนวต้องเป็นคนที่มามีอารมณ์เยือกเย็น ร่าเริง แจ่มใส ไม่อารมณ์เสื่อง่าย ๆ เมื่อต้องเผชิญกับปัญหา

9. เป็นคนใจกว้าง มีธรรมะประจำใจ ลักษณะนิสัยของครูเนาะแนวต้องเป็นคนใจกว้างมีความยุติธรรม มีธรรมะประจำใจ สามารถแสดงความคิดเห็นได้และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น โดยไม่ยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง

10. เป็นคนที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความเป็นตัวของตัวเอง กล้าคิด และกล้าตัดสินใจอย่างถูกต้อง แน่ใจ มีความมั่นคงทางอารมณ์

11. สามารถทำตัวให้เป็นแบบอย่างที่ดีต่อเด็กได้ ครูเนาะแนวต้องสามารถทำตนให้เป็นตัวอย่างที่ดีแก่เด็ก ทั้งทางด้านการวางตัวและด้านบุคลิกภาพที่ดีอื่น ๆ

12. เป็นคนที่มีความอดทนและใจเย็น ครูเนาะแนวต้องมีความอดทนสูง เพราะต้องทำงานอยู่กับการช่วยเหลือ และแก้ไขปัญหาด่าง ๆ ของเด็ก ดังนั้นต้องมีความอดทนสูง มีความสุขุม ใจเย็น เมื่อเจอกับสภาพปัญหาต่าง ๆ ที่ยากแก่การแก้ไข

จากการศึกษาสรุปได้ว่าปัจจัยด้านโรงเรียนที่มีผลต่อการออกกลางคัน จะเห็นได้ว่าโรงเรียนเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ให้นักเรียนออกกลางคัน นอกเหนือจากตัวนักเรียนเองแล้ว เนื่องจากนักเรียนใช้ชีวิตในแต่ละวันอยู่ที่โรงเรียนมากกว่าที่อื่น ๆ ดังนั้นโรงเรียนจึงเป็นสถาบันที่มีความสำคัญในการกล่อมเกลากฎติกรรมของนักเรียนไม่น้อยกว่าภายในครอบครัว กฎระเบียบของโรงเรียน สิ่งแวดล้อมและปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนจึงเป็นเรื่องที่มีอิทธิพลต่อการเรียนและการออกกลางคัน

14. ปัจจัยด้านครอบครัวที่มีผลต่อการออกกลางคัน ครอบครัวซึ่งประกอบด้วยพ่อ แม่ ญาติพี่น้อง ผู้ปกครอง บุคคลเหล่านี้ ล้วนมีอิทธิพลต่อนักเรียน เป็นผู้ให้การอบรมเลี้ยงดู เป็นสถาบันทางสังคมหน่วยแรกที่ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ปัจจัยสำคัญด้านครอบครัว ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว บทบาทและทัศนคติของพ่อแม่ที่มีต่อลูกชายลูกสาว การสนับสนุนทางการศึกษาของครอบครัว ด้านสภาพแวดล้อมของชุมชนและสังคม ช่องว่างระหว่างวัย วัยรุ่นกับผู้สูงวัยกว่า ความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับผู้ปกครอง : ความขัดแย้ง

15. ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวมีผลต่อการออกกลางคันของนักเรียน ตามที่สรชัย พิศาลบุตร (2548) กล่าวว่า ความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ของครอบครัวไทย ทั้งในอดีตและปัจจุบันเป็นปัญหาสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศ มาต่อเนื่อง และมีแนวโน้มที่จะส่งผลกระทบมากยิ่งขึ้นในอนาคต เนื่องจากมีผลทำให้

เกิดโอกาสทางสังคมที่แตกต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องประกอบอาชีพของหัวหน้าครอบครัวและคู่สมรส การศึกษาของบุตร การรักษาพยาบาลของสมาชิกในครอบครัว จึงทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมในสังคมและ มีปัญหาติดตามมาอีกมากปัจจุบันยังไม่มีการจัดชั้นฐานะทางเศรษฐกิจของชาวไทยเป็นรูปธรรม จึงทำให้การกำหนดนโยบายหรือแก้ไขปัญหาเรื่องความเป็นอยู่ทั้งในเรื่องของส่วนราชการภาครัฐ ที่เกี่ยวกับสาธารณูปโภค และการให้บริการสังคมในแต่ละด้าน จึงยังไม่ค่อยเหมาะสมและสอดคล้องกับข้อเท็จจริง ตลอดจนวางแผนการตลาดของธุรกิจให้เหมาะสมกับกลุ่มลูกค้าเป้าหมายที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่างกันอย่างมีความคลาดเคลื่อนสูง

การจัดชั้นฐานะทางเศรษฐกิจของชาวไทย อาจทำได้ 2 วิธี คือ วิธีจัดกลุ่มรายได้ของครอบครัวและวิธีวัดระดับความยากจนของครอบครัว

วิธีจัดกลุ่มรายได้ของครอบครัว ควรจะใช้องค์ประกอบและหาขอบเขตที่เหมาะสมของรายได้ของครอบครัว โดยการนำรายได้ต่อเดือนของครอบครัวมาใช้จัดกลุ่มเพื่อแบ่งระดับฐานะกล่าวคือ ใช้หลักการที่ว่ารายได้ของครอบครัว ที่อยู่ในกลุ่มเดียวกัน ควรจะใกล้เคียงกัน และแตกต่างจากรายได้ของครอบครัวที่อยู่ในกลุ่มอื่น วิธีที่ควรนำมาใช้ในการจัดกลุ่มคือ วิธีรากที่สองของความถี่สะสม ซึ่งเป็นวิธีของ Delenius และ Hodges การแบ่งชั้นฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวชาวไทยด้วยวิธีนี้อาจแบ่งเป็นกี่ชั้นทางเศรษฐกิจก็ได้ อาจแบ่งเป็น 3 ชั้น หรือ 5 ชั้น หรือ 7 ชั้น ผลการวิเคราะห์ครอบครัวที่มีรายได้น้อย น่าจะสะท้อนช่วงรายได้ที่ใช้กำหนดกลุ่มที่มีชั้นฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ หรือกลุ่มที่มีฐานะค่อนข้างยากจนหรือยากจนมากได้ แต่สำหรับขอบเขตรายได้ของครอบครัว ที่แบ่งระหว่างกลุ่มครอบครัวที่มีรายได้ปานกลางและรายได้สูง ในความเป็นจริงแล้ว ควรจะมีค่าสูงกว่าผลที่ได้จากการวิเคราะห์ โดยใช้วิธีข้างต้น เนื่องจากครอบครัวที่มีรายได้ปานกลาง หรือมีรายได้ค่อนข้างสูง มักจะให้ข้อมูลที่เป็นรายได้ของครอบครัวต่ำกว่าที่ควรจะเป็นจริง ทั้งนี้การให้ข้อมูลรายได้ที่แท้จริงอาจมีผลกระทบต่อประโยชน์ได้เสียของครอบครัวผู้ตอบได้มาก

วิธีวัดความยากจนของครอบครัว จะหาค่าจากความยากจนซึ่งเป็นค่าที่แบ่งฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวออกเป็น 2 กลุ่ม คือ ครอบครัวที่มีรายได้สูงกว่าครอบครัวที่มีความยากจนและมีรายได้ต่ำกว่าครอบครัวที่มีความยากจน ซึ่งกลุ่มหลังนี้จะถือว่าเป็นครอบครัวที่มีฐานะยากจน ความจนของครอบครัวชาวไทยนี้จะใช้เป็นเกณฑ์ในการวัดค่าต่ำสุดของค่าครองชีพของครอบครัวที่จะมีความเพียงพอใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค นั่นคือ ความเพียงพอของสิ่งที่จำเป็นในการดำรงชีพ ค่าใช้จ่ายอุปโภคบริโภคของครอบครัวชาวไทยประกอบด้วย 2 ส่วน ส่วนแรกคือค่าใช้จ่ายที่ไม่ขึ้นกับรายได้ นั่นคือ ไม่ว่าจะมียาได้หรือไม่ก็ตาม หรือจะมียาได้

อย่างน้อยเพียงไรก็ตาม ก็จะต้องจ่ายเงินเป็นค่าอุปโภคบริโภคจำนวนหนึ่งอยู่แล้ว ส่วนที่ 2 คือ ค่าใช้จ่ายที่ขึ้นอยู่กับความโน้มเอียงในการอุปโภคบริโภค ซึ่งขึ้นอยู่กับรายได้ของครอบครัวเป็นหลัก ถ้าความโน้มเอียงในการอุปโภคสูงหรือมีรายได้มาก การใช้จ่ายเพื่อบริโภคส่วนนี้จะมากตามไปด้วย ตรงกันข้ามถ้าความโน้มเอียงอุปโภคบริโภคมีต่ำหรือมีรายได้น้อย การใช้จ่ายเงินในส่วนนี้จะน้อยตามไปด้วย ดังนั้น ค่าใช้จ่ายของครอบครัวส่วนนี้จึงเปลี่ยนแปลงได้ ถ้ามีการเปลี่ยนแปลงในรายได้การวัดความยากจนของครอบครัว เป็นการหาค่าค่าสุดของรายได้ว่ารายได้ตามปกติต่อเดือนของครอบครัวขั้นต่ำ ควรจะเป็นเท่าใดจึงจะเพียงพอในการใช้จ่ายเพื่ออุปโภคบริโภค โดยที่ผู้มีรายได้ต่ำกว่านี้ จะถือว่ามีความยากจน ในการหาค่าความยากจนของครอบครัวนี้อาจใช้วิธีวิเคราะห์การถดถอยเพื่อสร้างสมการที่เหมาะสม ในการหาค่าความยากจนหรือรายได้ต่อเดือนของครอบครัว เพียงพอกับค่าใช้จ่ายเพื่ออุปโภคบริโภค โดยการหาจุดเสมอตัว (Break Even Point) การเปรียบเทียบวิธีแบ่งขั้นฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวชาวไทย เมื่อพิจารณาจาก 2 วิธีข้างต้นวิธีจัดกลุ่มรายได้ของครอบครัวโดยแบ่งกลุ่ม และหาขอบเขตกลุ่มที่เหมาะสมของรายได้ต่อเดือนของครอบครัวในแต่ละกลุ่ม หรือในแต่ละขั้นฐานะ มีข้อดีที่ว่าครอบครัวในกลุ่มรายได้เดียวกันจะมีฐานะทางเศรษฐกิจใกล้เคียงกัน จึงแบ่งขั้นฐานะได้ตามจำนวนกลุ่มรายได้ที่ต้องการ และถ้าจำนวนกลุ่มที่ต้องการแบ่งมีจำนวนมากเท่าใด ความแตกต่างภายในกลุ่มก็น้อยลง ซึ่งจะมีผลทำให้ครอบครัวที่อยู่ในกลุ่มเดียวกัน จะมีความคล้ายคลึงกันในฐานะทางเศรษฐกิจมากขึ้นแต่การใช้วิธีจัดกลุ่มรายได้นี้ กลุ่มครอบครัวที่มีรายได้ต่ำ จะให้ผลการจัดขั้นฐานะทางเศรษฐกิจที่น่าเชื่อถือและเป็นไปได้มากกว่ากลุ่มครอบครัวที่มีรายได้สูงกว่า ส่วนกลุ่มรายได้ปานกลางและกลุ่มครอบครัวที่มีรายได้สูงนั้น ผลการจัดกลุ่มจะได้รายได้ซึ่งต่ำกว่าที่ควรจะเป็นจริง

นอกจากนี้ วิธีจัดกลุ่มรายได้ของครอบครัว ยังพิจารณาเฉพาะรายได้ต่อเดือนของครอบครัวไม่ได้คำนึงถึงความจำเป็น หรือความเพียงพอในการดำรงชีวิตของสมาชิกในครอบครัว ซึ่งการวัดฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ควรจะคำนึงถึงค่าใช้จ่ายเพื่ออุปโภคบริโภค สำหรับการครองชีพของสมาชิกในครอบครัว เพราะหากครอบครัวนั้นมีรายได้สูงแต่ค่าใช้จ่ายดำรงชีพสูงมากหรือสูงพอ ๆ กับรายได้แล้ว ครอบครัวนั้นก็ไมอาจจัดได้ว่ามีฐานะดีได้

สำหรับวิธีการหาค่าความยากจน เพื่อใช้เป็นมาตรฐานวัดฐานะความยากจนของครอบครัวได้พิจารณาถึงความสัมพันธ์ ระหว่างรายได้กับค่าใช้จ่ายเพื่ออุปโภคบริโภคของครอบครัว โดยที่รายได้ของครอบครัว จะเป็นตัวกำหนดที่สำคัญของค่าใช้จ่าย ดังนั้นความ

ยากจนของครอบครัวที่วัดได้จะมีความน่าเชื่อถือก็ต่อเมื่อนำมาใช้ศึกษาการให้ข้อมูลที่เชื่อถือได้ กล่าวคือ ให้ข้อมูลแสดงพฤติกรรมอุปโภคบริโภคที่แท้จริง แต่วิธีหาค่าความยากจนนี้สามารถแบ่งฐานะของครอบครัวออกได้ 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีรายได้ต่อเดือนของครอบครัวต่ำกว่าความยากจนซึ่งถือว่ามิฐานะยากจนและกลุ่มที่มีรายได้ต่อเดือนของครอบครัวสูงกว่าความยากจน ซึ่งถือว่ามิฐานะไม่ยากจน จึงเป็นการแบ่งชั้นฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวชาวไทย แต่ภาพรวมเชิงกว้าง การกำหนดชั้นฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวชาวไทยในอนาคต อาจทำได้โดยใช้ดัชนีราคาผู้บริโภค มาปรับรายได้ต่อเดือนของครอบครัวในชั้นต่าง ๆ ที่วิเคราะห์ได้ในปีที่เริ่มต้นศึกษา เหตุผลก็เนื่องมาจกดัชนีราคาผู้บริโภค เป็นตัวเลขที่แสดงถึงมาตรฐานการครองชีพที่เปลี่ยนแปลงไปในแต่ละปี แต่การนำดัชนีราคาผู้บริโภคมาใช้ปรับเพื่อการพยากรณ์ชั้นฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวชาวไทยในอนาคตอาจจะเหมาะสำหรับการจัดกลุ่มรายได้หรือฐานะทางเศรษฐกิจออกเป็นจำนวนที่ไม่มากนัก เพราะถ้าแบ่งจำนวนมากเท่าใด กลุ่มที่มีรายได้สูงจะมีความคลาดเคลื่อนจากรายได้ที่ควรจะเป็นจริงมาก

โดยสรุป การแบ่งฐานะเศรษฐกิจหรือจัดชั้นฐานะทางเศรษฐกิจโดยใช้วิธีจัดกลุ่มรายได้ของครอบครัว และวิธีวัดค่าความยากจนของครอบครัว ต่างก็มีส่วนดีและส่วนเสียแตกต่างกันขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการใช้ แต่วิธีวัดค่าความยากจนของครอบครัว สามารถนำไปใช้ในการพิจารณาคำหนดค่าแรงขั้นต่ำได้ดีกว่าวิธีจัดชั้นฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวเนื่องจากเป็นรายได้ต่ำสุดที่ครอบครัวสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้คือมีรายได้เพียงพอกับรายจ่าย การจัดชั้นฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวชาวไทยนี้ไม่สามารถนำไปใช้จัดรวมกับฐานะทางสังคมของครอบครัวได้เนื่องจากฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวชาวไทย ไม่ได้มีความสัมพันธ์ไปในทางเดียวกันกับฐานะทางสังคม

16. บทบาทของผู้ปกครอง บทบาทของผู้ปกครองมีความสำคัญต่อการเรียนของนักเรียน ตามที่สำนักงานคณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี (2545) ว่า การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษหรือเด็กปกติโดยทั่วไปผู้ปกครองของนักเรียนนั้นมีส่วนสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมให้ความร่วมมือและสนับสนุนการจัดการศึกษาร่วมกับทางโรงเรียนและครูผู้สอนร่วมกันติดตามสอดส่องดูแลพฤติกรรมความสนใจของเด็กนักเรียนในความปกครองของตน เพื่อช่วยให้เด็ก ได้มีการพัฒนาตามศักยภาพและความสนใจซึ่งถ้าหากพบว่าเด็กมีปัญหา ก็จะเข้าร่วมมือกันกับทางโรงเรียนเพื่อช่วยให้เด็กแก้ปัญหาได้โดยเร็วที่สุด นอกจากนั้นทางโรงเรียนก็จะต้องมีการปฐมนิเทศหรืออบรม เพื่อให้ผู้ปกครองของนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจลักษณะและธรรมชาติของเด็กที่มีความสามารถพิเศษ รวมทั้งความเข้าใจใน

ความแตกต่างระหว่างเด็กที่มีความสามารถพิเศษและเด็กปกติทั่วไป เมื่อผู้ปกครองของนักเรียนเข้าใจในลักษณะดังกล่าวแล้ว ก็จะทำให้เด็กได้พัฒนาตามศักยภาพของเด็กได้อย่างเต็มที่ โดยผู้ปกครองต้องให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนและรับข้อเสนอแนะ ความคิดเห็นจากทางโรงเรียนแล้วนำมาปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลดีร่วมกัน ในทางกลับกันถ้าหากผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือ ไม่ส่งเสริมและไม่สนับสนุน ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กที่มีความสามารถพิเศษแล้ว ถ้าแม้ว่าทางโรงเรียนจะมีแนวคิด ปรัชญาดีเพียงใด มีครูผู้สอนที่ดีเพียงใด แต่หากไม่ได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง และผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือก็อาจจะไม่ได้รับความสำเร็จเท่าที่ควรจะเป็น

17. บทบาทและทัศนคติของพ่อแม่ที่มีต่อลูกชายลูกสาว พ่อแม่มีบทบาทสำคัญต่อการสร้างทัศนคติการมีลูกชายลูกสาว ตามที่ เพ็ญศรี จุลกาญจน์ กล่าวว่า ครอบครัวเป็นสถาบันที่สร้างความแตกต่างระหว่างเพศหญิงและเพศชาย โดยผู้อาวุโสในครอบครัว ได้แก่ พ่อ แม่ รวมถึงเครือญาติที่มีปฏิสัมพันธ์กัน ได้ถ่ายทอดระบบความคิด ความเชื่อ และค่านิยมให้กับเด็กผ่านการประพฤติปฏิบัติเป็นแบบอย่าง การสั่งสอนโดยตรง การสื่อสารโดยสอดแทรกเนื้อหาอย่างกลมกลืนกับกิจกรรมในชีวิตประจำวันและพิธีกรรมของครอบครัว การถ่ายทอดเนื้อหาได้กระทำให้เหมาะสมกับวัย ในวัยเด็กจะกวาดขันให้เด็กหญิงทำงานบ้านและให้ผู้ชายทำงานนอกบ้าน ปลูกฝังความละเอียดในเพศให้แก่ผู้หญิงแต่ให้อิสระกับเพศชายในเรื่องเพศ ผู้ถ่ายทอดสามารถปรับปรุงเปลี่ยนแปลง การถ่ายทอดให้เหมาะสมกับสังคมที่เปลี่ยนไป ซึ่งส่วนมากจะเป็นการเปลี่ยนแปลงเนื้อหาวิธีการสอนการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลในครอบครัวและเห็นการกระทำซ้ำ ๆ เป็นประจำทุกวัน ทำให้ผู้รับเกิดการยอมรับบทบาทของตนเองครอบครัวมีบทบาทสำคัญมากในอันที่จะเอื้อให้เด็กเกิดการเรียนรู้ที่ดีโดยผ่านทางปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้

17.1 ความสัมพันธ์ที่ดี

ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างพ่อ-แม่- ลูกจะทำให้เด็กมีจิตใจสบาย มีสมาธิและเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ความสัมพันธ์ที่ไม่ดีจะทำให้เด็กเกิดปัญหาทางจิตใจ มีอารมณ์เศร้าวิตกกังวล และอาจมีปัญหาพฤติกรรมต่าง ๆ เช่นหนีโรงเรียน เป็นต้น

17.2 การถ่ายทอดคุณค่าทางการศึกษา

ในครอบครัวที่มีพ่อแม่ให้ความสำคัญต่อการศึกษา เด็กก็จะเห็นความสำคัญของการเรียนและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าครอบครัวที่ พ่อ แม่ไม่ได้ให้ความสำคัญต่อการศึกษาเท่าไร

17.3 การเป็นตัวอย่างในการแสวงหาความรู้

พ่อแม่ที่รักการเรียนรู้ ชอบการอ่านหนังสือ ชอบแสวงหาความรู้ใหม่ๆ และชอบการคิดวิเคราะห์ ก็จะปฏิบัติสิ่งเหล่านี้ในชีวิตประจำวัน เช่น นั่งอ่านหนังสือบ้างแทนที่จะเอาแต่ดูโทรทัศน์ เด็กก็จะเห็นแบบอย่างและซึมซับลักษณะดังกล่าวเข้าไปในตัว

17.4 การฝึกวินัย

การฝึกวินัยที่เสมอดันเสมอปลายในชีวิตประจำวัน จะมีผลให้เด็กมีวินัยในการเรียนรู้ด้วย เด็กที่มีวินัยในเรื่องเวลา ก็จะรู้จักจัดเวลาในการเล่นและทำการบ้าน เด็กที่มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยก็จะรู้จักจัดอุปกรณ์การเรียนต่าง ๆ จะไม่มีปัญหาสมุดดินสอหายหรือลืมส่งงาน เป็นต้น

17.5 การสร้างแรงจูงใจ

แรงจูงใจที่ทำให้เด็กอยากเรียนรู้ มีจุดเริ่มต้นมาจากความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างพ่อแม่ - ลูก พ่อแม่ที่กระตุ้นเด็กให้มีแรงจูงใจและมีเป้าหมาย จะทำให้ลูกมีความกระตือรือร้นในการเรียน

17.6 การสนับสนุนให้เด็กมีโอกาสเรียนรู้

พ่อแม่ที่เปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้อย่างหลากหลาย เช่น ซื้อหนังสือดี ๆ ให้อ่านพาลูกไปพิพิธภัณฑ์ ไปดูนิทรรศการดี ๆ ฯลฯ จะช่วยให้เด็กมีความรู้กว้างขวาง มีข้อมูลสะสมไว้มาก ซึ่งก็จะเป็นสิ่งที่เสริมให้การเรียนรู้ขั้นต่อ ๆ ไปดีขึ้น

17.7 การจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมแก่การเรียน

สภาพแวดล้อมที่บ้านเป็นสิ่งสำคัญ เด็กที่อยู่ในบ้านที่มีความสงบสุข ไม่มีเสียงทะเลาะเบาะแว้งกันของพ่อแม่ หรือไม่มีเสียงโทรทัศน์วิทยุเปิดรบกวนอยู่ตลอดเวลา มีที่ทำการบ้านและท่องหนังสือเป็นสัดส่วน ก็จะเรียนรู้ได้ง่ายและมีประสิทธิภาพกว่าเด็กที่ไม่มีสภาพแวดล้อมดังกล่าว

18. รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ทัศนีย์ ผลเนืองมา กล่าวว่า การเลี้ยงดูแบบรักและสนับสนุนนี้เป็นการเลี้ยงแบบประชาธิปไตยทำให้เด็กกล้าเล่า กล้าแสดงออกโดยพ่อแม่หรือผู้ปกครองจัดสภาพแวดล้อมในบ้านให้เด็กได้รับความอบอุ่นเป็นกันเองกับเด็กมีการเล่นและพูดคุยกันเพื่อจะได้ทราบปัญหาของเด็กตรงข้ามกับเด็กที่เลี้ยงดูแบบรักมากและควบคุมมากก็คือ การเลี้ยงดูแบบคุ้มครองมากเกินไปนั่นเองซึ่งเด็กประเภทหลังนี้ถ้าไม่ได้รับการช่วยเหลือแก้ไขก็จะกลายเป็นปัญหาทางสังคมต่อไป

19. สภาพของครอบครัว สิ่งแวดล้อมและชีวิตความเป็นอยู่ของคนในครอบครัว การมีกิจกรรมต่าง ๆ ให้ทำร่วมกัน หรือมีหน้าที่ต้องปฏิบัติภายในครอบครัว มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของเด็กตั้งแต่ปฐมวัยดังนี้

19.1 ครอบครัวที่อยู่ท่ามกลางเพื่อนบ้านที่มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และมีการศึกษาดี ย่อมมีอิทธิพลต่อการพัฒนาพฤติกรรมพึงประสงค์ของเด็กมากกว่าครอบครัวที่อยู่ท่ามกลางเพื่อนบ้านที่ไร้การศึกษาและแล้งน้ำใจ

19.2 ครอบครัวที่มีการแบ่งหน้าที่ให้สมาชิกของครอบครัวได้ทำอย่างเหมาะสม ย่อมมีอิทธิพลต่อการพัฒนาความรับผิดชอบของเด็กได้มากกว่าครอบครัวที่มีบิดามารดา รับภาระทุกอย่างภายในบ้านเสียเองหมด

19.3 ครอบครัวที่มีการต้อนรับแขกหรือมีงานเลี้ยงเพื่อพบปะญาติมิตรบ้างตามสมควรมักจะมียุทธิพลทำให้เด็กสามารถปรับตัวหรือมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่นดีกว่าเด็กที่อยู่ในครอบครัวที่อยู่ตามลำพัง โดยไม่มีการสังสรรค์กับผู้อื่น

ในปัจจุบันนี้นักการศึกษา มีความเห็นพ้องกันว่า สภาพแวดล้อมมีส่วนกระทบต่อการพัฒนาการของเด็ก ครอบครัวเป็นสถานที่แห่งแรกที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาลักษณะนิสัยทางจริยธรรม และตอบสนองความต้องการพื้นฐานของเด็ก การอบรมเลี้ยงดูไม่ควรเน้นที่ผลสมบูรณ์ในทันที แต่ต้องมีความยืดหยุ่นในการอบรม การอบรมนิสัยที่ดี และการใช้เวลาแก่เด็กจึงเป็นสิ่งสำคัญดังพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช พระราชทานเพื่อจัดพิมพ์ในหนังสือวันเด็ก ปีพุทธศักราช 2530 ที่รวบรวมอยู่ในหนังสือ “คำพ่อสอน” มีความว่า “เด็ก ๆ นอกจากจะต้องเรียนความรู้แล้วยังต้องหัดทำงานและทำความดีด้วย เพราะการทำงานจะช่วยให้มีความสามารถ มีความขยันอดทนพึ่งตนเองได้ และการทำดีนั้นจะช่วยให้มีความสุขความเจริญ ทั้งป้องกันคนไว้ไม่ให้ตกต่ำ”

ในทำนองเดียวกัน เพ็ญศรี จุลกาญจน์ (2541) กล่าวว่า เด็กวัยรุ่นกำลังต้องการความมั่นคง ความอบอุ่น ความเห็นอกเห็นใจอย่างจริงใจและจริงใจมาก ผู้ปกครองต้องสามารถให้สิ่งเหล่านี้แก่เด็กวัยรุ่นได้ การอบรมแนะนำสั่งสอนหรือทำความเข้าใจต้องใช้ความละมุนละม่อมโดยเหตุว่าเด็กวัยรุ่นมีอารมณ์หวั่นไหว สะเทือนใจ ได้ง่าย ๆ และต้องชี้แจงเหตุผลให้ทราบ เพราะเขาโตพอมีความคิด ตรិตรง ย่อมยอมเชื่อเมื่อมีเหตุผลที่ดีพอ ผู้ปกครองต้องเข้าใจและยอมรับลักษณะพัฒนาการตามวัยของบุคคล เช่น ไม่เปรียบเทียบความดีความเด่นของเด็กของตนกับเด็กอื่น ๆ เพราะกระบวนการพัฒนาการของเด็กแต่ละคนเป็นของเฉพาะตัวบุคคล เปิดโอกาสให้เด็กวัยรุ่นได้ระบายความต้องการหรือความรู้สึกนึกคิดอย่างเหมาะสม เพื่อไม่ให้เขามี

ความรู้สึกกดดันและเคร่งเครียดทางอารมณ์มากเกินไปให้เด็กวัยรุ่นตัดสินใจทำอะไรด้วยตนเอง แก้ปัญหาด้วยตนเองเป็นครั้งคราวเพื่อสนองความต้องการเป็นอิสระเสรีของเขา ให้รู้จักจ่ายเงิน หรือถ้ามีโอกาสให้รู้จักหางานทำ เพื่อให้เห็นค่าของเวลาและเงิน ควรให้เด็กวัยรุ่นได้รับทราบข้อเท็จจริงเรื่องเพศเปิด โอกาสให้ได้มีสัมพันธภาพกับเพื่อนต่างเพศในขอบเขตที่เหมาะสม การไม่ให้โอกาสเกี่ยวกับเรื่องนี้ หรือเปิดเผยเกี่ยวกับอารมณ์ทางเพศเกินสมควร เป็นความไม่ดีพอทั้งสองด้าน ให้ผลร้ายมากกว่าผลดี

20. การสนับสนุนทางการศึกษาของครอบครัว

การสนับสนุนของครอบครัวทางการศึกษามีความสำคัญต่อการเรียนและการออกกลางคันของนักเรียน ตามที่ สนิท กาญจนประดิษฐ์ (2540) กล่าวว่า การสนับสนุนจากทางครอบครัว เป็นตัวแปรที่มีความสำคัญกับผลการเรียนของนักเรียน และการออกกลางคันของนักเรียน ทั้งนี้ นักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนจากทางครอบครัว มีโอกาสเสี่ยงที่จะออกกลางคัน น้อยกว่า นักเรียนที่ไม่ได้รับการสนับสนุน

นักเรียนที่มีจำนวนพี่น้องร่วมสายโลหิตน้อยคน หรือไม่มีเลยและได้รับเงินมาโรงเรียนจำนวนมากมีแนวโน้มที่จะได้เลื่อนชั้นมากกว่านักเรียนที่มีจำนวนพี่น้องร่วมสายโลหิตมากคนและได้รับเงินมาโรงเรียนจำนวนน้อยหรือไม่มีเงินมาโรงเรียนเลย สรุปได้ว่านักเรียนที่มีขนาดครอบครัวใหญ่มีจำนวนสมาชิกมาก มีรายได้น้อย และฐานะทางการเงินไม่ดี ย่อมแสดงถึงสภาพครอบครัวที่ยากจน ประสบปัญหาในด้านต่าง ๆ มากมาย ซึ่งลักษณะเช่นนี้ ทำให้ทุกคนในครอบครัวต้องต่อสู้ดิ้นรนเพื่อความอยู่รอด นักเรียนส่วนใหญ่จึงต้องเอาเวลาไปช่วยบิดามารดาทำงาน ทำให้มีเวลาเรียนน้อยลง ซึ่งสภาพและปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้จะเป็นสิ่งที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการเรียนของนักเรียนเท่าที่ควร สำหรับเงินที่นักเรียนได้รับมา โรงเรียนเป็นปัจจัยสำคัญ เพราะนักเรียนจะต้องรับประทานอาหารกลางวันที่โรงเรียน และใช้จ่ายอย่างอื่นอย่างเพียงพอ ก็จะทำให้นักเรียนคนนั้นมีความพร้อมที่จะเรียนได้อย่างเต็มที่ ตรงกันข้ามกับนักเรียนที่ไม่ได้รับเงินหรือได้รับเงินมาโรงเรียน ไม่เพียงพอด้านสภาพแวดล้อมของชุมชนและสังคม

ด้านสภาพแวดล้อมทางชุมชนและสังคมมีผลต่อการเรียนของนักเรียน เช่น สภาพแวดล้อมที่บ้าน การย้ายถิ่นฐาน การสาธารณสุขโรค และความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน ชุมชน สนิท กาญจนประดิษฐ์ (2543) กล่าวว่า การย้ายถิ่นฐานของประชากรมีสาเหตุมาจากปัญหาเศรษฐกิจนั้น มีความสัมพันธ์กับคุณภาพทางการศึกษา กล่าวคือ ประชาชนที่อาศัยในเขตพื้นที่ห่างไกลหรือถิ่นทุรกันดารมาก ๆ มักจะอพยพย้ายเข้ามาอยู่ในเขต ที่มีความเจริญทาง

เศรษฐกิจสูงกว่า และจะนำบุตรหลานมาด้วย ทำให้อัตราการออกกลางคันของนักเรียนในเขตพื้นที่ห่างไกล หรือทุรกันดารมีมากกว่าและยังพบอีกว่า การมีสาธารณูปโภคที่ดี จะช่วยส่งเสริมความสามารถทางการเรียน เช่น การมีไฟฟ้าใช้ มีวิทยุ มีโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ การคมนาคมสะดวก มีน้ำประปา นอกจากนี้ยังได้ให้ความเห็นว่า ความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับโรงเรียนเป็นปัจจัยหนึ่งซึ่งมีอิทธิพลทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กล่าวคือ การที่โรงเรียนสามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนก็จะนำมาซึ่งความร่วมมือการร่วมกิจกรรมต่าง ๆ และการพัฒนาโรงเรียนให้ดียิ่งขึ้น การที่โรงเรียนได้รับความร่วมมือร่วมกิจกรรมจากชุมชน เช่น การได้รับเงินหรือแรงงานบริจาค การที่ชาวบ้านร่วมกันจัดกิจกรรม เช่น การจัดงานวันเด็ก มีการละเล่นต่าง ๆ และเลี้ยงขนมเด็ก เป็นต้น สิ่งเหล่านี้จะมีผลทำให้การศึกษาของนักเรียนดีขึ้นได้

21. ช่องว่างระหว่างวัย วัยรุ่นกับผู้สูงวัย วัยรุ่นกับผู้สูงวัยมีความแตกต่างกัน เป็นช่องว่างระหว่างวัย ตามที่ ศรีเรือน แก้วกังวาน (2545 : 345) กล่าวว่า ช่วงวัยรุ่นเป็นช่วงซึ่งเด็กมักมีความรู้สึกว่าเขาเป็นโลกของตนเอง ซึ่งผู้ที่ใหญ่กว่าเขาและผู้ที่ได้ดีกว่าเขาไม่เข้าใจ ดังนั้นวัยรุ่นจึงชอบรวมกลุ่มกับเพื่อนวัยเดียวกันและรักผูกพันกับเพื่อนร่วมวัยลึกซึ้งยิ่งกว่ามีความสัมพันธ์กับบุคคลวัยอื่น ๆ ในขณะที่วัยเดียวกันก็เห็นห่างทางความคิดเห็น เจตคติ ทัศนคติ และพฤติกรรมอื่น ๆ ไกลออกไปจากบุคคลวัยอื่น ๆ ซึ่งมีถ้อยคำสำนวนที่เข้าใจกันทั่วไปเรียกสถานะนี้ว่า “ช่องว่างระหว่างวัย” ซึ่งเกิดขึ้นในช่วงวัยรุ่นค่อนข้างมากกว่าวัยอื่น ๆ สถานะนี้เป็นพฤติกรรมด้านลบ ระหว่างคนวัยรุ่นกับคนวัยผู้ใหญ่ที่จะต้องเกี่ยวข้องกับในฐานะที่เป็นพ่อแม่ ผู้ปกครอง พี่ป้า น้าอา ญาติผู้ใหญ่ ครูบาอาจารย์ ฝ่ายคนวัยรุ่นเองก็ยังคงอยู่ในฐานะต้องพึ่งพิงในด้านที่อยู่อาศัย การกินอยู่ ค่าใช้จ่ายประจำวัน ค่าใช้จ่ายการเรียน ทั้งเมื่อคนวัยรุ่นมีทุกขั้วร้อนและกลุ่มเพื่อนของเขาช่วยไม่ได้ ก็จะต้องการให้ผู้ใหญ่ปลอบใจให้มีขวัญมีกำลังใจ ให้คำชี้แนะตักเตือน และอื่น ๆ เมื่อทั้งสองฝ่ายมีความจำเป็นต้องเกี่ยวข้องกัน แต่ก็มีช่องว่างระหว่างวัยวางกันอยู่เช่นนี้ จึงทำให้เกิดความขุ่นข้องหมองใจกันและกันทั้งสองฝ่าย

ฉะนั้นการลดช่องว่างระหว่างวัยรุ่นกับผู้ใหญ่ ไม่ว่าจะผู้ใหญ่อะไรก็ตามในสถานะใดก็ตามกับวัยรุ่นจะช่วยลดความเครียดทางอารมณ์และจิตใจลงด้วยกัน อีกทั้งจะช่วยให้คนวัยรุ่นมีความมั่นคงทางจิตใจในอันที่ประกอบพฤติกรรมใด ๆ ต่อไป วิธีการลดช่องว่างระหว่างวัยได้แก่ การเข้าใจสาเหตุของช่องว่างนั้น ๆ แล้วจะได้จัดการแก้ไขให้บรรเทาเบาบางลง สาเหตุต่าง ๆ ดังกล่าวแล้วนั้นจะขอนำมาเสนอตามสมควรดังต่อไปนี้

21.1 ผู้สูงวัยกว่าปรับตัวไม่ทันกับความเจริญเติบโตของเด็กวัยรุ่น เคยมีวิธีการสัมพันธ์กับเด็กเช่น ไรเมื่อเขายังเป็นเด็กเล็ก ก็ยังคงใช้วิธีการเช่นนั้นเมื่อเขาเป็นเด็กวัยรุ่น เช่น การคอยแนะนำออกคำสั่งให้เขา “ต้อง” ปฏิบัติตามเหมือนเด็กเล็ก ๆ คอยติดตามช่วยเหลือดูแลเด็กจนเด็กไม่มีโอกาสเป็นอิสระทางความคิดในการตัดสินใจและในการใช้ชีวิต

21.2 ภาพรวมของพ่อแม่ผู้ปกครอง ครู ผู้สูงวัยกว่า สมัยเขาเป็นเด็กก่อนวัยรุ่น ย่อมแตกต่างกับภาพรวมที่เขาคิดเห็นมองเห็นในช่วงวัยรุ่น ในช่วงวัยรุ่นเขาเปลี่ยนความสัมพันธ์กับพ่อแม่ผู้ปกครอง ครู ผู้สูงวัยกว่า จากแบบรับรู้สถานเดียวมาเป็นแบบมองด้วยการวิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์มากยิ่งขึ้น หากภาพรวมใหม่ที่เขามองเห็นเป็นไปในแง่บวกก็จะเพิ่มความสัมพันธ์อันแน่นแฟ้นกับผู้สูงวัยกว่าเหล่านั้น แต่ถ้าหากเป็นไปในแง่ลบก็จะเกิดช่องว่างระหว่างวัย เด็กวัยรุ่นจะคือร้อน ไม่ยอมรับนับถือปฏิบัติตามคำแนะนำชักจูง มีความคิดเห็นในเชิงค้านกับผู้สูงวัยกว่าเหล่านั้น

21.3 ค่านิยม สภาพเศรษฐกิจสังคม ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี แบบแผนวัฒนธรรมครอบครัวยุคที่ผู้ใหญ่ยังเป็นวัยรุ่นกับพวกเขาเหล่าวัยรุ่นปัจจุบันมีความแตกต่างกัน บางเรื่องแตกต่างกันชนิดขาคับค้ำ ถ้าผู้ใหญ่ไม่ยอมรับชีวิตวัยรุ่นของเด็กในโลกใหม่ สังคมใหม่ ก็ย่อมทำให้เกิดจุดต่างในด้านความสัมพันธ์กับวัยรุ่นรุ่นใหม่

21.4 ผู้ใหญ่เอามาตรฐานของความคิด ความสามารถ ประสบการณ์ ความรู้ของตนเป็นมาตรฐานคาดหวังผลกระททำของวัยรุ่น คนสองวัยย่อมแตกต่างกันในความสนใจ ค่านิยมความสามารถและยังมีความแตกต่างในแต่ละบุคคลที่เป็นเอกลักษณ์อีกด้วย หากคนแต่ละวัยไม่เข้าใจและไม่ยอมรับซึ่งกันและกันก็ย่อมเกิดข้อขัดแย้งระหว่างวัยอย่างไม่ต้องสงสัย การสูญเสียความมั่นใจและความสับสนใจของวัยรุ่นนั้น สาเหตุใด ๆ ก็ไม่ร้ายแรงเท่ากับการที่ผู้ใหญ่ตั้งมาตรฐานให้แก่เด็กบนมาตรฐานของผู้ใหญ่โดยที่เด็กไม่สามารถปฏิบัติตามได้ สมบูรณ์

21.5 บรรยากาศในครอบครัวที่สมาชิกในบ้านมีความสัมพันธ์ต่อกันไม่ราบรื่น ไม่ว่าจะพ่อกับแม่ พ่อแม่กับลูก พี่ ๆ กับน้อง ๆ บรรยากาศเช่นนี้ย่อมทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างวัยโดยง่าย บรรยากาศที่ไรไม่ตรึงจิตใจครอบครัวเป็นไปได้ทั้งในลักษณะครอบครัวที่มีความขาดแคลนทางสิ่งแวดล้อม เช่น ถิ่นกันดาร อดอยาก และในครอบครัวที่อุดมไปด้วยเกียรติ ความมั่งคั่งมีการศึกษาสูง แต่ขาดบรรยากาศแห่งความเข้าใจกันระหว่างสมาชิกในบ้าน

21.6 “สภาพความเป็นวัยรุ่น” เช่น ความถือดี ความรักอิสระ การทำทนายอำนาจ การชอบลองประสบการณ์ใหม่ ๆ ความรักเพื่อนมากกว่าพ่อแม่ ความสับสนทางอารมณ์และ

ความคิด การแสวงหาขวัญใจวัยรุ่น อุดมการณ์ทางการเมือง ฯลฯ ลักษณะเหล่านี้บางทีก็เกินไป อย่างรุนแรงไร้เหตุผล ไม่คงเส้นคงวา ผู้ใหญ่อเองเกิดความเบื่อบรรเทา เหลืออดเหลือทนกับ ลักษณะของวัยรุ่น ได้ง่าย ๆ เช่นกัน

จากข้อความข้างต้น สรุปได้ว่าความสัมพันธ์ระหว่างวัยรุ่นกับผู้สูงวัยกว่ามิใช่ ปัญหาเล็กน้อย หากแต่มีผลกระทบต่อความมั่นคงส่วนบุคคล ส่วนครอบครัว ส่วนสังคม และ ส่วนประเทศชาติ ซึ่งต้องมองให้ลึกซึ้งจึงจะเข้าใจ การที่เด็ก ๆ ไม่ยอมเชื่อฟังพ่อแม่ ครูอาจารย์ การเดินขบวนต่อต้านอะไรต่อมิอะไร ข้อคิดเห็นเชิงลบต่อการทำงานของผู้นำผู้ใหญ่ในบ้านเมืองและสถาบันการศึกษาที่เขียนและอภิปรายโดยกลุ่มหนุ่มสาววัยรุ่นล้วนแล้วแต่เป็นรูป หนึ่งของปฏิกริยาสะท้อน คือความขัดแย้งในด้านความสัมพันธ์กับผู้สูงวัย ถ้าหากผู้มีส่วน เกี่ยวข้องทั้งสองฝ่ายให้ความสนใจกัน พยายามเข้าใจเหตุผลของกันและกันแล้ว ก็สามารถ บรรเทาความรุนแรงของความขัดแย้งลงได้เป็นอย่างดี

22. ความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับผู้ปกครอง : ความขัดแย้ง ความขัดแย้งและ ความสัมพันธ์ระหว่างเด็กและผู้ปกครองมีความสำคัญต่อการเรียนและการออกกลางคันของ นักเรียน ตามที่ ศรีเรือน แก้วกังวาน (2545 : 343) กล่าวว่า ในสังคมปัจจุบันมักมีกรณี ความสัมพันธ์ระหว่างเด็กวัยรุ่นกับผู้ปกครองเกิดขัดแย้งกัน และมีความคิดคำนึงทั่วไปว่าควร ยับยั้งกรณีเหล่านั้นเพื่อความสงบสุขในส่วนสังคมและในส่วนเอกชน ฉะนั้นขอกล่าวถึงเรื่องนี้ ในที่นี้สักเล็กน้อย ลักษณะความขัดแย้งคือเด็กวัยรุ่นสำคัญตัวว่าพ้นจากความเป็นเด็ก เกิดความ ต้องการประพฤตินตามกระสวนพฤติกรรมที่นิยมนิยม แต่ผู้ปกครองที่ถือตนว่าเป็นผู้รับผิดชอบ ควบคุมดูแลความประพฤติของเด็ก ประสงค์ให้เขาประพฤตินตามกระสวนพฤติกรรมอย่างอื่น เมื่อใดเด็กวัยรุ่นไม่พอใจปฏิบัติตามก็เกิดความขัดแย้งขึ้น จึงขอสรุปความขัดแย้งที่ปรากฏอยู่ โดยมาก มาเป็นตัวอย่างดังต่อไปนี้ คือ

22.1 ความขัดแย้งจาก “เด็กวัยรุ่นมีความต้องการชื่นชอบตัวเองอย่างเช่นผู้ใหญ่” เนื่องจากเป็นวัยเติบโตอย่างรวดเร็วและแปลกเปลี่ยนจากวัยก่อน ๆ อย่างมาก ลักษณะเหล่านี้ เด็กวัยรุ่นเคยเห็นว่ามีอยู่ในผู้ใหญ่ ครั้นมาเกิดขึ้นกับตนก็พึงพอใจ เกิดความชื่นชอบตัวเองและ แสดงพฤติกรรมสนองความต้องการเช่นนั้น ผู้ปกครองบางคนอาจไม่พอใจ ถือว่าคนเหล่านั้น ควรคงความประพฤติอย่างเด็ก ๆ ต่อไป

22.2 ความขัดแย้งจาก “เด็กวัยรุ่นต้องการให้คนอื่นชอบตัวเอง” ข้อนี้เนื่องจาก พัฒนาการทางสังคมของเด็กวัยรุ่นทำให้เขาต้องการความเด่นในหมู่เพื่อน ทำให้เด็กวัยรุ่นมี พฤติกรรมแสดงลักษณะต่างๆ เช่น พิถีพิถันแต่งกายอย่างมาก หรือแสดงความเก่งแบบต่าง ๆ

ผู้ปกครองที่ไม่เข้าใจธรรมชาติเช่นนี้มักพยายามขัดขวาง มิให้แสดงออกดังกล่าว ทำให้เด็กวัยรุ่นุ่นเคืองใจเกิดความขัดแย้งกับผู้ปกครอง

22.3 ความขัดแย้งจาก “เด็กวัยรุ่นุ่นต้องการชอบบุคคลอื่น” พัฒนาการทางสังคม ประเภท “การนับถือวีรบุรุษ” ทำให้เด็กวัยรุ่นุ่นมีพฤติกรรมแสดงออกในทางสนิทสนมกับเพื่อน อย่างแน่นแฟ้น ชอบ ไปไหนมาไหนด้วยกัน ชอบ ไปนอนค้างบ้านเพื่อน ฯลฯ ผู้ปกครองอาจไม่พอใจเข้าใจว่าเป็นการเสื่อมเสียถึงภาระงานและการเล่าเรียน พยายามกีดกันมิให้เด็กวัยรุ่นุ่นประพฤติเช่นนั้นนี่ก็เป็นเหตุความขัดแย้งประการหนึ่ง

22.4 ความขัดแย้งจาก “เด็กวัยรุ่นุ่นต้องการเลียนแบบบุคคลอื่น” เป็นพฤติกรรมต่อเนื่องจากเหตุที่กล่าวใน 3 ข้อข้างต้นนี้ เด็กวัยรุ่นุ่นเห็นเป็นความจำเป็นจะต้องกระทำการต่างๆ ให้เหมือนเพื่อน ต้องมีสิ่งของต่าง ๆ ให้เหมือนเพื่อน เช่น แต่งกาย ไว้ผม มีของเล่นของใช้ ฯลฯ ทำนองเดียวกัน ความต้องการเหล่านี้ผู้ปกครองอาจเห็นว่าไม่ใช่ของจำเป็น มักขัดขวางมิให้เด็กวัยรุ่นุ่นกระทำหรือซื้อหามาใช้ เป็นเหตุให้เกิดความขัดแย้งอีกประการหนึ่งที่ปรากฏโดยมาก

22.5 ความขัดแย้งจาก “เด็กวัยรุ่นุ่นต้องการคบเพื่อนต่างเพศ” เมื่อเด็กวัยรุ่นุ่นเจริญวัยถึงขั้นที่เกิดความต้องการคบเพื่อนต่างเพศ ย่อมแสดงพฤติกรรมตามธรรมชาติเพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์ดังนั้นผู้ปกครองส่วนมาก โดยเฉพาะผู้ปกครองสาวรุ่น มีความอ่อนไหวต่อพฤติกรรมชนิดนี้ มักจะพยายามขัดขวางอย่างแข็งขัน โดยเชื่อว่าเป็นทางเสื่อมเสียชื่อเสียงและเกียรติยศ หรือเสียเวลา หรือเสียทรัพย์ ฯลฯ ในกรณีที่ไม่สามารถประนีประนอมทักษะทางฝ่ายผู้ปกครองและฝ่ายเด็กวัยรุ่นุ่นให้ใกล้เคียงกันได้ก็จะเป็นเหตุเกิดความขัดแย้งอันมีความรุนแรงมาก

22.6 ความขัดแย้งจาก “เด็กวัยรุ่นุ่นต้องการความอิสระ” ทำให้เด็กวัยรุ่นุ่นแสดงพฤติกรรมในรูปแบบต่าง ๆ มากมาย เช่น ต้องการออกความคิดเห็น ต้องการทำตามตนตามเสรี นอกเหนือกฎเกณฑ์ข้อบังคับที่นึกไม่ชอบ ไม่ต้องการให้ผู้ปกครองควบคุมหรือบงการทั้งเรื่องใหญ่และเรื่องเล็ก แม้แต่กิจเล็กน้อยส่วนตัว เช่น การแต่งกาย การแสดงกิริยามารยาท ฯลฯ ผู้ปกครองที่ยังติดแน่นอยู่กับการใช้อำนาจควบคุมเด็กวัยรุ่นุ่นผู้นั้นตั้งแต่สมัยเขายังเป็นเด็กเล็ก มักจะคงรักษาการใช้อำนาจควบคุมเช่นนั้นติดต่อมา ซึ่งเป็นการขัดใจเด็กวัยรุ่นุ่นยิ่งนัก นี่เป็นเหตุเกิดความขัดแย้งที่ปรากฏทั่ว ๆ ไป

จากการศึกษาสรุปว่าความขัดแย้งดังกล่าวข้างต้นและที่ไม่กล่าวถึงอีกมากมายนั้น ถ้าเด็กวัยรุ่นุ่นหาทางออกไม่ได้และต้องเก็บกดไว้มากจะปะทุออกมาในรูปปัญหาวัยรุ่นุ่น ซึ่งอาจเป็นไปตามแบบเฉพาะตัวเด็กวัยรุ่นุ่นเป็นรายคนหรือกลายเป็นปัญหาของสังคมก็ได้ เช่น เด็กวัยรุ่นุ่นมีอาการ โรคจิต โรคประสาท สร้างปัญหากร่วมเพศ ปัญหาอาชญากรวัยรุ่นุ่น ปัญหาความ

ประพตติพิศร้ายแรงทางเพศ ปัญหายาเสพติดให้โทษ ปัญหาความแตกแยกระหว่างคนต่างวัย ปัญหาความคั่งร้นและต่อต้านผู้ใหญ่ผู้มีอำนาจปกครอง ตั้งแต่ระดับในครัวเรือนถึงระดับประเทศแบบของปัญหาที่เกิดขึ้นมีความแตกต่างกันเป็นราย ๆ ไป แต่ลงตัวกันในหลักใหญ่ที่ว่าปัญหาวัยรุ่นนั้นมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับสภาพครอบครัว เศรษฐกิจ สังคมการเมือง การพิจารณาปัญหาวัยรุ่นจำเป็นต้องมองจากหลายแง่หลายมุมอย่างเกี่ยวเนื่องกัน

23. ความร่วมมือจากผู้ปกครอง ความร่วมมือจากผู้ปกครองในการสนับสนุนทางการศึกษา ตามที่ ทศนีย์ ผลเนื่องมา (2548) กล่าวว่า ความร่วมมือและการสนับสนุนของผู้ปกครอง เป็นแรงเสริมหรือเป็นยาบำรุงกำลังให้เด็กทำการบ้านได้สำเร็จมากที่สุด ผู้ปกครองที่กล่าวถึงนี้อาจจะเป็นคุณพ่อ คุณแม่ หรือญาติพี่น้องก็ได้ จากการศึกษางานที่เด็กทำ จึงได้เรียนรู้การช่วยเหลือของผู้ปกครองต่อเด็ก ๆ ดังนี้

23.1 ให้คำแนะนำช่วยเหลือ เมื่อเกิดปัญหา ให้กำลังใจเมื่อเด็กทำการทดลองไม่สำเร็จและให้พยายามทดลองใหม่จนเกิดความสำเร็จ คุณแม่ที่เอาใจช่วยลูกชายที่พยายามต่อรถมินิคาร์ได้สำเร็จทำให้ลูกเกิดความภูมิใจในผลงานของตนเอง

23.2 การฝึกให้เด็กได้ทดลองทำงาน คุณพ่อนักธุรกิจที่ถือโอกาสให้ลูกได้เรียนรู้งานจากที่ทำงานของตนเอง โดยพาลูกไปเรียนวิธีทำขนมที่โรงแรมที่คุณพ่อทำงานอยู่ การพาลูกไปอยู่ศึกษาที่ร้านขายทองของญาติ ได้เห็นการปฏิบัติงานจริง ๆ แต่ละขั้นตอน คุณแม่สอนลูกชายให้ล้างรถ สอนลูกสาวให้กวาดและถูบ้าน การได้พาลูกไปตลาดได้สัมผัสแหล่งอาหาร และการค้าขายในชีวิตประจำวันของมนุษย์จะช่วยให้เขาเข้าใจการค้าขายในตลาดที่สภาพต่างจากศูนย์การค้าอย่างไร คำว่า พ่อค้า แม่ค้า ที่เขาเคยได้เรียนมานั้นมีหน้าตาเป็นอย่างไร เขาขายอะไรกันบ้างการฝึกให้ลูกไปจ่ายตลาดได้ด้วยตนเอง คุณป้าได้สนุกไปกับหลานด้วยการสอนหลาน ทำชะอมชุบไข่ทอด กิจกรรมนี้ แม้ว่าจะค่อนข้างวุ่นวายพอควรแต่ถ้ามีการเตรียมการดี ๆ

23.3 ผู้ปกครองบางท่านได้พาลูกไปทัศนศึกษา โดยถือโอกาสลางานหรือไปในวันหยุดเทศกาลต่าง ๆ ที่มีวันหยุดติดต่อกันนาน การพาลูกไปทัศนศึกษา นอกจากจะได้รับความสนุกสนานยังได้ความรู้อีกด้วย ได้ทำให้เกิดการเรียนรู้แบบบูรณาการ การเรียนรู้แบบบูรณาการ คือ การนำวิชาต่าง ๆ มาผสมผสานกันให้เด็กเกิดการเรียนรู้หลายหลายวิชา ดังเช่นคุณแม่ที่พาลูกไปทัศนศึกษาที่ภูหินร่องกล้า จังหวัดพิษณุโลก คุณพ่อได้แสดงความคิดเห็นไว้ว่า “เด็ก ๆ ได้รับประโยชน์จากการเรียนรู้ธรรมชาติมาก เช่น ด้านชีววิทยา ตลอดจนเรื่องของทางสังคมและการเมืองประเทศไทย”สรุปได้ว่า การที่ผู้ปกครองได้เข้าใจในตัวเด็ก แล้ว

สนับสนุน โดยการทำกิจกรรมร่วมกันในครอบครัว จะช่วยให้เด็กมีภูมิคุ้มกัน ในตัวเอง เด็กเหล่านี้จะไม่ถูกชักจูงไปในทางที่ไม่ดีได้โดยง่าย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

แคทลียา ทาวะรัมย์ (2543 : 97) ได้ประยุกต์ใช้การวิเคราะห์ความอยู่รอดในการศึกษาฟังก์ชันการอยู่รอด มัชยฐาน ระยะเวลาการอยู่รอด อัตราเสี่ยงอันตรายต่อการออกกลางคันสูงสุด และเพื่อศึกษาฟังก์ชันการอยู่รอด และ โมเดลฟังก์ชันความเสี่ยงอันตรายของ นิสิตที่มีคุณลักษณะแตกต่างกันตามตัวแปรทำนาย ได้แก่ เพศ อายุ ประเภทการเรียน เกรดเฉลี่ยสะสมระดับมัธยมปลาย จังหวัดและภาควิชา ประชากรคือ นิสิตระดับปริญญาบัณฑิต คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 3 รุ่น ผลการวิจัยสรุปได้ว่า นิสิตรุ่นปีการศึกษา 2532 มีอัตราเสี่ยงอันตรายสูงสุดเป็น .0350, .0267 และ .0221 และ นิสิตอยู่รอดได้เท่ากับ 96.06%, 88.70% และ 91.78% ในช่วงเวลา 1, 6 และ 4 ตามลำดับ รุ่นปีการศึกษา 2533 มีอัตราเสี่ยงอันตรายสูงสุดเป็น .0553 และ .0338 และ นิสิตอยู่รอดได้เท่ากับ 90.04% และ 95.16% ในช่วงเวลา 3 และ 2 ตามลำดับ รุ่นปีการศึกษา 2534 มีอัตราเสี่ยงอันตรายสูงสุดเป็น .0401 และ .0327 และ นิสิตอยู่รอดได้เท่ากับ 92.16% และ 95.94% ในช่วงเวลา 2 และ 1 ตามลำดับ ตัวทำนายที่มีอิทธิพลต่อระยะเวลาความอยู่รอดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ อายุ เกรดเฉลี่ยสะสมระดับมัธยมปลาย จังหวัดและภาควิชา ในกลุ่มนิสิตรุ่นปีการศึกษา 2532 อายุ จังหวัด และภาควิชา ในกลุ่มนิสิตรุ่นปีการศึกษา 2533 อายุและภาควิชา ในกลุ่มนิสิตรุ่นปีการศึกษา 2534 ตัวทำนายที่มีอิทธิพลต่อความเสี่ยงอันตรายของนิสิตทั้งสามรุ่นปีการศึกษา แตกต่างกัน กล่าวคือ อายุ เกรดเฉลี่ยสะสมระดับมัธยมปลาย จังหวัดและภาควิชา ในกลุ่มนิสิตรุ่นปีการศึกษา 2532 อายุและภาควิชา ในกลุ่มนิสิตรุ่นปีการศึกษา 2533 และภาควิชา ในนิสิตรุ่นปีการศึกษา 2534

วรรษสา จันทะคัต (2549 : 78) ได้ศึกษา การพัฒนาการดำเนินงานการป้องกันปัญหา นักเรียนออกกลางคัน โรงเรียนดรุณราษฎร์สามัคคี อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า การดำเนินงาน โดยใช้กลยุทธ์การประชุมเชิงปฏิบัติการทำให้ครูมีความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงปัญหาของการป้องกันนักเรียนออกกลางคันที่สอดคล้องกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจ ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาและมีเจตนารมณ์ร่วมกันที่จะให้ความร่วมมือในการป้องกันปัญหานักเรียนออกกลางคัน และกิจกรรมการเยี่ยมบ้าน ทำให้มี

ข้อมูลนักเรียนรายบุคคลที่เป็นสภาพที่แท้จริงและสามารถคัดกรองนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถหาแนวทางป้องกันและช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างถูกต้องเหมาะสม กระบวนการนิเทศกำกับติดตามทำให้ครูได้รับการสนับสนุนส่งเสริม รวมทั้งได้รับการดูแลเอาใจใส่ทำให้การดำเนินงานเพื่อบรรลุตามเป้าหมาย ส่งผลทำให้นักเรียนได้รับการช่วยเหลือและดูแลเป็นอย่างดีทำให้จำนวนนักเรียนออกกลางคันลดจำนวนลง

จำเนียร สุมาธิธรรม (2549 : 102) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด รวม 6 ด้านคือด้านสถานศึกษาและสิ่งแวดล้อม ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านพฤติกรรมนักเรียน ด้านอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านอาจารย์ผู้สอน อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านสภาพของผู้ปกครอง อยู่ในระดับน้อย

สิงห์ จินพงษ์ (2550 : 77) การค้นคว้าอิสระ มีวัตถุประสงค์ศึกษาการออกกลางคันนักเรียน โรงเรียนสามัคคีพัฒนา อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย มีผู้ให้ข้อมูลคือผู้ปกครองนักเรียนที่ออกกลางคัน โรงเรียนสามัคคีพัฒนา อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2550 จำนวน 28 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้างเกี่ยวกับปัจจัยต่างๆ ที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของนักเรียนนำข้อมูลที่ได้มาสรุป ผลการศึกษาสรุปได้ว่า มีปัจจัยสามด้านที่มีผลต่อการออกกลางคันนักเรียนในปัจจัยด้านตัวนักเรียนคือ นักเรียนมีปัญหาสุขภาพและมีโรคประจำตัว มีสติปัญญาช้า เรียนไม่ทันเพื่อนชอบหนีเรียน และอารมณ์ร้อน สำหรับปัจจัยด้านโรงเรียน นักเรียนบางคนมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อโรงเรียนและครู ครูบางคนจัดการเรียนการสอนไม่ดี ส่งผลทำให้นักเรียนไม่อยากเรียนและหนีเรียน ส่วนปัจจัยด้านครอบครัว ผู้ปกครองส่วนใหญ่สนับสนุนการศึกษาต่อ มีความประสงค์ให้นักเรียนเรียนต่อสูงๆ แต่นักเรียนเลือกเองไม่ต้องการเรียนต่อ เนื่องจากนักเรียนบางคนมีอายุมาก อายเพื่อน ไม่อยากเรียน และเรียนไม่ทันเพื่อน นอกจากนี้ ปัจจัยที่ส่งผลทำให้นักเรียนออกกลางคันมากที่สุดคือมีฐานะยากจน จึงต้องไปประกอบอาชีพหารายได้ช่วยเหลือครอบครัว

สุภาภรณ์ ปิ่นกะโน (2550 : 88) การศึกษา มีวัตถุประสงค์ศึกษาเกี่ยวกับการออกกลางคันนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองเขียว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่เขต 3 ประชากรที่ใช้คือนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองเขียวปีการศึกษา 2550 ที่ออกกลางคันที่ยังมีตัวตนอยู่ในพื้นที่ จำนวน 33 คนและครูประจำชั้น นักเรียน โรงเรียนบ้านหนองเขียวปีการศึกษา 2550 ที่มีนักเรียนออกกลางคันจำนวน 16 คน รวมทั้งสิ้น 49 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้าง จำนวน 2 ฉบับคือ ฉบับที่ 1 เพื่อสัมภาษณ์นักเรียนและ ฉบับที่ 2 สัมภาษณ์ครู

ประจำชั้น นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้ความถี่และร้อยละ พร้อมการบรรยายสรุป ผลการศึกษาสรุปได้คือ ในการออกจากโรงเรียนกลางคืนนักเรียนเกินครึ่งเห็นว่ามีสาเหตุมาจากหลักสูตรสถานศึกษา เนื่องจากยากเกินไป และเรียนหนักเกินไป ส่วนการเรียนการสอน เนื่องจากครูสอนไม่เข้าใจนักเรียนไม่มีส่วนร่วมในการเรียน ครูไม่มีเวลาให้คำปรึกษา และไม่ติดตามนักเรียน อีกทั้งส่วนใหญ่เห็นว่ามีสาเหตุมาจากความสามารถในการเรียนรู้ของนักเรียน ทำให้นักเรียนรู้สึกเบื่อหน่ายการเรียน และมีผลการเรียนไม่ดี สำหรับครูประจำชั้นเกินครึ่งเห็นว่า มีสาเหตุมาจากการเรียนการสอนเนื่องจากครูไม่ติดตามนักเรียนและไม่รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลอีกทั้งส่วนใหญ่ เห็นว่ามีสาเหตุมาจากความสามารถในการเรียนรู้ของนักเรียน เนื่องจากนักเรียนมีความบกพร่องทางด้านสติปัญญาเลยเรียนซ้ำชั้น เมื่อหน่วยการเรียนรวมถึงมีโรคประจำตัวและป่วยบ่อยและความพร้อมทางเศรษฐกิจและสังคม เนื่องจากครอบครัวยากจน ต้องออกมาช่วยทำงาน ต้องเลี้ยงน้องเมื่อผู้ปกครองออกไปทำงานนอกร้านนักเรียนไม่ยอมเรียนต้องการแต่งงานและมีครอบครัว อีกทั้งผู้ปกครองไม่เห็นประโยชน์ของการศึกษาและเห็นว่าการศึกษาไม่สอดคล้องกับชีวิตจริง

วัชรินทร์ แสงมาและคณะ(2551 : 89)ได้นำการวิเคราะห์ความอยู่รอดมาประยุกต์ใช้ศึกษาการออกกลางของนักศึกษา ปวส. สายช่างอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ เพื่อหาความน่าจะเป็นของความอยู่รอด อัตราเสี่ยงของการออกกลางคืน และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออัตราเสี่ยงของการออกกลางคืนของนักศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักศึกษาระดับ ปวส. จำนวน 706 คน ที่เข้าเรียนในภาคการศึกษาที่ 1 ในปีการศึกษา 2548 ผลการวิจัยพบว่า ความน่าจะเป็นของความอยู่รอดสูงสุดในภาคการศึกษาที่ 1 ทุกแผนกและภาคการศึกษาที่ 2 ความน่าจะเป็นของความอยู่รอดของแผนกอุตสาหกรรมสูงสุดคือ 0.9295 และแผนกโลหะต่ำสุด คือ 0.6271 ในภาคการศึกษาที่ 3 และ 4 ความน่าจะเป็นของความอยู่รอดของแผนกโลหะ คือ 0.5932 ส่วนแผนกอื่นๆ อยู่ในระดับ 0.7141 ถึง 0.7971 ส่วนอัตราเสี่ยงของการออกกลางคืนในภาคการศึกษาที่ 1 ทุกแผนกมีอัตราเสี่ยงการออกกลางคืนอยู่ในระดับต่ำ ในภาคการศึกษาที่ 2 แผนกเทคนิคอุตสาหกรรม มีอัตราเสี่ยงต่ำสุดคือ 0.0730 และแผนกโลหะมีอัตราเสี่ยงสูงสุดคือ 0.5221 ในภาคการศึกษาที่ 3 และ 4 ทุกแผนกอยู่ในช่วง 0.1355 ถึง 0.2962 ยกเว้นแผนกโลหะมีอัตราเสี่ยงสูงสุดคือ 0.5221 และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออัตราเสี่ยงของการออกกลางคืนด้านสถานที่ตั้งของสถานศึกษาเดิมของนักศึกษาระดับ ปวช. ที่มาจากต่างจังหวัดมีอิทธิพลต่ำที่สุด เกรดเฉลี่ยที่จบการศึกษาระดับ ปวช. จากต่างจังหวัดมีอัตราเสี่ยงการออกกลางคืนน้อยกว่านักศึกษาที่จบจากสถานศึกษาใน

กรุงเทพฯ นักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยระหว่าง 3.10 ถึง 4.00 จะมีอัตราเสี่ยงการออกกลางคันน้อยกว่านักศึกษามีเกรดเฉลี่ย 2.00 ถึง 2.50

2. งานวิจัยต่างประเทศ

Willett & Singer (1991) ได้แนะนำการศึกษาเกี่ยวกับการออกกลางคันของนักเรียนและการลดลงของจำนวนครู โดยใช้การวิเคราะห์การรอดชีพซึ่งได้แสดงให้เห็นว่าวิธีนี้ได้ประโยชน์มากกว่าวิธีในอดีตอีกทั้งช่วงแสดงเวลาที่เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาและให้ตัวแบบเชิงสถิติของการเสี่ยงที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ นอกจากนี้ Willett และ Singer ยังได้แสดงให้เห็นถึงความก้าวหน้าของการวิเคราะห์ความอยู่รอดว่ามีการพัฒนาแตกต่างไปจากการวิเคราะห์แบบดั้งเดิมในสี่ด้าน ด้านแรกเป็นด้านช่วงเวลาในการวิเคราะห์ การวิเคราะห์แบบดั้งเดิมไม่ให้ความสำคัญเรื่องความแปรปรวนของช่วงเวลาแต่การวิเคราะห์ความอยู่รอดรุ่นหลังจะมีการพิจารณาความแปรปรวนของช่วงเวลาด้วย ด้านที่สอง เป็นด้านจำนวนช่วงเวลาของการวิเคราะห์ การวิเคราะห์แบบดั้งเดิมศึกษาช่วงเวลาเดียว ในขณะที่การวิเคราะห์ความอยู่รอดรุ่นหลัง ศึกษาการวิเคราะห์หลายช่วงเวลาพร้อมกัน ด้านที่สาม เป็นด้านวิธีการรวบรวมค่าสังเกต การวิเคราะห์แบบดั้งเดิมไม่มีระบบใช้ข้อมูลเท่าที่มี ส่วนการวิเคราะห์ความอยู่รอดรุ่นหลังมีการรวบรวมข้อมูลเป็นระบบและมีการนำกรณีเซนเซอร์มาวิเคราะห์ด้วย และด้านสุดท้ายเป็นด้านเกี่ยวกับพลวัต (Dynamic) ในการวิเคราะห์แบบดั้งเดิมไม่สามารถวิเคราะห์พลวัตของสถานการณ์ได้แต่ในขณะที่การวิเคราะห์ความอยู่รอดรุ่นหลังวิเคราะห์พลวัตได้ดีกว่า สารสนเทศของวิธีวิเคราะห์ความอยู่รอดในระยะหลังทั้งสี่ด้านผู้วิจัยนำเสนอไว้ในตารางที่ 5 พร้อมทั้งตัวอย่างการวิเคราะห์แบบดั้งเดิม

Han and Ganges (1995) ได้ศึกษาระยะเวลาของการเสี่ยงที่จะเกิดการออกกลางคันของนักศึกษาที่รับเข้าพิเศษ และปีที่นักศึกษาออกไปส่วนใหญ่ และความเสี่ยงของการออกจกมหาวิทยาลัยเมื่อนักศึกษามีคุณลักษณะส่วนตัว และคุณลักษณะพื้นฐานทางการศึกษาที่แตกต่างกัน โดยใช้การวิเคราะห์ความอยู่รอด ซึ่งกลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นนักศึกษารับเข้ามาในปี 1986 ถึง 1989 มหาวิทยาลัย Northern Illinois จำนวน 1,693 คน ข้อมูลที่ใช้วิเคราะห์ได้แก่ เพศ เชื้อชาติ คะแนนสอบย่อยและคะแนนรวม (Composite Score) อันดับของโรงเรียนมัธยมปลาย จำนวนหน่วยกิตสะสม GPA สถานะทางการศึกษาในแต่ละเทอม และวันที่โอนุมัติให้สำเร็จการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรที่มีผลต่อความเสี่ยงของการออกกลางคันของนักศึกษามากคือ เพศ เชื้อชาติ คะแนนสอบ และอันดับของ โรงเรียนมัธยมปลาย ช่วงระยะเวลาที่เกิดความเสี่ยงของการออกสูงสุดคือ ภาคเรียนที่ 2, 3 และ 4 ทั้งเพศชาย และหญิง กลุ่มเชื้อชาติทั้ง 4 กลุ่ม

และทั้งกลุ่มที่มีความแตกต่างของคะแนนสอบเข้ามหาวิทยาลัย หรืออันดับที่โรงเรียน ม.ปลาย นอกจากนั้นช่วงเวลาหลังจากมัธยมระยะเวลาความอยู่รอดนั้น ลักษณะการกระจายความอยู่รอดจะคงที่ แต่จะมีแนวโน้มลดลงเล็กน้อยประมาณ 4 ภาคศึกษา แล้วอัตราเสี่ยงจะเพิ่มขึ้นอีกครั้งในภาคการศึกษาต่อมา เช่น ภาคเรียนที่ 11 ถึง 13

Ronco (1995) ได้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความสำเร็จการศึกษา การย้าย และการออกกลางคันของนักเรียนกับตัวแบบความเสี่ยง ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยในช่วงฤดูใบไม้ร่วง ปี 1987 และติดตามจนถึงฤดูใบไม้ผลิ ปี 1994 จำนวนทั้งสิ้น 1,635 คน ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ สถานะรับเข้า การลงทะเบียนแบบเต็มเวลาหรือบางเวลา สาขาวิชา GPA และเชื้อชาติ ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรที่มีผลต่อการเกิดการเสี่ยงของการออกกลางคันมากที่สุดคือ สถานะรับเข้า GPA และเชื้อชาติ ความเสี่ยงต่อการย้าย 2 ปี เป็นความเสี่ยงที่สูงเท่ากับความเสี่ยงของการออกกลางคันทุกช่วงเวลา และนักศึกษารับเข้าที่มี GPA ต่ำจะมีความเสี่ยงสูงสุด สำหรับการศึกษาวเวลาการออก พบว่า อัตราการออกกลางคันจะสูงในช่วงหลังจากภาคการศึกษาที่ 2 โดยเฉพาะนักศึกษาสเปน (Hispanic student) และนักศึกษาที่มีเงื่อนไข (Provisional Student)

สรุปว่า การออกกลางคันของนักเรียนขึ้นอยู่กับปัจจัยที่สำคัญ 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านผู้เรียน ได้แก่ เพศ เกรดเฉลี่ยที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ขนาดโรงเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 การคบเพื่อน ภาคเรียนที่ออกกลางคัน ชู้สาว พฤติกรรมเสี่ยง
2. ด้านสถานศึกษา ได้แก่ ที่ตั้ง ประเภทของโรงเรียน ขนาดของโรงเรียนมัธยม แหล่งอบายมุขใกล้โรงเรียน การติดตามช่วยเหลือนักเรียน
3. ด้านครอบครัวและสภาพแวดล้อม ได้แก่ รายได้ของครอบครัวโดยเฉลี่ยต่อปีที่พักอาศัย สภาพแวดล้อมในชุมชน สถานภาพของบิดามารดา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์อัตราเสี่ยงและปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในอำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการวิจัยไว้ตามขั้นตอนดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่าง
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่เข้าเรียน ในอำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด จากปีการศึกษา 2551 จนถึงปีการศึกษา 2553 จำนวน 6 ภาคเรียน รวมทั้งหมด 8,123 คน รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 จำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในอำเภอดุสิตที่ออกกลางคัน
จำแนกตามโรงเรียน

ลำดับที่	โรงเรียน	ปี 2551	ปี 2552	ปี 2553	รวม
1	ป่าแดงหนองฮูโนนไทย	39	36	40	115
2	ชุมชนบ้านเมืองหงส์	56	58	54	168
3	บ้านดงกลาง	61	59	55	175
4	บ้านน้ำใสเทียมแจ้	63	61	63	187
5	บ้านร่องคำ	82	79	81	242
6	บ้านหนองแวงหนองหัว คน	69	73	74	216
7	ลิ้นฟ้าวิทยาคาร	48	45	55	148
8	ป่าสังข์ป่าม่วงวิทยา	67	78	66	211
9	บ้านหนองแอก	89	91	87	267
10	สหคามวิทยาคาร	67	65	66	198
11	จตุรพัศตรพิมาน รัชดาภิเษก	1198	1163	1190	3551
12	คู่มือประชาชนสรรค์	256	241	254	751
13	ราชสารสุธีอนุสรณ์	83	79	81	243
14	โคกล่ามพิทยาคม	354	356	379	1089
15	รัฐประชาวิทยาคาร	52	97	78	227
16	บ้านเหล่าจันทน์หนองทุ่ม	59	61	59	179
17	บ้านไม้ลำว(คุรุราษฎร์ฯ)	52	51	53	156
	รวม	2695	2693	2735	8123

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ที่ศึกษาจากข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยการเก็บข้อมูลจากแบบบันทึกข้อมูลนักเรียนที่ออกกลางคัน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในอำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าสถิติเพื่อตอบวัตถุประสงค์งานวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ มี 1 ชนิด คือแบบบันทึกข้อมูลนักเรียนที่ออกกลางคัน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในอำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบบันทึกข้อมูลนักเรียนที่ออกกลางคันชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในอำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดและวิเคราะห์ทฤษฎีความอยู่รอดเพื่อดูว่าข้อมูลสำคัญที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยข้อมูลใดบ้าง
2. ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความอยู่รอดและการออกกลางคัน
3. ศึกษาข้อมูลนักเรียนจากแผนกทะเบียนและวัดผลของ โรงเรียนประถมขยายโอกาสและโรงเรียนมัธยมในอำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด
4. ศึกษาข้อมูลนักเรียนออกกลางคันจากครูแนะแนวโรงเรียนประถมขยายโอกาสและโรงเรียนมัธยมในอำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด
5. สร้างแบบบันทึกข้อมูลนักเรียนออกกลางคัน ตามตัวแปรอิสระที่ศึกษา ให้อาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบ และปรับปรุงตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาเสนอแนะ
6. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่านประกอบด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รุ่งฟ้า ล้อมในเมือง สาขาวิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อาจารย์จรรโลง ธนกัญญา รองผู้อำนวยการ โรงเรียนจตุรพักตรพิมาน รัชดาภิเษก
นางสาว รุจิรา สระคำ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนป่าแดงหนองสูงโนนไทย

ผู้วิจัยทำการแก้ไขแบบบันทึกจากข้อแนะนำที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญแล้วนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจพิจารณาอีกครั้ง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบบันทึกข้อมูลนักเรียน ตามตัวแปรอิสระที่ศึกษา ไปใช้ในการเก็บข้อมูลนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในอำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด จากแผนกทะเบียนและวัดผล ครูแนะแนว และนักเรียนที่ออกกลางคัน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ติดต่อโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลและดำเนินการนัดหมายกับโรงเรียน โดยนำหนังสือราชการเพื่อขออนุญาต

ขั้นตอนที่ 2 นำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลตามโรงเรียนนั้นๆ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. วิเคราะห์ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์อัตราเสี่ยงของการออกกลางคันและระยะเวลาของความอยู่รอดใช้การ

วิเคราะห์ของ Kaplan-Meier

3. วิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออัตราเสี่ยงของการออกกลางคันใช้ Cox Model

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ

$$\text{Percentage (\%)} = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ f แทน ความถี่หรือจำนวนข้อมูลที่ต้องการหาร้อยละ

N แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบสมมติฐาน

2.1 ศึกษาระยะเวลาที่มีอัตราเสี่ยงสูงสุดของการออกกลางคันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในอำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด (ใช้การวิเคราะห์ Kaplan-Meier)

2.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่ออัตราเสี่ยงของการออกกลางคันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ตอนต้น ในอำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด (ใช้การวิเคราะห์ Cox Model)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการประยุกต์ใช้การวิเคราะห์การอยู่รอดในการศึกษาการออกกลางคันของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในอำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระยะเวลาที่มีอัตราเสี่ยงสูงสุดของการออกกลางคันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในอำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด และหาปัจจัยที่ส่งผลต่ออัตราเสี่ยงของการออกกลางคันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในอำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ดในการนำ เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น ประกอบด้วยผลการวิเคราะห์การแจกแจงความถี่ และร้อยละ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น จำแนกตามเพศ ผลการเรียน ความสัมพันธ์ของบิดามารดา สภาพครอบครัว พฤติกรรมเสี่ยง ขนาดโรงเรียน ประเภทโรงเรียน และที่ตั้งของ โรงเรียน ของนักเรียนแต่ละรุ่นปีการศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นการเสนอผลการวิเคราะห์แบบตารางชีพ (Life Table) เพื่อศึกษาฟังก์ชันการอยู่รอด อัตราความเสี่ยง และมัธยฐานระยะเวลาการอยู่รอดในแต่ละรุ่น รวมทั้งกราฟแสดงฟังก์ชันการอยู่รอดและอัตราความเสี่ยงในแต่ละรุ่นปีการศึกษา

ตอนที่ 3 เป็นการเสนอผลการวิเคราะห์โมเดลฟังก์ชันความเสี่ยงอันตราย (Hazard Model) แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความเสี่ยงอันตรายต่อการออกกลางคันของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น กับตัวแปรต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิจัย สำหรับแต่ละรุ่นปีการศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น

1. การแจกแจงความถี่ และร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในอำเภอจตุรพักตรพิมาน จำแนกตาม เพศ ผลการเรียน สถานะของบิดามารดา สภาพครอบครัว พฤติกรรมเสี่ยง ประเภทโรงเรียนขนาด โรงเรียน และที่ตั้งของ โรงเรียน ของนักเรียนแต่ละรุ่นปีการศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในอำเภอจตุรพักตรพิมาน รุ่นปีการศึกษา 2551-2553 ปรากฏดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในอำเภอจตุรพักตรพิมาน
 รุ่นปีการศึกษา 2551-2553

ลักษณะของนักเรียน	รุ่นปี 2551		รุ่นปี 2552		รุ่นปี 2553	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ						
ชาย	1399	51.9	1415	52.5	1412	51.6
หญิง	1296	48.1	1278	47.5	1323	48.4
ผลการเรียน						
ต่ำกว่า 1.00	40	1.5	36	1.3	15	0.5
1.00 - 1.99	62	2.3	76	2.8	97	3.5
2.00 - 2.99	517	19.2	573	21.3	498	18.2
3.00 ขึ้นไป	2076	77.0	2008	74.6	2125	77.7
สถานะของบิดามารดา						
อยู่ด้วยกัน	2345	87.0	2379	88.3	2361	86.3
หย่าร้าง	98	3.6	130	4.8	179	6.5
แยกกันอยู่	185	6.9	50	1.9	105	3.8
ไม่มีพ่อหรือแม่	67	2.5	134	5.0	90	3.3
สภาพของครอบครัว						
อยู่ด้วยกันกับพ่อแม่	2334	86.6	2310	85.8	2331	85.2
อยู่กับญาติ	328	12.2	354	13.1	329	12.0
อยู่กับคนอื่น	33	1.2	29	1.1	75	2.7
พฤติกรรมเสี่ยง						
ไม่มีพฤติกรรมเสี่ยง	2605	96.7	2604	96.7	2639	96.5
คบเพื่อนเกเร	46	1.7	45	1.7	43	1.6
มีแฟน	35	1.3	27	1.0	37	1.4
ติดสิ่งเสพติด	9	0.3	17	0.6	16	0.6

ลักษณะของนักเรียน	รุ่นปี 2551		รุ่นปี 2552		รุ่นปี 2553	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ประเภทโรงเรียน						
โรงเรียนขยายโอกาส	887	32.9	933	34.6	912	33.3
โรงเรียนมัธยมศึกษา	1808	67.1	1760	65.4	1823	66.7
ขนาดโรงเรียนเรียน						
โรงเรียนขนาดกลาง	887	32.9	933	34.6	912	33.3
โรงเรียนขนาดใหญ่	1808	67.1	1760	65.4	1823	66.7
ที่ตั้งของโรงเรียน						
ตั้งอยู่ในเขตสุขาภิบาล	1198	44.5	1163	43.2	1190	43.5
ตั้งอยู่นอกเขตสุขาภิบาล	1497	55.5	1530	56.8	1545	56.5
รวม	2695	100.0	2693	100.0	2735	100.0

จากตารางที่ 7 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในอำเภอจตุรพักตรพิมาน ที่เข้าศึกษาจำนวน 3 รุ่น คือ รุ่นปีการศึกษา 2551, 2552 และ 2553 มีจำนวน 2695, 2693 และ 2735 ตามลำดับ โดยจำแนกตามเพศ พบว่า รุ่นปีการศึกษา 2551 มีเพศชาย 1399 คน (ร้อยละ 51.9) และเพศหญิง 1296 คน (ร้อยละ 48.1) รุ่นปีการศึกษา 2552 มีเพศชาย 1415 คน (ร้อยละ 52.5) และเพศหญิง 1278 คน (ร้อยละ 47.5) และรุ่นปีการศึกษา 2553 มีเพศชาย 1412 คน (ร้อยละ 51.6) และเพศหญิง 1323 คน (ร้อยละ 48.4) จะเห็นได้ว่าสัดส่วนของนักเรียนเพศชายมากกว่าเพศหญิง

สำหรับผลการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในอำเภอจตุรพักตรพิมาน ที่เข้าศึกษาจำนวน 3 รุ่น คือ รุ่นปีการศึกษา 2551, 2552 และ 2553 พบว่า รุ่นปีการศึกษา 2551 นักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำกว่า 1.00 จำนวน 40 คน (ร้อยละ 1.5), ผลการเรียนระดับ 1.00-1.99 จำนวน 62 คน (ร้อยละ 2.3), ผลการเรียนระดับ 2.00-2.99 จำนวน 517 คน (ร้อยละ 19.2) และผลการเรียนระดับ 3.00 ขึ้นไปจำนวน 2076 คน (ร้อยละ 77.0) รุ่นปีการศึกษา 2552 นักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำกว่า 1.00 จำนวน 36 คน (ร้อยละ 1.3), ผลการเรียนระดับ 1.00-1.99 จำนวน 76 คน (ร้อยละ 2.8), ผลการเรียนระดับ 2.00-2.99 จำนวน 573 คน (ร้อยละ 21.3) และผลการเรียนระดับ 3.00 ขึ้นไปจำนวน 2008 คน (ร้อยละ 74.6) และรุ่นปีการศึกษา 2553 นักเรียนที่มีผลการ

เรียนต่ำกว่า 1.00 จำนวน 15 คน (ร้อยละ 0.5), ผลการเรียนระดับ 1.00-1.99 จำนวน 97 คน (ร้อยละ 3.5), ผลการเรียนระดับ 2.00-2.99 จำนวน 498 คน (ร้อยละ 18.2) และผลการเรียนระดับ 3.00 ขึ้นไปจำนวน 2125 คน (ร้อยละ 77.7)) จะเห็นได้ว่านักเรียนส่วนใหญ่จะมีผลการเรียนในระดับ 3.00 ขึ้นไป

สถานะของบิดามารดาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในอำเภอจตุรพักตรพิมาน ที่เข้าศึกษาจำนวน 3 รุ่น คือ รุ่นปีการศึกษา 2551, 2552 และ 2553 พบว่า รุ่นปีการศึกษา 2551 นักเรียนที่มีบิดามารดาอยู่ด้วยกัน จำนวน 2345 คน (ร้อยละ 87.0), หย่าร้าง จำนวน 98 คน (ร้อยละ 3.6), แยกกันอยู่ จำนวน 185 คน (ร้อยละ 6.9) และไม่มีพ่อหรือแม่ จำนวน 67 คน (ร้อยละ 2.5) รุ่นปีการศึกษา 2552 นักเรียนที่มีบิดามารดาอยู่ด้วยกัน จำนวน 2379 คน (ร้อยละ 88.3), หย่าร้าง จำนวน 130 คน (ร้อยละ 4.8), แยกกันอยู่ จำนวน 50 คน (ร้อยละ 1.9) และไม่มีพ่อหรือแม่ จำนวน 134 คน (ร้อยละ 5.0) และรุ่นปีการศึกษา 2553 นักเรียนที่มีบิดามารดาอยู่ด้วยกัน จำนวน 2361 คน (ร้อยละ 86.3), หย่าร้าง จำนวน 179 คน (ร้อยละ 6.5), แยกกันอยู่ จำนวน 105 คน (ร้อยละ 3.8) และไม่มีพ่อหรือแม่ จำนวน 90 คน (ร้อยละ 3.3) จะเห็นได้ว่านักเรียนส่วนใหญ่จะมีสถานะของบิดามารดาอยู่ด้วยกัน

สภาพครอบครัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในอำเภอจตุรพักตรพิมาน ที่เข้าศึกษาจำนวน 3 รุ่น คือ รุ่นปีการศึกษา 2551, 2552 และ 2553 พบว่า รุ่นปีการศึกษา 2551 นักเรียนที่อาศัยอยู่ด้วยกันกับพ่อแม่ จำนวน 2334 คน (ร้อยละ 86.6), อยู่กับญาติ จำนวน 328 คน (ร้อยละ 12.2) และอยู่กับคนอื่น จำนวน 33 คน (ร้อยละ 1.2) รุ่นปีการศึกษา 2552 นักเรียนที่อาศัยอยู่ด้วยกันกับพ่อแม่ จำนวน 2310 คน (ร้อยละ 85.8), อยู่กับญาติ จำนวน 354 คน (ร้อยละ 13.1) และอยู่กับคนอื่น จำนวน 29 คน (ร้อยละ 1.1) และรุ่นปีการศึกษา 2553 นักเรียนที่อาศัยอยู่ด้วยกันกับพ่อแม่ จำนวน 2331 คน (ร้อยละ 85.2), อยู่กับญาติ จำนวน 329 คน (ร้อยละ 12.0) และอยู่กับคนอื่น จำนวน 75 คน (ร้อยละ 2.7) จะเห็นได้ว่านักเรียนส่วนใหญ่จะอาศัยอยู่ด้วยกันกับพ่อแม่

พฤติกรรมเสี่ยงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในอำเภอจตุรพักตรพิมาน ที่เข้าศึกษาจำนวน 3 รุ่น คือ รุ่นปีการศึกษา 2551, 2552 และ 2553 พบว่า รุ่นปีการศึกษา 2551 นักเรียนที่ไม่มีพฤติกรรมเสี่ยง จำนวน 2605 คน (ร้อยละ 96.7), คบเพื่อนเกร จำนวน 46 คน (ร้อยละ 1.7) มีแฟน จำนวน 35 คน (ร้อยละ 9) และติดสิ่งเสพติด จำนวน 9 คน (ร้อยละ 0.3) รุ่นปีการศึกษา 2552 นักเรียนที่ไม่มีพฤติกรรมเสี่ยง จำนวน 2604 คน (ร้อยละ 96.7), คบเพื่อนเกร จำนวน 45 คน (ร้อยละ 1.7) มีแฟน จำนวน 27 คน (ร้อยละ 1.0) และติดสิ่งเสพติด จำนวน 17

คน (ร้อยละ 0.6) และรุ่นปีการศึกษา 2553 นักเรียนที่ไม่มีพฤติกรรมเสี่ยง จำนวน 2639 คน (ร้อยละ 96.5), คบเพื่อนเกเร จำนวน 43 คน (ร้อยละ 1.6) มีแฟน จำนวน 37 คน (ร้อยละ 1.4) และ ดัดสิ่งเสพติด จำนวน 16 คน (ร้อยละ 0.6) จะเห็นได้ว่านักเรียนส่วนใหญ่ไม่มีพฤติกรรมเสี่ยง ประเภทโรงเรียนที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในอำเภอจตุรพักตรพิมานเข้าศึกษา ในปีการศึกษา 2551, 2552 และ 2553 มีนักเรียนอยู่ดังนี้ รุ่นปีการศึกษา 2551 มีนักเรียนที่ศึกษา อยู่ในโรงเรียนขยายโอกาส จำนวน 887 คน (ร้อยละ 32.9) และโรงเรียนมัธยมศึกษา 1808 คน (ร้อยละ 67.1) รุ่นปีการศึกษา 2552 มีนักเรียนที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนขยายโอกาส จำนวน 933 คน (ร้อยละ 34.6) และโรงเรียนมัธยมศึกษา 1760 คน (ร้อยละ 65.4) และรุ่นปีการศึกษา 2553 มี นักเรียนที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนขยายโอกาส จำนวน 912 คน (ร้อยละ 33.3) และโรงเรียน มัธยมศึกษา 1823 คน (ร้อยละ 66.7) จะเห็นได้ว่านักเรียนส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในโรงเรียน ประเภทโรงเรียนมัศึกษามากกว่าโรงเรียนขยายโอกาส

ขนาดโรงเรียนเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในอำเภอจตุรพักตรพิมาน ที่ เข้าศึกษาจำนวน 3 รุ่น คือ รุ่นปีการศึกษา 2551, 2552 และ 2553 พบว่ารุ่นปีการศึกษา 2551 มี นักเรียนที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 887 คน (ร้อยละ 32.9) และโรงเรียนขนาด ใหญ่ 1808 คน (ร้อยละ 67.1) รุ่นปีการศึกษา 2552 มีนักเรียนที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 933 คน (ร้อยละ 34.6) และโรงเรียนขนาดใหญ่ 1760 คน (ร้อยละ 65.4) และรุ่นปี การศึกษา 2553 มีนักเรียนที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนขนาดกลางจำนวน 912 คน (ร้อยละ 33.3) และ โรงเรียนขนาดใหญ่ 1823 คน (ร้อยละ 66.7) จะเห็นได้ว่านักเรียนส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ใน โรงเรียนประเภทโรงเรียนใหญ่มากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง

ที่ตั้งของโรงเรียน ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ โรงเรียนตั้งอยู่ในเขต สุขาภิบาล และตั้งอยู่นอกเขตสุขาภิบาล พบว่า รุ่นปีการศึกษา 2551 มีนักเรียนที่ศึกษาใน โรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเขตสุขาภิบาล จำนวน 1198 คน (ร้อยละ 44.5) และนอกเขตสุขาภิบาล จำนวน 1497 คน (ร้อยละ 55.5) รุ่นปีการศึกษา 2552 มีนักเรียนที่ศึกษาในโรงเรียนที่ตั้งอยู่ใน เขตสุขาภิบาล จำนวน 1163 คน (ร้อยละ 43.2) และนอกเขตสุขาภิบาล จำนวน 1530 คน (ร้อยละ 56.8) และรุ่นปีการศึกษา 2553 มีนักเรียนที่ศึกษาในโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเขตสุขาภิบาล จำนวน 1190 คน (ร้อยละ 43.5) และนอกเขตสุขาภิบาล จำนวน 1545 คน (ร้อยละ 56.5) จะ เห็นได้ว่าสัดส่วนของนักเรียนส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนนอกเขตสุขาภิบาล

ผลการวิเคราะห์ฟังก์ชันการอยู่รอดแบบตารางชีพ (Life Table)

ตารางชีพ เป็นตารางที่แสดงจำนวนนักเรียนอยู่รอด จำนวนนักเรียนกรณีเซนเซอร์ จำนวนนักเรียนที่มีความเสี่ยง จำนวนนักเรียนที่ออกกลางคัน สัดส่วนนักเรียนออกกลางคัน สัดส่วนนักเรียนที่อยู่รอด สัดส่วนสะสมของนักเรียนอยู่รอดที่จุดสิ้นสุดของช่วงเวลาและค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน สัดส่วนความหนาแน่นและค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน อัตราความเสี่ยงและค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน และมัธยฐานระยะเวลาการอยู่รอด รวม 13 คอลัมน์ ในจำนวนดังกล่าวมานี้ มีเพียงค่าอัตราความเสี่ยง (คอลัมน์ที่ 10) สัดส่วนสะสมของนักเรียนอยู่รอดที่จุดสิ้นสุดของช่วงเวลา (คอลัมน์ที่ 8) และมัธยฐานระยะเวลาการอยู่รอดที่ได้บรรยายเป็นส่วนใหญ่

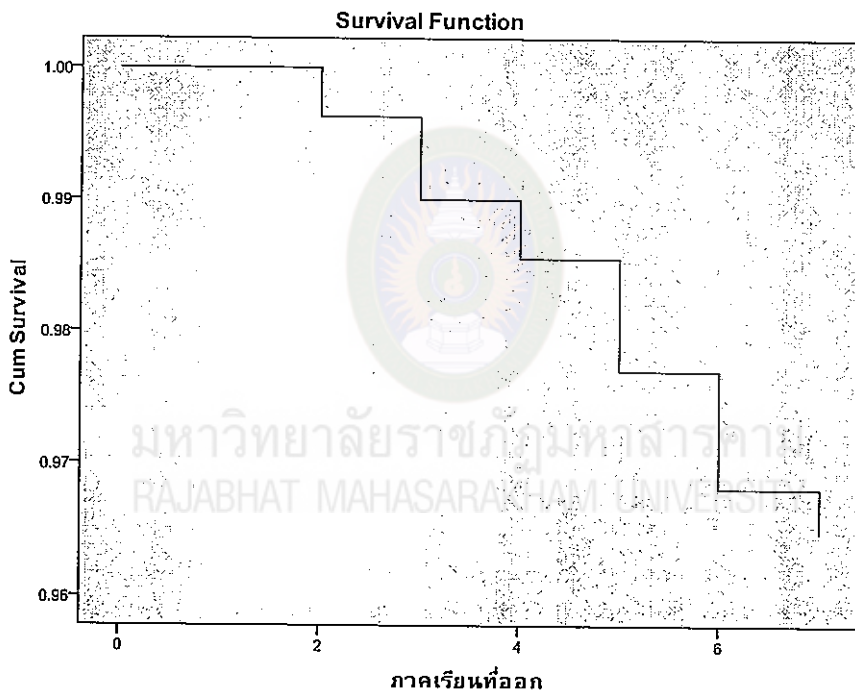
ผลการวิเคราะห์ฟังก์ชันการอยู่รอดแบบตารางชีพ เป็นการทำนายความน่าจะเป็นของเหตุการณ์สุดท้าย (Terminal Event) ในแต่ละช่วงเวลาการอยู่รอด ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ เหตุการณ์สุดท้ายคือ การลาออกกลางคัน พบว่า ไม่สามารถแสดงมัธยฐานระยะเวลาการอยู่รอด (Median Survival Time) ได้ เพราะการออกกลางคันของนักเรียนไม่ถึงร้อยละ 50 กล่าวคือ ยังไม่เกิดกรณีนักเรียนจำนวนครึ่งหนึ่งลาออกกลางคันในช่วงเวลาที่ศึกษา

1. ผลการวิเคราะห์ตารางชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในอำเภอจตุรพักตร-
พินามันรุ่นปีการศึกษา 2551

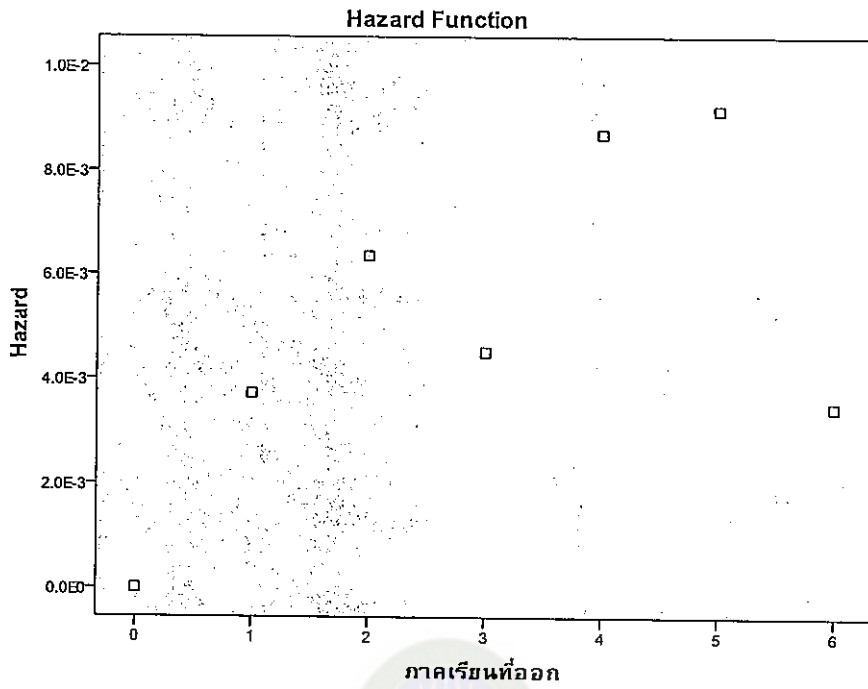
ตารางที่ 8 ตารางชีพ (Life Table) นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในอำเภอจตุรพักตรพิมานรุ่นปีการศึกษา 2551

จุดเริ่มต้น ของ ช่วงเวลา (1)	จำนวน นักเรียน ที่อยู่ รอด (2)	จำนวน นักเรียน กรณี เซนเซอร์ (3)	จำนวน นักเรียน ที่มี ความ เสี่ยง (4)	จำนวน นักเรียน ที่ออก กลางคัน (5)	จำนวน นักเรียน ออก กลางคัน (6)	จำนวน นักเรียน ที่อยู่ รอด (7)	จำนวน สะสม ของ นักเรียน อยู่รอดที่ จุดสิ้นสุด ช่วงเวลา (8)	จำนวน นักเรียน (9)	อัตรา ความ เสี่ยง (10)	ค่า ความคลาด เคลื่อน มาตรฐาน ของ (8) (11)	ค่า ความคลาด เคลื่อน มาตรฐาน ของ (9) (12)	ค่า ความคลาด เคลื่อน มาตรฐาน ของ (10) (13)
0	2695	0	2695	0	.0000	1.0000	1.0000	.0000	.0000	.0000	.0000	.0000
1	2695	0	2695	10	.0037	.9963	.9963	.0037	.0037	.0012	.0012	.0012
2	2685	0	2685	17	.0063	.9937	.9900	.0063	.0064	.0019	.0015	.0015
3	2668	0	2668	12	.0045	.9955	.9855	.0045	.0045	.0023	.0013	.0013
4	2656	0	2656	23	.0087	.9913	.9770	.0085	.0087	.0029	.0018	.0018
5	2633	0	2633	24	.0091	.9909	.9681	.0089	.0092	.0034	.0018	.0019
6	2609	0	2609	9	.0034	.9966	.9647	.0033	.0035	.0036	.0011	.0012
7	2600	2600	1300	0	.0000	1.0000	.9647	.0000	.0000	.0036	.0000	.0000

จากตารางชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในอำเภอจตุรพักตรพิมานรุ่นปี การศึกษา 2551 พบว่า ช่วงเวลาที่ 5 หรือ ภาคเรียนที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ เป็นช่วงเวลาที่ม ีอัตราความเสี่ยงสูงสุด โดยมีอัตราความเสี่ยงเท่ากับ .0092 และนักเรียนอยู่รอดได้นานกว่า ช่วงเวลาที่ 1 เท่ากับ 96.81 % ช่วงเวลาที่มีอัตราความเสี่ยงรองลงมาคือ ช่วงเวลาที่ 4 และ 2 ตามลำดับ โดยอัตราความเสี่ยงของช่วงเวลาที่ 4 และ 2 เท่ากับ .0087 และ .0064 ตามลำดับ และ นักเรียนอยู่รอดได้นานกว่าช่วงเวลาที่ 4 และ 2 เท่ากับ 97.70 % และ 99.00 % ตามลำดับ นอกจากนี้เมื่อนำค่าสัดส่วนสะสมของนักเรียนอยู่รอดที่จุดสิ้นสุดของช่วงเวลา และอัตราความ เสี่ยงจากตารางที่ 8 ไปพลอตกราฟ จะได้ดังภาพที่ 4 และ 5

แผนภาพที่ 4 ความน่าจะเป็นของการอยู่รอดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในอำเภอ จตุรพักตรพิมาน รุ่นปีการศึกษา 2551

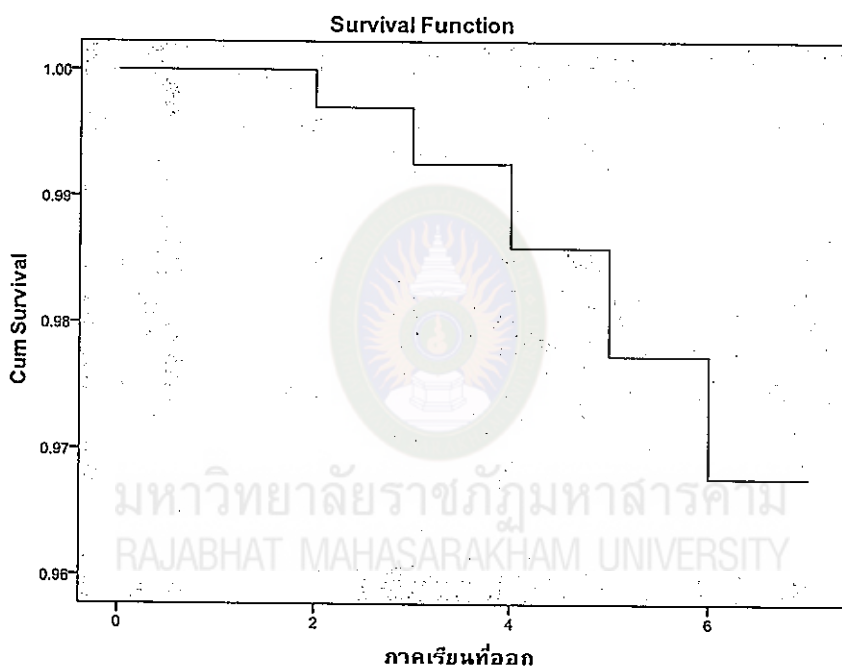
แผนภาพที่ 5 ความเสี่ยงอันตรายต่อการออกกลางคันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ใน
อำเภอจตุรพักตรพิมาน รุ่นปีการศึกษา 2551

2. ผลการวิเคราะห์ตารางชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในอำเภอจตุรพักตร
พิมาน รุ่นปีการศึกษา 2552

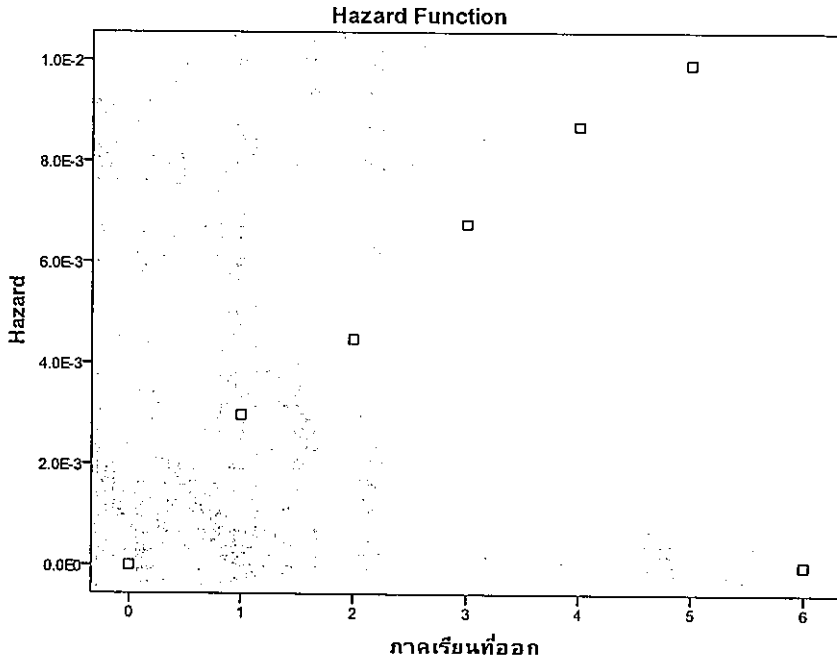
ตารางที่ 9 ตารางชีพ (Life Table) นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในอำเภอจตุรพักตรพิมานรุ่นปีการศึกษา 2552

จุดเริ่มต้น ของ ช่วงเวลา (1)	จำนวน นักเรียน ที่อยู่ รอด (2)	จำนวน นักเรียน กรณี เซนเซอร์ (3)	จำนวน นักเรียน ที่มี ความ เสี่ยง (4)	จำนวน นักเรียน ที่ออก กลางคัน (5)	สัดส่วน นักเรียน ออก กลางคัน (6)	สัดส่วน นักเรียน ที่อยู่ รอด (7)	สัดส่วน สะสม ของ นักเรียน อยู่รอดที่ จุดสิ้นสุด ช่วงเวลา (8)	สัดส่วน ความ หนาแน่น (9)	อัตรา ความ เสี่ยง (10)	ค่า ความคลาด เคลื่อน มาตรฐาน ของ (8) (11)	ค่า ความคลาด เคลื่อน มาตรฐาน ของ (9) (12)	ค่า ความคลาด เคลื่อน มาตรฐาน ของ (10) (13)
0	2693	0	2693	0	.0000	1.0000	1.0000	.0000	.0000	.0000	.0000	.0000
1	2693	0	2693	8	.0030	.9970	.9970	.0030	.0030	.0010	.0010	.0011
2	2685	0	2685	12	.0045	.9955	.9926	.0045	.0045	.0017	.0013	.0013
3	2673	0	2673	18	.0067	.9933	.9859	.0067	.0068	.0023	.0016	.0016
4	2655	0	2655	23	.0087	.9913	.9773	.0085	.0087	.0029	.0018	.0018
5	2632	0	2632	26	.0099	.9901	.9677	.0097	.0099	.0034	.0019	.0019
6	2606	0	2606	0	.0000	1.0000	.9677	.0000	.0000	.0034	.0000	.0000
7	2606	2606	1303	0	.0000	1.0000	.9677	**	**	.0034	**	**

ผลการวิเคราะห์ตารางชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในอำเภอจตุรพักตรพิมาน
 รุ่นปีการศึกษา 2552 จากตารางชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในอำเภอจตุรพักตรพิมาน
 รุ่นปีการศึกษา 2552 พบว่า ช่วงเวลาที่ 5 เป็นช่วงเวลาที่มียัตราความเสี่ยงสูงสุด โดยมีอัตรา
 ความเสี่ยงเท่ากับ .0099 และนักเรียนอยู่รอดได้นานกว่าช่วงเวลาที่ 5 เท่ากับ 96.77 % ช่วงเวลา
 ที่มีอัตราความเสี่ยงรองลงมาคือ ช่วงเวลาที่ 4 โดยมีอัตราความเสี่ยงเท่ากับ .0087 และนักเรียน
 อยู่รอดได้นานกว่าช่วงเวลาที่ 4 เท่ากับ 97.73 % เมื่อนำค่าสัดส่วนสะสมของนักเรียนอยู่รอดที่
 จุดสิ้นสุดของช่วงเวลา และอัตราความเสี่ยงจาก ตารางที่ 9 ไปพลอต กราฟ จะได้ดัง
 ภาพที่ 6 และ 7

แผนภาพที่ 6 ความน่าจะเป็นของการอยู่รอดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในอำเภอ
 จตุรพักตรพิมาน รุ่นปีการศึกษา 2552

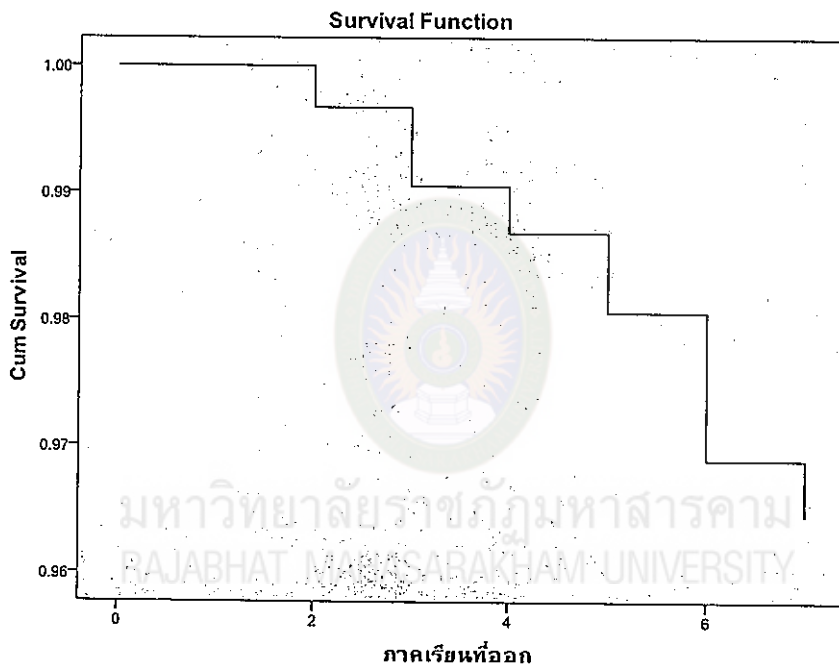
แผนภาพที่ 7 ความเสี่ยงอันตรายต่อการออกกลางคันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ใน
อำเภอจตุรพักตรพิมาน รุ่นปีการศึกษา 2552

3. ผลการวิเคราะห์ตารางชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในอำเภอจตุรพักตรพิมาน
รุ่นปีการศึกษา 2553

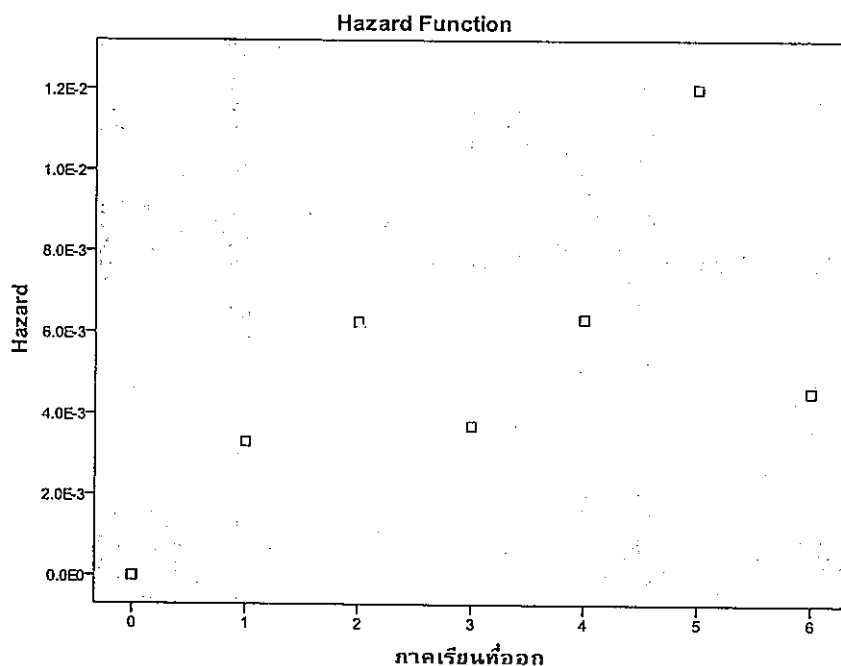
ตารางที่ 10 ตารางชีพ (Life Table) นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในอำเภอจตุรพักตรพิมานรุ่นปีการศึกษา 2553

จุดเริ่มต้น ของ ช่วงเวลา (1)	จำนวน นักเรียน ที่อยู่ รอด (2)	จำนวน นักเรียน กรณี เซนเซอร์ (3)	จำนวน นักเรียน ที่มี ความ เสี่ยง (4)	จำนวน นักเรียน ที่ออก กลางคัน (5)	จำนวน นักเรียน ออก กลางคัน (6)	จำนวน นักเรียน ที่อยู่ รอด (7)	จำนวน สะสม ของ นักเรียน อยู่รอดที่ จุดสิ้นสุด ช่วงเวลา (8)	สัดส่วน ความ หนาแน่น (9)	อัตรา ความ เสี่ยง (10)	ค่า ความคลาด เคลื่อน มาตรฐาน ของ (8) (11)	ค่า ความคลาด เคลื่อน มาตรฐาน ของ (9) (12)	ค่า ความคลาด เคลื่อน มาตรฐาน ของ (10) (13)
0	2735	0	2735	0	.0000	1.0000	1.0000	.0000	.0000	.0000	.0000	.0000
1	2735	0	2735	9	.0033	.9967	.9967	.0033	.0033	.0011	.0011	.0011
2	2726	0	2726	17	.0062	.9938	.9905	.0062	.0063	.0019	.0015	.0015
3	2709	0	2709	10	.0037	.9963	.9868	.0037	.0037	.0022	.0012	.0012
4	2699	0	2699	17	.0063	.9937	.9806	.0062	.0063	.0026	.0015	.0015
5	2682	0	2682	32	.0119	.9881	.9689	.0117	.0120	.0033	.0021	.0021
6	2650	0	2650	12	.0045	.9955	.9645	.0044	.0045	.0035	.0013	.0013
7	2638	2638	1319	0	.0000	1.0000	.9645	**	**	.0035	**	**

จากตารางชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในอำเภอจตุรพักตรพิมานรุ่นปี การศึกษา 25353 พบว่า ช่วงเวลาที่ 5 เป็นช่วงเวลาที่มียัตราเสี่ยงสูงสุด โดยมีอัตราความเสี่ยง เท่ากับ .0120 และนักเรียนอยู่รอดได้นานกว่าช่วงเวลา 5 เท่ากับ 96.87 % ช่วงเวลาที่มียัตรา ความเสี่ยงรองลงมาคือ ช่วงเวลาที่ 4 และ 2 โดยมีอัตราความเสี่ยงเท่ากับ .0063 และนักเรียนอยู่ รอดได้นานกว่าช่วงเวลา 4 และ 2 เท่ากับ 98.06% และ 99.05% ตามลำดับ เมื่อนำ ค่า ลัดส่วนสะสมของนักเรียนอยู่รอดที่จุดสิ้นสุดของช่วงเวลา และอัตราความเสี่ยงจากตารางที่ 10 ไปพลอตกราฟ จะได้ดังภาพที่ 8 และ 9

แผนภาพที่ 8 ความน่าจะเป็นของการอยู่รอดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในอำเภอ จตุรพักตรพิมาน รุ่นปีการศึกษา 2553

แผนภาพที่ 9 ความเสี่ยงอันตรายต่อการออกกลางคันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ใน
อำเภอจตุรพักตรพิมาน รุ่นปีการศึกษา 2553

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบอัตราเสี่ยงการออกกลางคัน

ผลการวิเคราะห์ในตอนนี้ ต้องการเปรียบเทียบฟังก์ชันการอยู่รอดของนักเรียน
มัธยมศึกษาตอนต้น ในอำเภอจตุรพักตรพิมานที่มีคุณลักษณะแตกต่างกัน ตัวแปรที่ใช้วิเคราะห์
เปรียบเทียบ ได้แก่ เพศ ผลการเรียน สถานะของบิดามารดา สภาพของครอบครัว พฤติกรรม
เสี่ยง ประเภท ขนาด และที่ตั้งของโรงเรียน โดยใช้การวิเคราะห์ แบบ Kaplan-Meier และใช้
สถิติ Logrank Test ดังรายละเอียดที่นำ เสนอในตารางที่ 11 -13 ดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบฟังก์ชันการอยู่รอดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในอำเภอ
จตุรพักตรพิมาน รุ่นปีการศึกษา 2551 ที่มีคุณลักษณะแตกต่างกัน แสดงดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11 เปรียบเทียบฟังก์ชันการอยู่รอดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในอำเภอจตุร
พักตรพิมาน รุ่นปีการศึกษา 2551 จำแนกตามตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปร	จำนวน นักเรียน	จำนวนที่ออก กลางคัน	จำนวนกรณี เซนเซอร์	ร้อยละของ กรณี เซนเซอร์	Sig.
เพศ					
ชาย	1399	49	1350	96.5	.975
หญิง	1296	46	1250	96.5	
ผลการเรียน					
ต่ำกว่า 1.00	40	38	2	5.0	.000
1.00 – 1.99	62	47	15	24.2	
2.00 – 2.99	517	9	508	98.3	
3.00 ขึ้นไป	2076	1	2075	100.0	
สถานะของ บิดามารดา					
อยู่ด้วยกัน	2345	20	2325	99.1	.000
หย่าร้าง	98	36	62	63.3	
แยกกันอยู่	185	30	155	83.8	
ไม่มีพ่อหรือแม่	67	9	58	86.6	
สภาพของ ครอบครัว					
อยู่กับพ่อแม่	2334	19	2315	99.2	.000
อยู่กับญาติ	328	52	276	84.1	
อยู่กับคนอื่น	2695	24	9	27.3	
พฤติกรรมเสี่ยง					
ไม่มี	2605	8	2597	99.7	.000
คบเพื่อนเกเร	46	43	3	6.5	
มีแฟน	35	35	0	0	
คิดสิ่งเสพติด	9	9	0	0	

ตัวแปร	จำนวนนักเรียน	จำนวนที่ออกกลางคัน	จำนวนกรณีเซนเซอร์	ร้อยละของกรณีเซนเซอร์	Sig.
ประเภทโรงเรียน					
ขยายโอกาส	887	39	848	95.6	
มัธยมศึกษา	1808	56	1752	96.9	.085
ขนาดโรงเรียน					
ขนาดกลาง	887	39	848	95.6	
ขนาดใหญ่	1808	56	1752	96.9	.085
ที่ตั้งของโรงเรียน					
ในเขต	1198	25	1173	97.9	
นอกเขต	1497	70	1427	95.3	.000

จากตารางที่ 11 ซึ่งเป็นการเปรียบเทียบฟังก์ชันการอยู่รอดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในอำเภอจตุรพักตรพิมาน รุ่นปีการศึกษา 2551 จำแนกตามตัวทำนาย 8 ตัว ปรากฏว่ามีตัวทำนายเพียง 5 ตัวแปร ที่ให้ผลการเปรียบเทียบฟังก์ชันการอยู่รอดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ผลการเรียน สถานะของบิดามารดา สภาพของครอบครัว พฤติกรรมเสี่ยง และที่ตั้งของโรงเรียน และตัวทำนาย 3 ตัวแปร ที่ฟังก์ชันการอยู่รอดไม่แตกต่างกัน ได้แก่ เพศ ประเภทโรงเรียน และขนาดโรงเรียน

จากตารางที่ 11 นักเรียนเพศชายและนักเรียนเพศหญิงมีฟังก์ชันการอยู่รอดไม่ต่างกัน ($p = .975$) และจะเห็นว่านักเรียนเพศชายและเพศหญิงมีฟังก์ชันการอยู่รอดประมาณร้อยละ 96.5 เท่ากัน

นักเรียนที่มีผลการเรียนแตกต่างกันจะมีฟังก์ชันการอยู่รอดต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p = .000$) นักเรียนกลุ่มที่มีผลการเรียน ระหว่าง 2.00-2.99 และ 3.00 ขึ้นไป มีฟังก์ชันการอยู่รอดสูง (ร้อยละ 98.3 และ 100.0 ตามลำดับ) ในขณะที่นักเรียนกลุ่มที่มีผลการเรียนต่ำกว่า 1.00 และผลการเรียนระหว่าง 1.00-1.99 มีฟังก์ชันการอยู่รอดต่ำ (ร้อยละ 5.0 และ 24.2 ตามลำดับ)

นักเรียนที่มีสถานะของบิดามารดาที่แตกต่างกัน มีฟังก์ชันการอยู่รอดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p = .000$) นักเรียนทั้งสี่กลุ่มคือ กลุ่มที่บิดามารดาอยู่ด้วยกัน หย่าร้าง แยกกันอยู่ และไม่มีพ่อแม่ มีฟังก์ชันการอยู่รอดสูงทั้งหมด (ร้อยละ 99.1, 63.3, 83.8 และ 86.6 ตามลำดับ) โดยจะเห็นได้ว่านักเรียนที่บิดามารดาอยู่ด้วยกันมีฟังก์ชันการอยู่รอดสูงที่สุด เท่ากับ ร้อยละ 99.1

นักเรียนที่มีสภาพทางครอบครัวแตกต่างกันจะมีฟังก์ชันการอยู่รอดต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p = .000$) โดยนักเรียนที่อาศัยอยู่กับพ่อแม่ และอยู่กับญาติมีฟังก์ชันการอยู่รอดสูง (ร้อยละ 99.2 และ 84.1 ตามลำดับ) ส่วนนักเรียนกลุ่มที่อาศัยอยู่กับคนอื่นมีฟังก์ชันการอยู่รอดต่ำที่สุด (ร้อยละ 27.3)

พฤติกรรมเสี่ยง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในอำเภอจตุรพักตรพิมาน มีฟังก์ชันการอยู่รอดต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p = .000$) นักเรียนกลุ่มที่ไม่มีความเสี่ยง มีฟังก์ชันการอยู่รอดสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่มีพฤติกรรมเสี่ยง ได้แก่ คบเพื่อนगेเร, มีแฟน และติดสิ่งเสพติด (ร้อยละ 99.7, 6.5, 0 และ 0 ตามลำดับ) โดยจะเห็นได้ว่า พฤติกรรมที่มีฟังก์ชันการอยู่รอดต่ำที่สุด คือ การมีแฟน และติดสิ่งเสพติด

นักเรียนที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนประเภทขยายโอกาสและมัธยมศึกษา มีฟังก์ชันการอยู่รอดไม่แตกต่างกัน ($p = .085$) โดยนักเรียนที่ศึกษา อยู่ในโรงเรียนประเภทขยายโอกาสและมัธยมศึกษา ต่างมีฟังก์ชันการอยู่รอดสูง (ร้อยละ 95.6 และ 96.9 ตามลำดับ)

นักเรียนที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนประเภทกลางและขนาดใหญ่มีฟังก์ชันการอยู่รอดไม่แตกต่างกัน ($p = .085$) โดยนักเรียนที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ต่างมีฟังก์ชันการอยู่รอดสูง (ร้อยละ 95.6 และ 96.9 ตามลำดับ)

นักเรียนที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนที่ตั้งในเขตสุขาภิบาลและนอกเขตสุขาภิบาล มีฟังก์ชันการอยู่รอดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p = .000$) โดยนักเรียนที่ตั้งในเขตสุขาภิบาลและนอกเขตสุขาภิบาล ต่างมีฟังก์ชันการอยู่รอดสูง (ร้อยละ 97.9 และ 95.3 ตามลำดับ)

3.2 ผลการเปรียบเทียบฟังก์ชันการอยู่รอดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในอำเภอจตุรพักตรพิมาน รุ่นปีการศึกษา 2552 ที่มีคุณลักษณะแตกต่างกัน แสดงดังตารางที่ 12

ตารางที่ 12 เปรียบเทียบฟังก์ชันการอยู่รอดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในอำเภอ
จตุรพักตรพิมาน รุ่นปีการศึกษา 2552 จำแนกตามตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปร	จำนวน นักเรียน	จำนวนที่ออก กลางคัน	จำนวนกรณี เซนเซอร์	ร้อยละของ กรณี เซนเซอร์	Sig.
เพศ					
ชาย	1415	59	1356	95.8	.004
หญิง	1278	28	1250	97.8	
ผลการเรียน					
ต่ำกว่า 1.00	36	36	0	0	.000
1.00 – 1.99	76	47	29	38.2	
2.00 – 2.99	573	4	569	99.3	
3.00 ขึ้นไป	2008	0	2008	100	
สถานะของบิดา มารดา					
อยู่ด้วยกัน	2379	21	2358	99.1	.000
หย่าร้าง	130	42	88	67.7	
แยกกันอยู่	50	14	36	72.0	
ไม่มีพ่อหรือแม่	134	10	124	92.5	
สภาพของ ครอบครัว					
อยู่กับพ่อแม่	2310	15	2295	99.4	.000
อยู่กับญาติ	354	53	301	85.0	
อยู่กับคนอื่น	29	19	10	34.5	
พฤติกรรมเสี่ยง					
ไม่มี	2604	0	2604	100	.000
คบเพื่อนเกเร	45	44	1	2.2	
มีแฟน	27	26	1	3.7	
ติดสิ่งเสพติด	17	17	0	0	

ตัวแปร	จำนวนนักเรียน	จำนวนที่ออกกลางคัน	จำนวนกรณีเซนเซอร์	ร้อยละของกรณีเซนเซอร์	Sig.
ประเภทโรงเรียน					
ขยายโอกาส	933	34	899	96.4	
มัธยมศึกษา	1760	53	1707	97.0	.393
ขนาดโรงเรียน					
ขนาดกลาง	933	34	899	96.4	
ขนาดใหญ่	1760	53	1707	97.0	.393
ที่ตั้งของโรงเรียน					
ในเขต	1163	26	1137	97.8	
นอกเขต	1530	61	1469	96.0	.011

ตารางที่ 12 เป็นการเปรียบเทียบฟังก์ชันการอยู่รอดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในอำเภอจตุรพักตรพิมานรุ่นปีการศึกษา 2552 จำแนกตามตัวทำ นาย 8 ตัว ปรากฏว่ามีตัวทำนายเพียง 6 ตัวแปร ที่ให้ผลการเปรียบเทียบฟังก์ชันการอยู่รอดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ เพศ ผลการเรียน สถานะของบิดามารดา สภาพครอบครัว พฤติกรรมเสี่ยง และที่ตั้งของโรงเรียน และตัวทำนาย 2 ตัวแปร ที่ฟังก์ชันการอยู่รอดไม่แตกต่างกัน ได้แก่ ประเภท และขนาดของโรงเรียน

จากตารางที่ 12 นักเรียนเพศชายและนักเรียนเพศหญิงมีฟังก์ชันการอยู่รอดต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p = .004$) โดยนักเรียนเพศหญิงมีฟังก์ชันการอยู่รอดสูงกว่าเพศชายเล็กน้อย (ร้อยละ 97.8 และ 95.8 ตามลำดับ)

นักเรียนที่มีผลการเรียนแตกต่างกันจะมีฟังก์ชันการอยู่รอดต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p = .000$) นักเรียนกลุ่มที่มีผลการเรียน ระหว่าง 2.00-2.99 และ 3.00 ขึ้นไป มีฟังก์ชันการอยู่รอดสูง (ร้อยละ 99.3 และ 100.0 ตามลำดับ) ในขณะที่นักเรียนกลุ่มที่มีผลการเรียนต่ำกว่า 1.00 และผลการเรียนระหว่าง 1.00-1.99 มีฟังก์ชันการอยู่รอดต่ำ (ร้อยละ 0 และ 38.2 ตามลำดับ)

นักเรียนที่มีสถานะของบิดามารดาที่แตกต่างกัน มีฟังก์ชันการอยู่รอดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p = .000$) นักเรียนทั้งสี่กลุ่มคือ กลุ่มที่บิดามารดาอยู่ด้วยกัน หย่าร้าง แยกกันอยู่ และไม่มีพ่อแม่ มีฟังก์ชันการอยู่รอดสูงทั้งหมด (ร้อยละ 99.1, 67.7, 72.0 และ 92.5 ตามลำดับ) โดยจะเห็นได้ว่านักเรียนที่บิดามารดาอยู่ด้วยกันมีฟังก์ชันการอยู่รอดสูงที่สุด เท่ากับ ร้อยละ 99.1

นักเรียนที่มีสภาพทางครอบครัวแตกต่างกันจะมีฟังก์ชันการอยู่รอดต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p = .000$) โดยนักเรียนที่อาศัยอยู่กับพ่อแม่ และอยู่กับญาติมีฟังก์ชันการอยู่รอดสูง (ร้อยละ 99.4 และ 85.0 ตามลำดับ) ส่วนนักเรียนกลุ่มที่อาศัยอยู่กับคนอื่นมีฟังก์ชันการอยู่รอดต่ำที่สุด (ร้อยละ 34.7)

พฤติกรรมเสี่ยง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในอำเภอจตุรพักตรพิมาน มีฟังก์ชันการอยู่รอดต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p = .000$) นักเรียนกลุ่มที่ไม่มีความเสี่ยง มีฟังก์ชันการอยู่รอดสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่มีพฤติกรรมเสี่ยง ได้แก่ คบเพื่อนเกเร, มีแฟน และติดสิ่งเสพติด (ร้อยละ 100.0, 2.2, 3.7 และ 0 ตามลำดับ) โดยจะเห็นได้ว่า พฤติกรรมที่มีฟังก์ชันการอยู่รอดต่ำที่สุด คือ การติดสิ่งเสพติด

นักเรียนที่ศึกษาอยู่ใน โรงเรียนประเภทขยายโอกาสและมัธยมศึกษา มีฟังก์ชันการอยู่รอดไม่แตกต่างกัน ($p = .393$) โดยนักเรียนที่ศึกษา อยู่ใน โรงเรียนประเภทขยายโอกาสและมัธยมศึกษา ต่างมีฟังก์ชันการอยู่รอดสูง (ร้อยละ 96.4 และ 97.0 ตามลำดับ)

นักเรียนที่ศึกษาอยู่ใน โรงเรียนประเภทกลางและขนาดใหญ่มีฟังก์ชันการอยู่รอดไม่แตกต่างกัน ($p = .085$) โดยนักเรียนที่ศึกษาอยู่ใน โรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ต่างมีฟังก์ชันการอยู่รอดสูง (ร้อยละ 96.4 และ 97.0ตามลำดับ)

นักเรียนที่ศึกษาอยู่ใน โรงเรียนที่ตั้งในเขตสุขาภิบาลและนอกเขตสุขาภิบาล มีฟังก์ชันการอยู่รอดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p = .011$) โดยนักเรียนที่ตั้งในเขตสุขาภิบาลและนอกเขตสุขาภิบาล ต่างมีฟังก์ชันการอยู่รอดสูง (ร้อยละ 97.8 และ 96.0 ตามลำดับ)

3.3 ผลการเปรียบเทียบฟังก์ชันการอยู่รอดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในอำเภอจตุรพักตรพิมาน รุ่นปีการศึกษา 2553 ที่มีคุณลักษณะแตกต่างกัน แสดงดังตารางที่ 13

ตารางที่ 13 เปรียบเทียบฟังก์ชันการอยู่รอดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในอำเภอจตุร
พักตรพิมาน รุ่นปีการศึกษา 2553 จำแนกตามตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปร	จำนวน นักเรียน	จำนวนที่ออก กลางคัน	จำนวนกรณี เซนเซอร์	ร้อยละของกรณี เซนเซอร์	Sig.
เพศ					
ชาย	1412	60	1352	95.8	
หญิง	1323	37	1286	97.2	.043
ผลการเรียน					
ต่ำกว่า 1.00	15	15	0	0	
1.00 – 1.99	97	77	20	20.6	
2.00 – 2.99	498	5	493	99.0	
3.00 ขึ้นไป	2125	0	2125	100.0	.000
สถานะของบิดา มารดา					
อยู่ด้วยกัน	2361	24	2337	99.0	
หย่าร้าง	179	38	141	78.8	
แยกกันอยู่	105	30	75	71.4	
ไม่มีพ่อหรือแม่	90	5	85	94.4	.000
สภาพของ ครอบครัว					
อยู่กับพ่อแม่	2331	20	2311	99.1	
อยู่กับญาติ	329	41	288	87.5	
อยู่กับคนอื่น	75	36	39	52.0	.000
พฤติกรรมเสี่ยง					
ไม่มี	2639	3	2636	99.9	
คบเพื่อนเกเร	43	41	2	4.7	
มีแฟน	37	37	0	0	
ติดสิ่งเสพติด	16	16	0	0	.000

ตัวแปร	จำนวนนักเรียน	จำนวนที่ออกกลางคัน	จำนวนกรณีเซนเซอร์	ร้อยละของกรณีเซนเซอร์	Sig.
ประเภทโรงเรียน					
ขยายโอกาส	912	32	880	96.5	
มัธยมศึกษา	1823	65	1758	96.4	.948
ขนาดโรงเรียน					
ขนาดกลาง	912	32	880	96.5	
ขนาดใหญ่	1823	65	1758	96.4	.948
ที่ตั้งของโรงเรียน					
ในเขต	1190	36	1154	97.0	
นอกเขต	1545	61	1484	96.1	.195

ตารางที่ 13 เป็นการเปรียบเทียบฟังก์ชันการอยู่รอดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในอำเภอจตุรพักตรพิมานรุ่นปีการศึกษา 2553 จำแนกตามตัวทำ นาย 8 ตัว ปรากฏว่ามีตัวทำนายเพียง 5 ตัวแปร ที่ให้ผลการเปรียบเทียบฟังก์ชันการอยู่รอดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ เพศ ผลการเรียน สถานะของบิดามารดา สภาพครอบครัว และพฤติกรรมเสี่ยง และตัวทำนาย 3 ตัวแปร ที่ฟังก์ชันการอยู่รอดไม่แตกต่างกัน ได้แก่ ประเภท ขนาด และที่ตั้งของโรงเรียน

จากตารางที่ 13 นักเรียนเพศชายและนักเรียนเพศหญิงมีฟังก์ชันการอยู่รอดต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p = .043$) โดยนักเรียนเพศหญิงมีฟังก์ชันการอยู่รอดสูงกว่าเพศชาย (ร้อยละ 97.2 และ 95.8 ตามลำดับ)

นักเรียนที่มีผลการเรียนแตกต่างกันจะมีฟังก์ชันการอยู่รอดต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p = .000$) นักเรียนกลุ่มที่มีผลการเรียน ระหว่าง 2.00-2.99 และ 3.00 ขึ้นไป มีฟังก์ชันการอยู่รอดสูง (ร้อยละ 99.3 และ 100.0 ตามลำดับ) ในขณะที่นักเรียนกลุ่มที่มีผลการเรียนต่ำกว่า 1.00 มีฟังก์ชันการอยู่รอดเท่ากับ 0 หมายถึงนักเรียนในกลุ่มนี้ทุกคนออกกลางคัน

นักเรียนที่มีสถานะของบิดามารดาที่แตกต่างกัน มีฟังก์ชันการอยู่รอดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p = .000$) นักเรียนทั้งสี่กลุ่มคือ กลุ่มที่บิดามารดาอยู่ด้วยกันหย่าร้าง แยกกันอยู่ และไม่มีพ่อแม่ มีฟังก์ชันการอยู่รอดสูงทั้งหมด (ร้อยละ 99.0, 78.8, 71.4 และ 94.4 ตามลำดับ) โดยจะเห็นได้ว่านักเรียนที่บิดามารดาอยู่ด้วยกันมีฟังก์ชันการอยู่รอดสูงที่สุด เท่ากับ ร้อยละ 99.0

ฟังก์ชันการอยู่รอดสูง (ร้อยละ 99.1 และ 87.5 ตามลำดับ) ส่วนนักเรียนกลุ่มที่อาศัยอยู่กับคนอื่น มีฟังก์ชันการอยู่รอดต่ำที่สุด (ร้อยละ 52.0)

พฤติกรรมเสี่ยง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในอำเภอจตุรพักตรพิมาน มีฟังก์ชันการอยู่รอดต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p = .000$) นักเรียนกลุ่มที่ไม่มีความเสี่ยง มีฟังก์ชันการอยู่รอดสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่มีพฤติกรรมเสี่ยง ได้แก่ คบเพื่อนเกเร, มีแฟน และคิดสิ่งเสพติด (ร้อยละ 99.9, 2.2, 0 และ 0 ตามลำดับ) โดยจะเห็นได้ว่า พฤติกรรมที่มีฟังก์ชันการอยู่รอดต่ำที่สุด และทุกคนออกกลางคัน คือ มีแฟน, การติดสิ่งเสพติด

นักเรียนที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนประเภทขยายโอกาสและมัธยมศึกษา มีฟังก์ชันการอยู่รอดไม่แตกต่างกัน ($p = .945$) โดยนักเรียนที่ศึกษา อยู่ในโรงเรียนประเภทขยายโอกาส และมัธยมศึกษา ต่างมีฟังก์ชันการอยู่รอดสูง (ร้อยละ 96.5 และ 96.4 ตามลำดับ)

นักเรียนที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนประเภทกลางและขนาดใหญ่ มีฟังก์ชันการอยู่รอดไม่แตกต่างกัน ($p = .945$) โดยนักเรียนที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ต่างมีฟังก์ชันการอยู่รอดสูง (ร้อยละ 96.5 และ 96.4 ตามลำดับ)

นักเรียนที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนที่ตั้งในเขตสุขาภิบาลและนอกเขตสุขาภิบาล มีฟังก์ชันการอยู่รอดไม่แตกต่างกัน ($p = .195$) โดยนักเรียนที่ตั้งในเขตสุขาภิบาลและนอกเขตสุขาภิบาล ต่างมีฟังก์ชันการอยู่รอดสูง (ร้อยละ 97.0 และ 96.1 ตามลำดับ)

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระยะเวลาที่มีอัตราเสี่ยงสูงสุดของการออกกลางคัน และเปรียบเทียบฟังก์ชันการอยู่รอดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในอำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยได้สรุปผล อภิปรายผล และมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

1. ช่วงเวลาที่มีอัตราเสี่ยงสูงสุดของการออกกลางคันของนักเรียนทั้งสามรุ่นคือ ภาคเรียนที่ 1 ของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (มีอัตราความเสี่ยงสูงสุดเท่ากับ .0092, .0099 และ .0120 ตามลำดับ) รองลงมาเป็นภาคเรียนที่ 2 ของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (มีอัตราความเสี่ยงสูงสุดเท่ากับ .0087, .0087 และ .0063 ตามลำดับ)
2. ปัจจัยที่มีผลต่อการอยู่รอดของนักเรียนทั้งสามรุ่น ได้แก่ ผลการเรียนเฉลี่ย สถานะของบิดามารดา สภาพของครอบครัว และพฤติกรรมเสี่ยง

อภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยเสนอประเด็นการอภิปรายผลที่สำคัญตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย สมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ และข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. จากการศึกษาฟังก์ชันการอยู่รอด อัตราความเสี่ยงต่อการออกกลางคันสูงสุด พบว่าช่วงเวลาที่มีอัตราเสี่ยงสูงสุดของการออกกลางคันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในอำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด นักเรียนทั้งสามรุ่นปีการศึกษาที่มีอัตราความเสี่ยงสูงสุดที่จะออกกลางคันเมื่อกำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 มากที่สุด โดยในปีการศึกษา 2551, 2552 และ 2553 มีอัตราความเสี่ยงสูงสุดเท่ากับ .0092 , .0099 และ .0120 ตามลำดับ อาจเป็นไปได้ว่า นักเรียนที่ศึกษาอยู่ในช่วงนี้ เป็นช่วงที่เด็กก้าวเข้าสู่ช่วงวัยรุ่น ทำให้

เด็กมีพฤติกรรมเสี่ยงมากกว่าเด็กในช่วงวัยอื่น ๆ อีกทั้งการที่เด็กอยู่ในครอบครัวที่ไม่อบอุ่น คือ บิดามารดาแยกทางกัน หรือไม่ได้อยู่ด้วยกัน ทำให้เด็กในช่วงนี้ออกกลางคันได้ นอกจากนี้ยังพบว่า ผลการวิจัยนี้แตกต่างกับงานวิจัยของแคทลียา ทาเวอร์มย์ ที่ว่า นิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีความเสี่ยงต่อการออกมากที่สุดในช่วงแรกของการเข้าศึกษา โดยที่ นิสิตรุ่นปีการศึกษาที่ 2532 มีอัตราเสี่ยงสูงสุดในภาคการเรียนที่ 1 เท่ากับ .0350 รุ่นปีการศึกษา 2533 มีอัตราเสี่ยงสูงสุดในภาคการเรียนที่ 3 เท่ากับ .0553 และรุ่นปีการศึกษา 2534 มีอัตราเสี่ยงสูงสุดในภาคการเรียนที่ 2 เท่ากับ .0401

2. จากการเปรียบเทียบฟังก์ชันการอยู่รอดของการออกกลางคันของนักเรียนที่มีปัจจัยแตกต่างกัน พบว่า

2.1 นักเรียนทั้งเพศหญิงและเพศชายมีฟังก์ชันการอยู่รอดไม่แตกต่างกัน โดยเฉพาะในรุ่นปีการศึกษา 2551 ซึ่งมีฟังก์ชันการอยู่รอดเท่ากันทั้งเพศหญิงและเพศชาย แต่เมื่อพิจารณาทั้งสามรุ่น พบว่านักเรียนเพศชายมีฟังก์ชันการอยู่รอดต่ำลงเล็กน้อย (ร้อยละ 96.5, ร้อยละ 95.8 และร้อยละ 95.8 ตามลำดับ) ในขณะที่นักเรียนเพศหญิงมีฟังก์ชันการอยู่รอดสูงขึ้น อาจเป็นไปได้ว่านักเรียนเพศชายให้ความสำคัญในการเรียนน้อยกว่าเพศหญิง

2.2 นักเรียนทั้งสามรุ่นที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมประถมศึกษาค่ากว่า 1.00 มีการออกกลางคันมากกว่ากลุ่มอื่นๆ และมีแนวโน้มลดลงทุกปี ส่วนนักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมประถมศึกษาตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป มีฟังก์ชันการอยู่รอดร้อยละ 100 ในทุกปีการศึกษา แสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่มีความตั้งใจในการเรียนมากกว่า ย่อมออกกลางคั้นน้อยกว่านักเรียนที่มีความตั้งใจเรียนน้อย

2.3 นักเรียนที่สถานะของบิดามารดาอยู่ด้วยกันจะมีฟังก์ชันการอยู่รอดสูงที่สุดในทั้ง 3 รุ่นปีการศึกษา ในขณะที่เดียวกันพบว่า นักเรียนที่สถานะของบิดามารดาหย่าร้างหรือแยกกันอยู่จะมีฟังก์ชันการอยู่รอดต่ำกว่ากลุ่มอื่นๆ อาจเป็นไปได้ว่านักเรียนกลุ่มนี้ไม่ได้รับความเอาใจใส่ ความอบอุ่นจากพ่อแม่เท่ากับนักเรียนกลุ่มที่สถานะของบิดามารดาอยู่ด้วยกัน จึงทำให้นักเรียนกลุ่มนี้มีการออกกลางคันมากกว่า

2.4 นักเรียนที่อาศัยอยู่กับพ่อแม่ หรือญาติ มีฟังก์ชันการอยู่รอดสูง ในขณะที่นักเรียนที่อาศัยอยู่กับคนอื่นจะมีฟังก์ชันการอยู่รอดต่ำที่สุดในทั้งสามปีการศึกษา แต่ถึงอย่างไรก็ตาม พบว่า ในสามปีการศึกษานักเรียนที่อาศัยอยู่กับคนอื่นมีแนวโน้มการอยู่รอดที่สูงขึ้น (ร้อยละ 27.3, ร้อยละ 34.5 และ ร้อยละ 52.0 ตามลำดับ)

2.5 ปัจจัยด้านสถานศึกษาพบว่า ทั้งประเภท ขนาด และที่ตั้งของโรงเรียน มีฟังก์ชันการอยู่รอดของนักเรียนสูงทั้งหมด และไม่มีความแตกต่างกัน ยกเว้นในโรงเรียนที่ตั้งอยู่นอกเขต จะมีฟังก์ชันการอยู่รอดน้อยกว่าในเขตเล็กน้อยในทั้งสามรุ่นปีการศึกษา

จากการเปรียบเทียบฟังก์ชันการอยู่รอดของการออกกลางคันของนักเรียน ทำให้เราทราบถึงปัจจัยต่างๆที่มีผลต่อการออกกลางคัน ปัจจัยเหล่านี้มีผลต่อการสนใจเรียน การตั้งใจเรียนของเด็กมาก จึงทำให้การเรียนตกต่ำ และทำให้เด็กออกกลางคันได้

ข้อเสนอแนะ

1. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบฟังก์ชันการอยู่รอด มีตัวทำนายที่มีอิทธิพล ได้แก่ เพศ ผลการเรียน สถานะของบิดามารดา สภาพครอบครัว พฤติกรรมเสี่ยง ประเภทโรงเรียนขนาดโรงเรียน และที่ตั้งของโรงเรียน ของนักเรียนแต่ละรุ่นปีการศึกษา จากผลการวิเคราะห์นี้ชี้ให้เห็นว่าควรมีการระวังและป้องกันในกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นกลุ่มนี้ซึ่งมีความเสี่ยงต่อการออกกลางคันสูง

2. ตัวทำนายประเภทและขนาดของโรงเรียนไม่มีอิทธิพลต่อฟังก์ชันการอยู่รอดของนักศึกษาทั้งสามรุ่นปีการศึกษา ข้อค้นพบดังกล่าวแสดงว่า นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนทั้งขยายโอกาสและมัธยมศึกษา มีความสามารถในการเรียนเท่ากัน และถึงจะเป็นโรงเรียนคนละขนาดกันก็ตาม

3. ข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัยทั้งหมด สามารถนำไปช่วยในการวางแผนจัดการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือนโยบายในการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาหรือเกิดปัญหาการออกกลางคันน้อยที่สุด อันจะส่งผลให้เกิดปัญหาการสูญเปล่าได้ เพราะจากการศึกษาค่าใช้จ่ายต่อหัวนักเรียน (เฉลี่ยปีงบประมาณ 2551-2553) พบว่า ค่าใช้จ่ายต่อหัวค่อนข้างสูง หากมีนักเรียนออกกลางคันจำนวนมากเท่าไรก็จะทำให้เกิดความสิ้นเปลืองและสูญเปล่ามากขึ้นด้วย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งนี้ เป็นเพียงการเริ่มต้นของการประยุกต์การวิเคราะห์การอยู่รอด (Survival Analysis) อีกทั้ง ข้อมูลที่ใช้มีลักษณะเป็นข้อมูลทศนิยม ทำให้เกิดข้อจำกัดในการวิจัยครั้งนี้ เนื่องจากความไม่พร้อมของข้อมูล ดังนั้น ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อขยายขอบข่ายของตัวแปรให้กว้างขึ้น และหากเลือกตัวแปรให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น อาจจะได้รวบรวมข้อมูลเพิ่มเติม จะทำให้ได้ตัวแปรใหม่ที่มีประโยชน์มากยิ่งขึ้น
2. การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาตัวแปรที่ไม่มีปฏิสัมพันธ์ (Interaction) จึงทำให้ได้ข้อค้นพบไม่ละเอียดเท่าที่ควร ดังนั้น ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยด้วย

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2554). [ออนไลน์]. มาตรการรองรับผู้เรียนที่เสี่ยงออกกลางคัน. [สืบค้นวันที่ 15 ตุลาคม 2554]. จาก : <http://www.web2.in.th>.
- แคลเลีย ทาวะระมย์. (2543). การประยุกต์ใช้การวิเคราะห์การอยู่รอดในการศึกษาการออกกลางคันของนิสิตระดับปริญญาบัณฑิต คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จำเนียร สุมาริชธรรม. (2550). การศึกษาสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัด ร้อยเอ็ด. ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.
- ทัศนีย์ ผลเนืองมา. (2548). รู้จักเด็กจากงานประสบการณ์จากครูถึงเพื่อนครู. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ประทุม เป้นสุวรรณ. (2545). การให้คำปรึกษากลุ่มด้านเพศศึกษาวัยรุ่นในกลุ่มเสี่ยง. กรุงเทพฯ : สถาบันราชภัฏพระนคร.
- พยอม ธีธรรส. (2550). ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการออกกลางคัน ของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนวิเชียรมาตุ อำเภอเมือง จังหวัดตรัง. ตรัง. โรงเรียนวิเชียรมาตุ.
- เพ็ญพิไล ฤทธาคนานนท์. (2549). พัฒนาการมนุษย์. กรุงเทพฯ : บริษัท ธรรมดาเพรส จำกัด.
- ไพศาล วรคำ. (2554). การวิจัยทางการศึกษา. มหาสารคาม : ตักสิลาการพิมพ์.
- วระสา จันทะคัต. (2549). การพัฒนาการดำเนินงานการป้องกันปัญหาเด็กเรียนออกกลางคัน โรงเรียนดรุณราษฎร์สามัคคี อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วัชรินทร์ แสงมา และคณะ. (2551). การวิเคราะห์ความอยู่รอด การศึกษาการออกกลางคัน ปวส. สายช่าง อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ.
- ศรีเรือน แก้วกังวาล. (2545). จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- ศักดิ์ดา ปัญจพรผล. (2548). แนวทางการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ.
กรุงเทพฯ : บรรณนิทัศน์.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 การ
จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ.
- _____. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2545 การจัดการศึกษาภาค
บังคับ. กรุงเทพฯ.
- สรชัย พิศาลบุตร. (2548). [ออนไลน์]. ฐานะทางเศรษฐกิจ ของครอบครัวชาวไทย.
[สืบค้นวันที่ 1 สิงหาคม 2551]. จาก : [http://www.nidambell.net/ekonomiz/
index2004p2.htm](http://www.nidambell.net/ekonomiz/index2004p2.htm).
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). เก่ง ดี มี สุข : คู่มือการให้บริการด้านแนะ
แนวและจิตวิทยาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิชตำราธุรกิจ.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2540). รายงานผลการวิจัย : ปัจจัยที่มีผลต่อการออก
กลางคั้นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ตอนต้น. กรุงเทพฯ : องค์การครูสภา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). สถานการณ์การออกกลางคั้นของ
นักเรียน ปีการศึกษา 2552. กระทรวงศึกษาธิการ
- สิงห์ จินพงษ์. (2550). การออกกลางคั้นของนักเรียนโรงเรียนสามัคคีพัฒนา อำเภอแม่ฟ้าหลวง
จังหวัดเชียงราย. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุภาภรณ์ ปินะกาโน. (2550). การออกกลางคั้นของนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองเขี้ยว
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาบัณฑิต การบริหาร
การศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สมผล ทองรอด. (กรกฎาคม 2551). ผู้อำนวยการ โรงเรียนสามัคคีพัฒนา อำเภอแม่ฟ้าหลวง
จังหวัดเชียงราย. การสัมภาษณ์.
- สมพร สุทัศน์ีย์, ม.ร.ว. (2541). จิตวิทยาการปกครองในชั้นเรียน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โสภรต์สมิ์ จันทระประภา. (2543). การบริหารทางจิต สำหรับเด็กวัยรุ่น. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ครู
สภาลาดพร้าว.
- อุมาพร ตรังคสมบัติ. (2543). Everest พาลูกค้นหาความนับถือตนเอง. พิมพ์ครั้งที่ 1.
กรุงเทพฯ : บริษัทศูนย์วิจัยและพัฒนาครอบครัวจำกัด.

- อุษณีย์ โพธิสุข. (2544). [ออนไลน์]. “บทความพิเศษ : การสร้างความเปลี่ยนแปลงให้เกิดกับการจัดการศึกษา สำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษ. [สืบค้นวันที่ 11 เมษายน 2552]. จาก : <http://www.thaigifted.org>.
- อุษา จารุส้วสดี. (2544). จิตวิทยาครอบครัว. เชียงใหม่ : สันติภาพการพิมพ์.
- Adams, G.J & Dial, M. (1993). “Teacher Survival: A Cox Regression Model”. **Education and Urban Society** November. Vol. 26. No.1.
- Han, T. & Ganges, T.W. (1995). “A discrete-Time Survival Analysis of the Education Path of Specially Admitted Students”. **Paper Presented at the Annual Meeting of the American Educational Research Association.**
- Ronco, S.L. (1995). “How Enrollment Ends: Analyzing the Correlates of Student Graduation, Transfer and Dropout with a Competing Risks Model”. **Air 1995 Annual Forum Paper.**
- Rovine, M.J. & Alexander von Eye. (1991). **Applied Computational Statistics in Longitudinal Research.** New York. Academic Press, Inc.
- Singer, J.D. & Willett, J.B. (1991). “Modeling the Days of Our Lives: Using Survival Analysis When Designing and Analyzing Longitudinal Studies of Duration and the Timing of Events”. **Psychological Bulletin.** Vol.110. No.2 : 268-290.
- _____. (1993). “It’s About Time Discrete-Time Survival Analysis to Study Duration and the Timing of Events”. **Journal of Educational Statistics.** Vol.18. No.2 : 155-195.
- Somers, M.J. (1999). “Survival Versus Traditional Methodologies for Studying Employee Turnover Difference”. **Journal of Organizational Behavior.** Vol.20. No.2 : 273-284
- Willett, J.B. & Singer, J.D. (1991). “From Whether to When: New Methods for Studying Student Dropout and Teacher Attrition”. **Review of Educational Research.** Vol.61. No.4 : 407-450.

The logo of Rajabhat Mahasarakham University is a circular emblem. It features a central white stupa with a flame on top, surrounded by a blue and gold sunburst. The entire emblem is set against a light green background.

ภาคผนวก ก

แบบบันทึกข้อมูล

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบประเมินความเหมาะสมของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการออกกลางคันของนักเรียนมัธยมศึกษา
ตอนต้นในอำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด

จุดประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระยะเวลาที่มีอัตราเสี่ยงสูงสุดของการออกกลางคันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในอำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด
2. เพื่อเปรียบเทียบฟังก์ชันการอยู่รอดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในอำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด

ปัจจัยที่ศึกษา หมายถึง ตัวแปรที่ส่งผลต่ออัตราเสี่ยงของการออกกลางคันของนักเรียนซึ่งแบ่งเป็น 3 ด้าน คือ

1. ด้านผู้เรียน ได้แก่ เพศ ผลการเรียนและพฤติกรรมเสี่ยง
2. ด้านสถานศึกษา ได้แก่ ที่ตั้ง ประเภทของโรงเรียน และขนาดของโรงเรียนมัธยมศึกษา
3. ด้านครอบครัวและสภาพแวดล้อม ได้แก่ สถานภาพของบิดามารดา สภาพครอบครัว

เพื่อให้การวิจัยในครั้งนี้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยจึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว ได้พิจารณาความเหมาะสมของตัวแปรที่ศึกษาครั้งนี้และขอแนะนำที่เป็นประโยชน์ในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

(นางมะลิ วรรณสินธุ์)

นักศึกษาระดับปริญญาโท

สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา ภาควิชา

ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

แบบประเมินความสอดคล้องของแบบบันทึกข้อมูลการออกกลางคันของนักเรียนมัธยมศึกษา
ตอนต้นในอำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด

คำชี้แจง ขอความกรุณาผู้เชี่ยวชาญพิจารณาว่าประเด็นที่ศึกษาสอดคล้องกับนิยามศัพท์
หรือไม่

ประเด็นที่ศึกษา		ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่ สอดคล้อง	
1. ด้านผู้เรียน	เพศ () ชาย () หญิง				
	ผลการเรียน () น้อยกว่า 1.00 () 1.00-1.99 () 2.00-2.99 () 3.00 ขึ้นไป				
	พฤติกรรมเสี่ยง () ไม่มีพฤติกรรมเสี่ยง () คบเพื่อนเกเร () มีแฟน () ติดสิ่งเสพติด				
2. ด้าน สถานศึกษา	ประเภทโรงเรียน () ประถมขยายโอกาส () มัธยมศึกษา				
	ขนาดโรงเรียน () ขนาดกลาง () ขนาดใหญ่				
	ที่ตั้ง () เขตสุขาภิบาล () นอกเขตสุขาภิบาล				

ประเด็นที่ศึกษา		ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อ เสนอแนะ
		สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง	
3. ด้านครอบครัว และสภาพ แวดล้อม	สถานะของบิดามารดา () อยู่ด้วยกัน () หย่าร้าง () แยกกันอยู่ () ไม่มีพ่อหรือแม่				
	สภาพของครอบครัว () อยู่กับพ่อแม่ () อยู่กับญาติ () อยู่กับคนอื่น				

* สมรสแล้ว หมายถึง จดทะเบียนสมรสแล้ว หรืออยู่กินฉันสามีภรรยาแต่ไม่จดทะเบียนสมรส

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้ประเมิน

แบบบันทึกข้อมูล

สำหรับงานวิจัย เรื่อง การวิเคราะห์อัตราเสี่ยงและปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคัน
ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในอำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด

คำชี้แจง ให้เขียนเลขที่แบบบันทึกข้อมูลและบันทึกข้อมูลโดยกากบาท (/) ลงใน ()

1. เลขที่บันทึกข้อมูล.....

2. ด้านผู้เรียน

เพศ

() ชาย

() หญิง

3. ด้านสถานศึกษา

ประเภทโรงเรียน

() ประถมขยายโอกาส

() มัธยมศึกษา

4. ด้านครอบครัวและสภาพแวดล้อม

สถานะของบิดามารดา

() อยู่ด้วยกัน

() หย่าร้าง

() แยกกันอยู่

() ไม่มีพ่อหรือแม่

ผลการเรียน

() น้อยกว่า 1.00

() 1.00-1.99

() 2.00-2.99

() 3.00 ขึ้นไป

ขนาดโรงเรียน

() ขนาดกลาง

() ขนาดใหญ่

สภาพของครอบครัว

() อยู่กับพ่อแม่

() อยู่กับญาติ

() อยู่กับคนอื่น

พฤติกรรมเสี่ยง

() ไม่มีพฤติกรรมเสี่ยง

() คบเพื่อนแกลเร

() มีแฟน

() ดัดสิ่งเสพติด

ที่ตั้ง

() เขตสุขาภิบาล

() นอกเขตสุขาภิบาล

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAI MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	มะลิ วรรณสินธ์
วันเกิด	18 มิถุนายน 2503
สถานที่เกิด	26 หมู่ที่ 9 ตำบลคู่น้อย อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด
ที่อยู่ปัจจุบัน	38 หมู่ที่ 8 ตำบลคู่น้อย อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนบ้านคู่น้อย ตำบลคู่น้อย อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด
ตำแหน่ง	ครู ระดับ ค.ศ. 3
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2521	ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นต้น (ป.กศ.) วิทยาลัยครูบุรีรัมย์
พ.ศ. 2524	ประกาศนียบัตรครูพิเศษมัธยมครูสภา
พ.ศ. 2527	การศึกษามัธยมศึกษา (กศ.ม.) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตมหาสารคาม
พ.ศ. 2559	ศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) วิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม